

ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

THE UTKAL DIPIKA.

ରୂପରେ

ପ୍ରକାଶକ

CUTTACK, SATURDAY THE 15th August 1903.

ପାତା କରିବାର ସଂଖ୍ୟା ୧୦୧୦ ପାଲ ମୁହଁମାତ୍ର

ରୂପରେ

ପ୍ରକାଶକ

ରୂପରେ

ପ୍ରକାଶକ

NOTICE.

Wanted a Temporary Clerk to arrange English records of my office for 6 months on a salary of Rs. 15 per month. None need apply who has not acquired a thorough knowledge in English and has no experience in office work and in classification of English Records. Applications to be received by the undersigned up to the 31st instant.

Baramba Manager's
office
The 10th August
1903

M. M. Pathak
Manager

NOTICE.

Wanted a Head and Second Pandit for the Anantapur M. V. School Kujang State on a salary Rs. 12 and 7 respectively. None need apply who has not passed the final teachership examination. Candidates knowing English will have preference. Application will be received by the Sub Manager Kujang State Anantapur through the undersigned till 16th Proximo.

Anantapur
23-7-03

By order of the Sub Manager
Bhagabati Charan Dass
Sub Inspector of Schools
Tirtol Circle.

NOTICE.

Is hereby given that the Commissioner's old office building and the connected buildings as they stand, will be sold. The purchaser should remove them and clear the site within two months from date of order.

Intending purchasers should submit their offers to the undersigned up to 1st September.

The undersigned does not bind himself to accept the highest, or any offer.

Cuttack
Dated 7-8-03- } F. A. A. COWLEY
Executive Engineer
Mahanadi Division,

NOTICE.

Wanted a plucked F. A. or at least an Entrance passed man strong in English, Oriya and Mathematics for the post of the Head Master of the Nayagarh Middle English School. Salary Rs. 25 per mensem. The candidate must have passed the Middle Vernacular Scholarship Examination and must produce a certificate that he can pronounce English well. Applications will be received by the undersigned till the 15th proximo.

A. C. DAS,
Government Agent
Nayagarh State, Dist. Puri
14-7-03

NOTICE

Is hereby given that a 2nd Master of the Dhenkanal High English School on a salary Rs 50 per mensem is wanted. Preference will be given to one who has experience in teaching and is a graduate of the Calcutta University and will stick to the post for at least 2 years. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 31st Instant.

Manager's Office
Dhenkanal
The 6th August 1903 } For Manager

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୟୋତି ମହାନନ୍ଦ କୃତ ସହୃଦୟ ବସନ୍ତା
ମୟ— ପ୍ରତି ପରିଷକ ପ୍ରଣ୍ଟେର ଶ୍ରୀ ମୃଦୁ
ନାରୀଙ୍ଗ ଦେବ ରମ୍ଭାନ କୃତ ଅର୍ଥାଳାଦ ୬
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଶାଖର ଗୋପନୀୟ ଶ୍ରୀ
ମୋହନ ସହିତ ପ୍ରଥମବାର ପ୍ରବାଚିତ ଦୋଷ
କଷକ ପ୍ରକଳ୍ପନାନିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ମୋହନରେ
ବିନ୍ଦୁ ହେଉଥିବ ଏହି ମର୍ମମୁଦ୍ରାବାବ ଭାବୀ
ପ୍ରକଳ୍ପ ବିନ୍ଦୁ ପରିଷକ ଦେବା ଅକାଦ୍ମୟକ
ପାଠକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଣ୍ଟିଏସ୍ କମ୍ପ୍ ବର ପାଠ କଲେ
ବିନ୍ଦୁରେ ଚାଲାଇବେ । ବିନ୍ଦୁ ଜଣାଇବା
ବାହୁନ୍ତି ।

ଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦ ଟ ୧୦
ଭାବମାତ୍ର ଟ ୧୦ ୧୦

କର୍ତ୍ତା
ବ୍ୟାପକୀୟ
କର୍ତ୍ତା

ଭାବନାପତ୍ର ।

କେବଳ କୋଥ ଏ ନଗରରେ ଶାନ୍ତ
ହୋଇଥିଲା । ଗର୍ବ ସପ୍ରାଦରେ ୩୭ ଅଛନ୍ତି
ଏବି ୬୮ ମୂଲ୍ୟରେ କୁଳେ ଏ ସପ୍ରାଦରେ
ଯଥାଚିତ୍ତମେ ୧୯ ଓ ୫ ଦିନିଥିଲା । ସୁରଙ୍ଗ ଲୋ-
କବର ଭାବୁ ଦୂର ହୋଇଥିଲା ଏବି କରଇ
ବାର୍ଷିକାତି ଅନେବି ଭାଗ ପଢିଥିଲା ।

କବ ମସି ତା ୧ ଘରେ ଗେଷଦେବ
ସାହୁଙ୍କ କାଳିକାରୁ ଦେଖାଯାଏ ସେ କହି
ପ୍ରତ୍ୟେଶରେ ଦୂରିତ ମାନ୍ଦିଲ ଥାଇବା କାହିଁକି
ବଜ୍ୟ ୫୮,୭୪୦ ରୁ ୫୭,୨୫୨ ଲୁ ଉଚ୍ଚାର ଦେବ
ଯତ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ବିଶେଷ ଲଙ୍ଘା ପଢି ବାହି । ତାରା
ବାହି ଦେବ ଏପଥ ପଠିବାର ଲଙ୍ଘାଯାଏ ।
ପ୍ରେମଜଳ ମୂଳ ୨,୨୫୦ ରୁ ୨,୫୪୨ ଲୁ ଉଚ୍ଚାର
ଅଧିକ ପାଶୁ ଏକ କଲାର କରିଥିଲା । ବିଶେଷରେ
ସମ୍ମାନେଷା ଅଧିକ ମୂଳ ଅର୍ଥରୁ ୨,୮୨୨ ମହୁକୁ
ବରେ ୨୨୫ ଏକ ମାନ୍ଦିଲରେ ୧୦୮ ପରାବରରେ
୨୫ ମଧ୍ୟଭବରେ ୨୫ ଏକ ବଜ୍ୟରେ ୧୭
ଥିଲେ । ଅଛ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେଶମାନଙ୍କରେ ଅଛ୍ୟ ଏ
ଦେବର ନାହିଁ ।

ବିମ୍ବର ଗର୍ଭାବିରକ୍ତ ନର୍ତ୍ତକୋଟ ଅଣ୍ଟେ
ନିଯାବ ଗନ୍ଧିର ଦେନଇଲ ବିସ୍ତ୍ର କୋଠ
ଥିଲୁଛି । ଆଜାମୀ ବିଷ୍ଣୁର ମାସର ସେଷୋବଳ
ମାତ୍ର ଦଶକ କରିବାର ହୁଏ
ସମୟରେ ମା ୨ ସ ଭାବକର ଏହାଟିଂ ଗର୍ଭାବି-
ଦେନଇଲ ଦେବାର କଥା ଥିଲା । ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ଗାନ୍ଧା ଦେବ ଥାଏଁ । ଅଜାମ ଦେହ ନିଯାବ
ଦେବରେ । ନିର୍ଭିନ୍ନରେଇଲେଇ ଉଚ୍ଚତ ମୁଖର
ବିଷ୍ଣୁ ଅବେ । ଏହା ଭଗବା ସୁଅଦ ସେବାରେ
ସେ ପୁଣ୍ୟାବ ଲାଭ କରିବେ । ନାହିଁ ବିମ୍ବର
ଦରେ ସେ ବିଶେଷ କାମ କରିବାର ଜଣ
ଯାଇ ଲାଏଁ ।

ମାତ୍ରେ ସୁଦିଗୁର କି କରିବାକୁ ଅଧିକାଳିର
ଅଶ୍ୟ ନେବାକୁ ବାଧ ଦେଇଲେ । ସେ ବହୁମେ
ଯତ ଲାଭ କରିଥିଲୁଣ୍ଡର କ୍ଷେତ୍ର କଥା ।
ମାତ୍ର ପହଞ୍ଚେବିନ ମୋହଦମାର ପୃତାନ୍ତ ଅଥବା
ପୁନଃପରିବର୍ତ୍ତନ ବୟସର କବଳ ପଠାଇ କାହାକୁ
କୁଆର ବିଷୟ ଥିଲେ । ମିଛନ୍ତିପାଲିଟି ବିବ୍ରା-
ଦିରେ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ ଦେବାନ ମୋହଦମା ହେବା
ଏ ପ୍ରତିଦିନରେ ଅଭି ବିରଳ । ସୁଦିଗଂ ଏ ମୋ-
ହଦମାର ବିବରଣ ମାଣିଲେ ଅନେକ ଲୋକର
ଦୁଧବାର ହେବାର ଏ ମିଛନ୍ତିପାଲ କର୍ମଗୁଣ
କର ପାବଧାନ ହେବାର ଅଶା ଦୁଆର । ସମ୍ଭବ
ନୀତି ପଠାଇବା କାରଣ ପହଞ୍ଚେବିନଙ୍କୁ ବିଶେଷ
ଅନୁଭେଦ ଦେବାକୁ ।

କୁଟୀର ପାଇଁର ଉଦ୍‌ଘର କଥାବଢ଼ି ତେ
ଶୋଇରେ ସମ୍ମାଦ ପାଠକମାଳକୁ କଣାଥରୁ । ଏକା
ଜୀବନର ଏବ ଚହିର ଅନୁଧାତ ପ୍ରାନ୍ତରେ
୩୦୦୦ ଟୁ ଉଚ୍ଚ କରମାଳ ପାଇଁ ବା ଗ୍ରାମୀ
ଜୀବନକୁ । ସଙ୍ଗର କେତେ କଷ୍ଟ ହୋଇଥି
ଯତ୍ତା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପାରିବ । ଗରବାଲମାତ୍ରେ
ପରିବେ କୁତ୍ତ ଥିପାର କଷ୍ଟ ପାଇଥିଲୁଛି ।
ନୂହନର ଦର ଟଙ୍କାରୁ ସେ କି ହୋଇଥିଲୁ ।
ପ୍ରାଚୀକର କଷ୍ଟ ଦେଖି ମହାରାଜା ତାହାକର
ନୀତିର ପ୍ରାପାଦକୁ ଗର୍ବବମାନରର ରହିବା
ପରାମ୍ରେ ତେବେର ସୁଧର କାମକ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରାପାଦକୁ ବିଜେ କରିଥିଲୁଛି ଏବ ବିଦ୍ୟା
ନୀତିର ବିପରୀକର ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
କଳ ଦରିଥିଲୁଛି । ସେ ସାଧମତେ ଦୁଃଖ ନିବା-
ରଜର ଦେଖି କରୁଥିଲୁଛି ଏବ ମହାରାଜକ
ପୁରୁଷକଥ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟଦାତରେ ବଦାକଞ୍ଚିତ
ଦେଖିଥିଲୁଛି । ମାତ୍ର ଏତେ ଅଧିକ ଦେଖିବା
ସମ୍ଭାବ ହୋଇ ଦୂରରେ ପଢିଥିବା ଏବ
ପରିଲ ସମସ୍ତ ଧୋଇ ଯାଇଥିବା ପୁଲେ ବିପରୀକ
ସାହାଯ୍ୟ ଲେଭା ଥିଛି । ଏ ସମସ୍ତରେ ଅକ୍ଷ୍ୟାକ
ପ୍ରାତିମ ଦାଳପାଇ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେତେ ପଢି
ଯାହାଯା ପଠାଇବେ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗି
ଏବ ନିରାପଦ କାହିଁ । ସାଧାରଣ ଦେବା ଫଳ
ଦର ଦେଖି ଦେଇଥିଲୁ ।

ଏ କରଇର ରେକନସା ବାଜିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର
ପୁରସ୍କାର ଦିତରଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗର ସ୍ଥାନରେ
ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ସେତେ ସର୍ବମହିମାଧର
ମେମନ୍ତ ଅନୁମତିରେ ସୁଚିତ ଦୋଷକ୍ଷରି ଏକ
ଏ କରଇର ଶରୀର ସ୍ଥାନ୍ତି ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଲୋକ-
ମାତେ ଏହି ଉତ୍ସବ ବାଖା କ ମାନ ଉତ୍ସବ
ଦେବା ଏହି ପୁରସ୍କାରରେ ଅନେକ ଗଲାର
ଅଳ୍ପକାର ପୁରୁଷ ପତନ ଉତ୍ସବ ଦାନ ଦିଲା

କାହାର ଝାଁ କିମ୍ବା ପରି ପ୍ରଗାଢ଼ ସହାନୁଭୂତି ଓ
ଉତ୍ସାଦର ପରିଣୟ ଦେଉଥିଲେ କାହା ଅବଧି
ପ୍ରଶଂସା ଓ ଦେବତର ବିଜୟ ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରାଚୀ-
କର ଦୃଶ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ବାଳକା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଉତ୍ସାଦ
କହୋଇ କରି ଦୁର୍ଗର ଦେବାଥିବା ଦେବ
ଦୂର୍ଗାଯୁ କରିଶାନର ଶାଖାକୁ ଶୁଦ୍ଧିବେଳେ ସବୁ
ପଢ଼ିବର ଅଶ୍ରେଷ୍ଟ ମିଶାଇ ଦୁଇଲେ ନମ୍ବର
ଦୁଆର ଯେମନ୍ତ ଏ କରିବର ଦୁଇଲେମାନେ
ମନ୍ତ୍ରକ ଥତ୍ତରରେ ସେତେ ମାଠରୁଠି ପ୍ରାୟୀ-
ହିରାନ୍ୟାନରେ ଦେବେ କୁଦୁରୁ । ଅକ୍ଷୁଟଃ
ଦାଣ୍ଡ ଲୋକ ଏପରି କିମ୍ବଳେ କହୁକ ଦୁଇର
କାହିଁ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏହାକୁ ଥାବା କରୁ କି
ସେବକର ଉତ୍ସାଦ, ସହାନୁଭୂତ ଏବଂ ମୁକ୍ତଦୁଷ୍ଟଗା
ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରାୟ କଣକ ମଧ୍ୟରେ ଅଦୃତ୍ୟ କହୋଇ
ବାଲପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ ଗାଳକା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସମ୍ବା
ସୁଖକର ଆମେଲକ ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏହି ଶାଖାକୁ
କରିପନର ସାହେବଙ୍କର ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟରେ
ପ୍ରାର୍ଥନା ଅବରେ ଫଳପ୍ରଦ ହେବ ।

ଗର ମାସ ଛା ୨୯ ଉତ୍ତରେ ବାହିଚରିକା
ପୁରୁଷ ବାର୍ଷିକ ପୁରସ୍କାର ବିଜଗଣାଥେ ସବୁ
ହୋଇଥିଲା । ଜୀବ ମାରିଫ୍ଟ୍ରୋଣ୍ ଓ କଲେକ୍ଟର
ଆଯୁଜ୍ଞ ପ୍ରସର ସାହେବ ଶ୍ରୀ ଉପଲବ୍ଧରେ
ସେଠାରେ ବିଶ୍ଵଜମାନ ହୋଇଥିବାରୁ ସବୁ-
ପଢ଼ିର ଅସକ ଗ୍ରଦଶ କରିଥିଲେ । ସବୁ ଗୁହ୍ୟ
ସଥାନିଖରେ ସ୍ବର୍ଗିକ ହୋଇଥିଲା ଓ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭ୍ରାମ୍ପା
ଅବେଳା ହୃଦୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।
ବାର୍ଷିକ ଉପୋକ ଧାତ ପରେ ଲାଙ୍ଘନି, ସମୁଦ୍ର,
ଡ୍ରାମ୍ବା ଓ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଶାଶ୍ଵର ଗଦ୍ୟ ପଦ୍ମ ପୁରୁଷମାନେ
ଧାତ କରିଥିଲେ ଓ ଗହିମାଧରେ ନେବେ ବୁଦ୍ଧି
ଶାରତେଶ୍ଵର ଏବଂ ସବୁପରିବ ଉଦେଶ୍ୟରେ
ନବ ବଚନ ହୋଇଥିଲା । ସବୁପରି ମନୋଦୟ
ପୁରସ୍କାର ପୁରସ୍କାର କରିଥାର ନୀତି
ଦୁଇରେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ବ୍ୟାୟାମାଦି ଦେଖ
ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଲ କହିର ମନୁଷ୍ୟ
ଏହାକି ଜର ବର୍ଷର ପରାଶାର ପଇ ସମ୍ମେଶ୍ୟ
କିନକ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଥର୍ତ୍ତ ଆକନ୍ଧି
ହେଲେ । ମାତ୍ର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ପଦ୍ମପାତ୍ର

ଅପ୍ରେଷଣ କୀତା ଅଧିକ ଅନନ୍ତ ପ୍ରଦ ହୋଇଥିଲା ।
କାରଣ ପଦ୍ୟପାଠ ବା ଗାୟନ ଅନୁକାଣିତ
ଦୂରରେ ଧୂର ଏକଥିର ଅର୍ଥାତ୍ ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ର
ଜର୍ଜିତ ଧୂରରେ ହୋଇଥିବାକୁ ଶୁଭବନ୍ଦ
ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କିନ୍ତାରେ ସଥେଷ୍ଟ ତୁଟି
ତୁଟିମାତ୍ର ଦେଖାଇଥିଲେ । କୀତା ଦୂମକୁ
ଥୁବା ଗୋଟିଏ ଆମବଳ ଛବିନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନ
ମରେ ବଜାର ଦେବାର ଓ ଅଳ୍ପାଳ୍ୟ ଥିଲା
ରେ ପ୍ରବଳାର କରିବାକୁ ସାହେବ ମହୋପର୍ଦ୍ଦ

ଆହା ଦେଇଥରିଛନ୍ତି । ବ୍ୟସ୍ମରେ ସକ୍ଷମ
କରିବା ନ କଣ ପଲକୁ କଣିକା ପୂର୍ବ-
ସାର ଦେଇ ଥାବେବ ମହୋତ୍ସବ ସବୁ କବି
ବିଦୀଯ ଦୋଷରେ ।

ସକ ହେତୁ ନର୍ଥିଦା ଅଜ୍ଞବର ମାଧ୍ୟରେ
କାପ୍ରେତହାର ସନ୍ଦର୍ଭ ଶୀ ଗୋରିଲିକ ପରିଷର
ବାହୁ ବିଷଟ ଦୂରଙ୍ଗ ମାକଥାର ମାତ୍ର ନାହିଁ ମା-
ହାଲର ପ୍ରସ୍ତରର ମୟୁରକ୍ଷେ ନମାରାଜ ବିଚୁନ୍ଦରେ
ଏକ ଦରଖାସ୍ତହାର ମୟୁରକ୍ଷେ ନମାରାଜ ବିଚୁନ୍ଦରେ
କେବେଳକ ଅର୍ଥଯୋଗ ଅଗତ ଉତ୍ସନ୍ନେ
ଓ ତାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାକ ଭଣେଣା ଏହି ଦୂର ସେ
କାପ୍ରେତହାର ଶାସକ ମୟୁରକ୍ଷେ ନମାରାଜ ବସ୍ତି ନିଆଯାଇ
ଗାନ୍ଧୀ ଦିଅଯିବ । ବଢ଼ିଛାତ ସପ୍ରତ୍ୟାମ
ଶ୍ରୀରାମ ଶ୍ରୀ ମାତ୍ରେବ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ମୟୁ-
ରକ୍ଷେ ନମାରାଜ ସାଧନ ଥିବା ହସ୍ତାନ୍ତମାନ
ଥାଏ ହର ଗନ୍ଧାର ଗା ୨୭ ରଖିରେ ନମୁନ-
ିତ ମତେ ନିଷ୍ଠି କଲେ ସଥା ।

କାପୁପଦା ମସ୍ତୁରରଙ୍ଗର ଅନୁର୍ଗଚ ଶୋଟିଏ
ଦିରପ୍ଲାୟୀ ବଜେବସ୍ତୁ ମାହାଲ ଓ ଏହାର ସଫର
ଜମ ଟ ୧୯୮୮ । ଜମେବାର ମସ୍ତୁରରଙ୍ଗର ରହା-
କର ଥିଲାନ । ଏ ମାହାଲ ବିଲାଗ ଓ ଦ୍ୱାରା ଉପ-
ଯୋଗ କୁହେ ଏବ ଏକା କେଣ୍ଟ ଘର ଉତ୍ତର
ମଧ୍ୟହାତ୍ମା ଦେବାର ପ୍ରଥା ପ୍ରକଳିତ ଅଛି ।

ଯେ ମାଦାଳର ନିଙ୍ଗାର ଓ ଖଦ ସମୟକୁ
ଧାରେ ଲୁହା ବନୋବସ୍ତୁ ଓ ବୃକ୍ଷଜିମୀ
ଦ୍ୱେଶ କରିବାର ସେ ଅଧିକାସ୍ତ୍ର ମାତ୍ର ଅବଦାନ
ସନ୍ତ୍ରେ, କାନ୍ତିଦାଉସ ପିର ଓ ନାକାରସ ମାଳ
ବିହିଟଳା ସନ୍ତ୍ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲେ । ସେ ବନ୍ଦା-
କର ମନ୍ତ୍ରରେ କାଗର ଦାକ ବା ଦରଶ-
କର ପାରିବେ । ଉଚ୍ଚର ଓ ପୁଲାଶ ସମ୍ବନ୍ଧେ
ବନ୍ଦା ଯେ ଅଧିକାର ଦେବେ ଦେବିକ ସେ
ଜଳାଇ ପାରିବେ । ବନ୍ଦାର ମନ୍ତ୍ରରେ ଜଗଣ
ତ୍ରୁପ୍ତରୁ ଦେବାଜ ରଖିବେ ଏବଂ ତାହାକର
ଯେ ସମସ୍ତ ଦେଖା ଅଛି ଦୂର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ସେ *ସମସ୍ତ ଅଦ୍ୟାତ୍ କରିବାର ବନୋବସ୍ତୁ
ଦେଇବେ ।

ସକାଳେ ସାଇର ପଦ୍ମନ ପ୍ରଥମ ପରିଷାରେ
ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମ ବୋଦ୍ଧବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍ସମାତ୍ରକ
ହାତ ପାଦରୂପରେ ।

ବୁଦ୍ଧ ଧ୍ୟାନକ୍ଷଣ୍ଡ ।	
ଶତ କାମ । ଗୋଲିର କାମ ।	ମାସିକ ବୃଦ୍ଧି
ବାଲେଷ୍ଵର ଉତ୍ତର ମୂଳି	
କ୍ଷେତ୍ରପଥାର୍ଥ ଚକ୍ରକର୍ତ୍ତା ହୃଦୟର କଥାର	
	ମାନେଷଙ୍କ ଜୀବିତ ।
କ୍ଷେତ୍ରପଥାର୍ଥ ଲିପାଠ ମୃଦୁରହିତ ଶ୍ରୀମଦ୍ ॥ ୫ ॥	
କ୍ଷେତ୍ରପଥାର୍ଥ ଲିପାଠ ମୃଦୁରହିତ ଶ୍ରୀମଦ୍ ॥ ୫ ॥	
କ୍ଷେତ୍ରପଥାର୍ଥ ଲିପାଠ	"

କେବଳମାତ୍ର ଦୀର୍ଘ ପ୍ରାମବନ୍ଦ ଚଣ୍ଡାର ମାନମୟ	୫୨
ଦେଖିବୁଥୁ ଦିଲ୍ଲି ସୁର ବନ୍ଧୁମାତ୍ର ସମିତି ।	୫୩
ବନ୍ଧୁମାତ୍ର ପାପ ବିଶ୍ଵାସ କମଳ ସୁର	୫୩
କମଳ ମିଠା ॥ " " "	୫୩
ଅମଳ ମିଠା ॥ " " "	୫୩
ଶୁଣା ସହିତ ସମିତି ।	
ଦେଖିବୁଥୁ ନନ୍ଦ ଦେଖାଇବ ଯତ୍ତାର	୫୩
ମଧ୍ୟାହ୍ନ କର ମୂଳବସ୍ତ୍ର କରିବ	୫୩
ଏହି ପରିଷାର କର ।	
ବସିଥିବ ମର ଅମର୍ତ୍ତା ରଖି ମୁଦ୍ରିତଙ୍କ ବାଲେଶ୍ଵର ୫୪	
ବୋଯାର ମହାପାତ୍ର ଦେଖିବୁଥୁ କୋର ସୁର	
କରିବୁଥୁ ପରିଷାର ୫୪	
ବୋଯାର ସହିତକୁ ବୋଯାରଦେଇ କରିବ ଶୁଣା	
ପରିଷାର ସମିତି ୫୪	
ବସିଥିବ ମିଶ୍ର କବିତାର, କବିତା କୁରୁ ସମିତି ୫୪	
ପ୍ରଥମ ସହିତ ପରିଷାର ଫଳ ଦେଇ କିମ୍ବା	
ନିର୍ବିତ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଦୃଢ଼ି ପାଦଥରକୁ ।	
ବାଲେଶ୍ଵର ସହିତ ସମିତି ।	
ଶିଖିବ ହାମି । ମେହିତ ଗାନ୍ଧିର ହାମି । ମାନ୍ଦିବ ବୁଝି	
ଦେଖିବାର କାହାରେ ହେଠି ସମିତି କାଲେଶ୍ଵର ୫୫	
ମଜ୍ଜାର କାହାରେ କାହାରାର ଶାମିଦିନ, ଫୋଲ ॥ ୫୫	
ଦେଖିବାର କାହାରାର୍ଥ ହେଠି କୋର ମୁନ୍ଦିତଙ୍କ ॥ ୫୫	
ବାଲେଶ୍ଵରନିଃଶ୍ଵର ଆହୁତିକ, ଫୋଲ ବାଲେଶ୍ଵର ୫୫	
ସୁର ଜିବସାଧ ସମିତି ।	
ଦେଖିବାର ମହାପାତ୍ର ଦେଖିବାର କୋର ଦୂର ୫୬	
କବିତାର ମର ପରିଷାର ଦୂର ଦେଖିବାର ପରିଷାର ୫୬	
ଦେଖିବାର, କବିତାରକାରୀ ॥ " " " ୫୬	
ଶୁଣା ଦେଇ ସମିତି ।	
କିମ୍ବାକ କିମ୍ବାତି ପରିଷାର କରିବ ଶୁଣା ଦେଇ	
ଦେଖିବାର କର ମୂଳବସ୍ତ୍ର ॥ " " " ୫୬	
ଏହି ପରିଷାର ।	
ଦେଖିବାର କାହାର ଅମର୍ତ୍ତାରକ ମାନ୍ଦିବକ ୫୭	
କବିତାର କାହାର କବିତାର ମୂଳବସ୍ତ୍ର ୫୭	

ବଜ୍ରୀୟ ଥବାଯାଇବ ସମ୍ଭବିର ଧାରୁଳିପି ।
ଏହି ଲାମରେ ଶତିଏ ମାଗୁଲିପି ବଜ୍ରୀୟ
କାହିଁପଦ ସରବେ ଥାଇ ଦେବାର ପ୍ରୟାତି
ଦର ମାନ୍ଦିବ ଲୋହୁନୀର ଗବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟବ-
ପ୍ରାଥମିକ ଧରାର କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବାଦର ନିୟମାନଳି
ଅନେକାବେ କଲିକତା ଗରେରେ ପ୍ରକାଶ
ଦେବାର ଅଦେଖ ଦେବାରୁ ଏହି ଚଢ଼ି-
ବରେ ଗବ ତା କାର୍ଯ୍ୟ କଲିକତା ଗରେ
ରେ ଡ୍ରା ହୋଇଅଛି । ତାଙ୍କ ପାତ୍ରିଲିପି
ଦେଲୁ ଏହିପଦ କର୍ମକାର ଦୋରାତ୍ମକିକାରୀ
ପର ଧୂଷରକ ଏବଂ ଧକାତି ବାପାଜି ଲୋପ
ଦେବାରୁ କାହିଁବା ଘେମାକଳ ଦୂଷକାରୀ କାମ,
କରୁଥା ଏବଂ ମେ ସମସ୍ତ କରିବାର ବେଳାପକ
ଏବଂ ରାତେରିବ ଜାଗ୍ରତ୍ତ ଅଛି ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କରିବାକଣ କରିବା କଥା ଅବେଦ ଦିକ୍ଷା
ଏବଂମେହର କ୍ରେତ୍ରମରେ ରହିଥିଲୁ
କେବୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂମେଧ,
କାନ୍ଦିମାର ସହ ଏବଂ କାନ୍ଦିମାର

ପରି କିନ୍ତୁ ମାଛପ୍ରେଟ ଏବଂ ବିଶ୍ଵାସୀୟ କମିଶନ
ରକ୍ତ ବିଶେଷ ଗଭାଗଧାରର ଅଧିକାର କିମ୍ବା
ଯାଇଥିଲା । ଏ ନଗର ପ୍ରତି ଏମନ୍ତ କିଣ ଥିଲା
ଯୁକ୍ତ ଦୂରଚନ୍ଦ୍ର ଏହି କାହିଁ ଯେ କହିଁ ନିମନ୍ତେ
ଅଭିନନ୍ଦ ବ୍ୟୁତ ଅନିଗାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଅତିବେ
ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ଯେ ମନ୍ତ୍ରିଷେଷାଳିଟିର ତତ୍ତ୍ଵ
ଦେବ ଯେଉଁ ଅଖାତି ଦୋଷଥିଲା ତହିଁ ନିମନ୍ତେ
ଏହା ଦେବରମାନ ପ୍ରବତ୍ତ ବର୍ମଣୀଶ କାହିଁବ,
ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କରିବାରାଗନ, ନମୋଦନର-
ଗଣ ଏବଂ ଜିନି ହାତମ ସମସ୍ତେ ସମାବେ ଶାରୀ
ଅର୍ଥି । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭୁବନୀଷେଷର ବ୍ୟବସ୍ଥାର
ଭୂଦେଶ୍ୟ ଏହି କି ନଗରବାସିମାନେ ଅବସ୍ଥାକୁ
ସାରେ କର ଦେବେ ଏବଂ କରିବାର ସଂଗ୍ରହତ
କଳାକୁ ସାଧାରଣ ସ୍ତର, ସୁବିଦ୍ଧା, ସାର୍ବିଦ୍ୟ ଇତ୍ୟା
ଦରେ ବ୍ୟୁତ କରିବେ । ଏ ବାର୍ଷିକାନ ପୁଣ୍ୟ
ଜିନି ହାତମ କରୁଥିଲେ । ନଗରବାସିମାନେ
ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଅପେ କଲେ ସର୍ବାପେଣା ଭାବିନ
ଦେଇ ଏବଂ ସେମାନେ ତହିଁରେ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ଦେବେ
ଓ ମୁଣ୍ଡାନ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ ମନତା ବଢ଼ିବ ।
ଏହି ମଙ୍ଗଳ ଅଧାରେ ଗବର୍ଣ୍ମମେଷ୍ଟ ମନ୍ତ୍ରିଷେଷଳ
କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତିରେ ଅର୍ପଣ କରି
ଅଛିନ୍ତି ଏବଂ କାଳେ କେବେବେଳେ ସେମାନେ
ଭାବ ନିବାହରେ ମହି କଲେ ବା ଅନ୍ତରେ
ମୋଗୋଗୀ ଦେଲେ ସାଧାରଣ ସତି ଦେବ
ସମ୍ମହାର ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ନିଷ୍ପତ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି
ରଖିବା ଓ ଉପଦେଶ ଉପାଦାନ ଦେବାର ଭାବ
ଜିନି ହାତମକ ପ୍ରତି ଅର୍ପଣ କରିଥିଲୁ । ସାଧ-
ଭାବରଙ୍ଗ ଜିନି ହାତମମାନେ କିଥିମତେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପାଲକ କାନ୍ତୁ ଅଛିନ୍ତି ମାତ୍ର ଅନ୍ୟଥା କରିବା ହାତମ
ମଧ୍ୟ ଭାବର କୁହାନ୍ତି । ଏହି ଉତ୍ତରା ମଧ୍ୟରେ ପୁଣ୍ୟ
ଓ ବାଲେଶ୍ୱରର ମାଛପ୍ରେଟମାନେ ସ୍ଵୟଂ ଚର୍ଚ
ଅଭିନନ୍ଦ ଦେବାହୀନ ଗବର୍ଣ୍ମମେଷ୍ଟଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ
ପ୍ରାୟ ବିପଳ ନରଥିଲୁ ଏବଂ ବାର୍ଷିକରଙ୍ଗ ଦେବାର
ଅଛିନ୍ତି ଯେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭୁବନୀଷେଷ ଲୋକ କାହାର ଯୋଗ୍ୟତା
ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କାହିଁ ଏବଂ କାହାକୁ
ସେ ଭାବ ଦେବାର ସେମାନଙ୍କ ଭାବ ନୁହେ ।
କରେବ ଜିନି ମାଛପ୍ରେଟ କେହି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କେବେବେଳେ ଯାଇ କାହାକୁ । ମାତ୍ର କେହି ଏବଂ
କରେବ ଥରେ ହେଲେ ମନ୍ତ୍ରିଷେଷଳ କରେବ
ପରିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବାର ଜଣା କାହିଁ ବରଂ ଆମ୍ବୁ
କାନ୍ଧୁ ଓ ପ୍ରଦୟନ୍ତର ବରଂ କି କିମ୍ବା ଏମରେ
ଏତେ ସେମାନେ କେବେଳେ କାନ୍ଧୁ କରିବାର
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦିଅନ୍ତି ଓ ତଥା ମୋଗାରି କି ଆରଲେ
କରନ୍ତି କୁଥିଲୁ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥାପ୍ରତି
ଅତେ ଦୃଷ୍ଟି କି କରି କିମ୍ବା ବନ୍ଦୋବନ୍ଦୁ ଜାନ
କରେ କି ଥାବାର ଦେଇ ହିଥିଲୁ । ଏହି ଗମ

ଦାହମଙ୍କ ଦଥା । କରଦାଗାଙ୍କର କନ୍ତବ୍ୟ ହେ-
ଉଥିଲୁ ବ ସେଗନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ସବୁପ ଯେଉଁ
ମାକେ ସରଳତା, ବରଷଣତା, ନିରଧେରର
ସହିତ ମେଳନିଷେ ପାଲିତିର ଚାର୍ପା ନିରାକୃ ବର-
ବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବନ୍ଦବନତ ଦେବେ
ସେମାକଙ୍କ କରେଶର ନିର୍ବାଚକ କରନେ । ଏଥିକୁ
କରଦାଗାମାନେ ଅଧିଦାରୀ କରିବର ଓ ଗର୍ବ;
ସେମାକଙ୍କ ବର୍ତ୍ତବାଜାକ ଅଶ୍ଵା କରୁଥି ଅସଙ୍ଗକ
ପୁଣି ଦୂଷକ ବିଷୟ ଯେ ଯେଉଁ ଅବହ-
ାଙ୍କ ବୁଝିବା ନୈବକ୍ଷ କଥାରେ ସେମାନେ
କଲନ୍ତି ସେମାନେ ଆବାକୁ ପ୍ରକୃତ କଥା
ନ ବୁଝାଇ ନିଜ ସ୍ଵାର୍ଥଦିଗଙ୍କ ବୁଝିବାର
ଅଧିକ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ସୁତରଂ କମି-
ଶକର ନିରାକରି ଗୁଣ ଦୂଷିତରେ ନ ଦେଇ
ଉପରେ ଅନୁଶେଷ ଚାଲାପାଇ ଲଭାଦିତାର
ସମ୍ଭାଦତ ହୁଏ । ନିରାକର ଗଢ଼ ନିରାକର
ସମୟରେ ପାଠକମାନେ ଏହିର ଉଦ୍ଦାରଣର
ଦେଖିଥିଲାମ୍ବନ୍ତି । କମିଶକର ପଦ ଯେଉଁମାନେ
ନୈବକ୍ଷ ସେମାକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେ ଲୋକ
ଦେବଳ ନାମ ବା ସମ୍ମାନର ପ୍ରୟାସୀ, ସେକାର୍ଯ୍ୟ-
ନିରାକର ଯୋଗଭା ସେମାକଙ୍କର ଅଛି କି
ନାହିଁ ଏବଂ ବେଳେ ଚେଅରମାନ ବା ରାଜସ-
ଚେଅରମାନର କାର୍ଯ୍ୟନିଷାହ କରିବାର ମନ୍ତ୍ର
ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ ଚେତେ
ବୁଝିଲୁଣ୍ଟ କମିଶକର ପଦ ଲୋକଥିଲେ ଚେଅର
ମାନ ଦେବା ଭଲ ଅନେକ ସହାଯରେ ପାଇ-
ଆନ୍ତେ । ପୁଣି କମିଶକରମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେବଳେ
କମ୍ପୁବିଶେଷର ଯୋଗଭା ପ୍ରକା ଦୁଷ୍ଟିକ
କରି ଉପରେ ଅନୁଶେଷରେ ଚେଅରମାନ
ନିଯନ୍ତ୍ର କରିବାର ଏବଂ ଚାହିଁରେ ବିପରୀତ ଫଳ
ଫଳବାର ଦେଖା ଯାଇଥିଲୁ । ତାହାର କିମା
କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଏ କଥାମାନ
ଦେଖି ଗାହୁଁ । ତାହାର ଦୋଷରୁ ଏଠା ମିଛ-
ନିରିପାଲିତିର ଅଶ୍ଵାତ ଦେଖି ଏତିକ ଦେଖା
ଇବା ଏବଂ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟବଳୁ ସେମାକୁ ସାବଧାନ
କରିଦେବା ଆମମାନକର ଭୂବେଶ୍ୱର ଥିଲେ
ବରଷା କରୁଁ ଏହି ଅଶ୍ଵାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତି
ଶିଶୁର ଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ନିର୍ଭବ୍ୟ
ଜୀବରେ ସମ୍ପ୍ରେତ ମୂଳ ହୋଇ ଏ ରୁକୁନର
ବ୍ୟାଧାରରେ ପ୍ରଦେଶ କରିବେ । ଦେବଳ
କମିଶକର ଓ ଚେଅରମାନ ପ୍ରକାର ନିରା-
କନେର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଖେଳ ଦେବାର ମନେ
କରିବା ଭାବିତ କରିବୋ । ତାହା ପଦର ନିର୍ମିତ
ଅଛି କହୁଁର ତାଙ୍କୁ ନିରାକରିବାକ ସମ୍ଭାବ ଅବଶ୍ୟକ
ଏବଂ ଅନନ୍ତରେ କରିବାର ଓ ଜନମନରମାନକୁ
ଦେଇବ ସମ୍ପଦ ସର୍ବଜ୍ଞ ଦୁଇ ମାତ୍ରାରେ

ମୁଦ୍ରା ।
ଓଡ଼ିଆ ଦୂରବସ୍ତୁ ।
(୮)

(五)

ତେବେ ଅଧିକ ଦୂରବସ୍ଥାର ବାରଣମାନ
କ ୨ ମର ପ୍ରବଳରେ ଦର୍ଶାଇଥିବୁ । ଏ ପ୍ରବଳରେ
ତେବେ ତେବେ ଯୋଗିଲା ପ୍ରତି ଆପନୀର
ବିଶୁର ବିଶୁର, କେହି କହନ୍ତି ବି ବୋଗୋଟି
ମୁଦ୍ରମାଣୀ ଡେଲାଇଲା ସରକାଣ ଓ ଦେବବକାସୀ
ମାନେଜିଙ୍ଗ ରତ୍ନାଦ ଉଚିତ ଉଚିତ ସବୁଠାର
ତେବେମାନେ ଦେବେ ଉପରୁ କହନ୍ତି ଏଥରୁ
ରଂବେଳି ବିଶୁର ପ୍ରଥମ ଶାଖା ରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ତେବେମାନେ ସରକାଣ ବିବେଶମାନ-
କରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଭବ ଓ ନିମ୍ନ ପତ ସବୁରେ
କିମ୍ବା ଦେଉସ୍ଥଳେ ଏହି ବଢ଼ି ଓ ପ୍ରେଟ ତେବେ-
ଲମାକେ ସମୟେ ତେବେ ସ୍ଥଳେ (କିମ୍ବା ପ୍ରବଳର
ଶେଷ ଦ୍ୱାରା ଦେଖ) ଏକା କରକ କିମ୍ବା
କି ଶା ତେବେ ଓ କି ଶା କରସଂହାରୀ
ଥିଲେ । ଏମାକେ ବିଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସମର୍ଗୁଷେ
ଚଲାଇ କି ଥିଲେ ? ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ମୁଗୁଳ
ପ୍ରସାଦ ଓ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ବିଶବେଶରେ
ତେବେରୀ କାମ କରୁଥିଲେ ଓ ସମ ପ୍ରସାଦ ଅଛା-
କାଳରେ ସଥେଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ଦେଶ ଲାଭ କରିବାରା
ମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱାସ ଦୋଷଥିଲେ । ଅଛା ବୟସରେ
ତାଙ୍କର ମୁକୁ ହୋଇ କି ଥିଲେ ସେ ପ୍ରଥମ
ଶେଷୀଲୁ ଛୁଟିଆନ୍ତେ । ଗଢ଼ିଜାତ ପାକରଇଲାନେ
କି ଥିଲେବେ ଥନ୍ତେ ବିଶବେଶ ସମୟେ
ଧୂପରିଣ୍ଟେଶ୍ଵର ସାହେବ ତାଙ୍କୁ ସେତୁମୁକ୍ତ
କେଲେ । ସୁଭବେ ଘନା ପରଜଗ ଓ ଅନ୍ତରୀ-
ଗୋଳ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାର ହେଲାକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍-
ମାନେ ଭାବ ଗ୍ରହଣ କରାଇଲେ । ପଦ
ପ୍ରସାଦ କଳ କୌଣ୍ଟଲେ ବିଶ୍ୱାସ ନେବୁଗଣ
କିମ୍ବା ଶକ୍ତି ଧୂର ଓ କଳୀରୁ କରିବେଠାରେ
ପାନ୍ତି ପ୍ରାୟକ ଓ ଭାଲୁଷର ବନୋବସ୍ତୁ କର
ଦେଇ ଥିଲେ । ସୁଧାଳେ ଜୋଡ଼ିଏ ପାତାକାର
ଉଦ୍‌ଦେଶ କରିବୁ ବାରଣ ତାଦା ଥିଲେବେ ପାଠ-
କଳୁ ଅଗୋବର ଥିଲା । ସେହି ବିଶ୍ୱାସ
ଦେବେ ବିଶ୍ୱାସ ରାମ ପ୍ରସାଦ ପ୍ରତି ଏହାର ଅଭୋଦ
ଦୋଷଥିଲା ସେ ସେମାନେ କରକ କେଲାନ୍ତାରେ
ଅନ୍ତକାଳ ରହ ଦିଲେ ଦଳବେଳେ
କେଇ ପ୍ରତିଶମାନକାରୁ କରିବାରମାନ ପାଠାର
ଦେଇ ଓ ସେଥିରେ ସେମାନଙ୍କ କି ଥିଲେ
କିମ୍ବା ନେଇଲୁ ବାହିର କମ୍ପ୍ରୈସଟ୍ଟେ ପଥର
ଦୀରଙ୍ଗ ଆଜାର ବସା ଖୋଲେ ସେହି ବାରେ
ଥିଲେ ମାତ୍ର କେହି କି କହନ୍ତି କିମ୍ବା କର
କରାଇଲେ । ପୁଣ୍ୟ ଉତ୍ସବରେ ମାନୁଷଙ୍କ ପାଠାର
ପତି କି ପାଇଁ ଉତ୍ସବ ସେମାନଙ୍କ କେବୁଥାଏ
ପାଠାର ମାତ୍ରଥିଲେ । ସେମାରେ ଏହା ସବୁ

କାଠମୋଡ଼ ଖାର ସେପାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାରଥିଲେ
ଯଳିବେ ଏହୁବ ସେମାନଙ୍କ ପାଶେ ସଣ୍ଠ ତ ପାର
ଦୂରରୁ ଗୁଳ ଦାଖିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସରଦାର
ମଜକାଷ୍ଟକ ଘରିବେଳୁ କହିଲୁ ଥରେ ଭୁମେ ବି
ଶୋକା ଯେ ଅମ ନଳକ କ ଥାଏ ଦୂରରୁ ଗୁଳ
ଦାଖିଲୁ ଅମ ଗୋଡ଼ରେ କେବଳ ଓ କେବେଳ
ଗୁଳ ଆଇଲାଣ୍ଡି କେବେଳ ଭୁମେ ନଳ ରଙ୍ଗ
କଞ୍ଚକ ଧର ଅସ ଯେବେ ଅମକୁ ଜିର ସବ
ଦେବେ ଜାଣିବା ଭୁମେ ଶୋକା ଭୁମେ ଶର ।
ସେମାନେ ଏହି ଟାରୀ ଥିଲେ ସେ ଦେହ ଖାଗ
ଦେହ ୩୫ ଟ ଗରମାୟିବ ୬୮ ମୁଲରେ
ଦତ ଦେଲେ । ମୋରାଲଦରର ପାଦକ ଶେଳ
ଦଳ ଡରା ଅଥବରେ ଏହିପର କରିବୁ ଥିଲେ,
ସରଦାର ସେମାନଙ୍କ ଯାଦା ଏବାଲିମ କର
ଦେଲେ । ବାଜିର ବଳ ଅଚ୍ୟତର ଓ ତର
ଦତାକ ବରକାରୁ ସେହି ଗମସ୍ତସାଦ ବାଜିରୁ
ପ୍ରେରଣ ଦୋର ବଳାକୁ ଧୂର ଓ ବରକାରୁ ଆସ
ଦୁଇ ଜର ବଳୋବାପ ଅଛି କାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ୟାତେ ।

ବିଲେଜ ଯୋଗେ ଉଚ୍ଚଶାରେ ଡାକେଜୀ ଛାତ
ମିଶା ବିପ୍ରାର ହୋଇଥାଣ ଓ ଅନେକ ଉଚ୍ଚଶା
L, A, ଓ B. ଏ, ପଦ୍ଧତିଶା ହୋଇଥାଣି ।
ପାତ୍ରବରେ ଫୁଲାପେନ୍ଦ୍ରା କର୍ତ୍ତରାଳ ଅନେକ
ଟେଖ୍ ଠାରେଜେ ସତ୍ତ୍ଵିତ ଓ ଭାବ୍ୟରେ
ହୋଇଥାଣି ବଥାର କ ୨ ମର ପ୍ରକଳ୍ପ
ଲେଖାମରେ ଅନେକ ହିନ୍ଦେଶୀୟ ଚାଲିବେ
ନିସ୍ତର ହୋଇଥାଣି ଏହି ଉଚ୍ଚଶାରେ ପାତ୍ର
ପଢ଼ି ବହୁଧାଣି ଏହା ଖୋଜିବାର ପରମ୍ୟ
ଅଟେ । ଏ ପଦକଳ ଥର ପାର୍ଶ୍ଵ ହୋଇଯିବାରୁ
ବହିର କାରାଗାଡ଼ ଏ ପରେ ଦର୍ଶାଯାଏ ।

ସାହିତ୍ୟ ସଂଗାୟ

ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକଟଣ

କେବଳମୁଖ କଲେପନ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବାରୁ ଦକ୍ଷତା
ମୋତାର ମୁଣ୍ଡି ଏବଳେବିତ କଲେପନ ଗ୍ରାହକ
ଏବଳେ ନିପାତ ହେବାର ।

ପ୍ରକାଶ ମୋହନିଙ୍କୁ ଏବଂ ଅଧ୍ୟତ୍ମିକ ଗୀତ ଦେଇ
ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦକର ତା କ୍ଷେତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ଉଚ୍ଚବ୍ରତ
ଜ୍ଞାନରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମୋହନିଙ୍କରେ ମାତ୍ର ନେଟ୍ରିନ ଦେଇ
କମଳା ମହି ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀ ସୁଦୂରପ୍ରଚ୍ଛବ୍ଦ ପ୍ରକାଶନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା
ଏହି ହୋଇଥିଲା କାହାର ଯଦ୍ମାଣ କବା ହେଲାକିମ୍ବା
ବୁଝାଯାଏ ଏହି ଅନ୍ତର୍ଭାବ ହୋଇ ଗାଏ । ଶ୍ରୀ କବା ପଢ଼ିବା
କିମ୍ବା କବିତାର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଏହିରେ ନାହିଁ । କବିତାର
ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଏହିରେ ନାହିଁ ।

ଏ ଦିନରେ କୁଳମାତ୍ରା ଏହି ଅନ୍ଧାର ହେଉଥିଲା ।
ଏ ସବୁ ଶୀଘ୍ର କାହିଁ ପାଇବା ଚାହେ ଯଦ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଥିଲା
ଯାହା ପୋତୁଥିଲା ଏହି କାଳାବ୍ଦିକରେ ମୁହଁର ପାଇବା
ହେଉଥିଲା ଏହି ଦୋଷରେ । ଯାର କିମ୍ବା ସୁରକ୍ଷା
ଦୋଷରେ ହେବୁ ଯାହା ହୋଇଥିଲା ।

୪୮

ତା ୧୫ ମାସ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୦ ମସିହା

ମହାପ୍ରାୟ

卷之三

KIPPAX & Co.'s
PREPARATIONS.

ପ୍ରଦୀପ ଏଣ୍ଟ୍ କୋମ୍ପାରେ

ଅଷ୍ଟାଧ ।

ଦଲିଶ୍ଵାଖକ ଚର୍ଚ୍ଛି—(ରେଖ୍ ପାଉଗାର)
ମନୋଜର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷୟ । ଦଲି ଦଲିବା,
ମନୁଷ୍ୱ ରଙ୍ଗ ପତିବା ଓ ଦଳମୂଳ ପରି
ପତିବା, ମାତ୍ରିଷ୍ଠ ପତିରିବା ଓ ମନୁଷ ଦୁର୍ଗର୍ଭ
ମାତ୍ର ସମ୍ମରିବାର ଦଲିଶ୍ଵାଗ ନିବାରଣ କରେ ।

କବିତା ଗନକ—ସୁମଧୁ ଦୋଷଜୀ
ପ୍ରମାଣିତ ପରିଧି, ସବୁ, ଅଳ୍ପାଶୀ, ଅମ୍ବ,
ଚନ୍ଦ୍ରଲା, ପାଇପ୍ରଲାରେ ସବୁଣା, କୋଣ୍ଠବକ,
ଗାନ୍ଧେ ଲାହମାଣକୁ ଦ୍ରାସ, ରକ୍ତର ସ୍ଵରଗ,
ପରେତର ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦର୍ଶି ଓ ସବପ୍ରକାର କୁରର
ଛୁଟ ଅବ୍ୟଥୀ ମହୋର୍ବଳ । ଯମୁ ସନ୍ଦର୍ଭୀୟ
ପରିଲାଭ ଏହା ଅମୂଳ୍ୟ ଜୀଧ୍ୟ । ଉଛର
ହୁରୁ ଅବେଳ୍ୟ ଭାବୁରେ ବଳଙ୍ଗରକରବା
ପରେ ମରେଲ ଫଳଦୀୟକ ।

ପୁଣି ଶିଖିର ମଳ୍ଲେ । ୫-୨୫
ପିଲାନ୍ତ କାନେତୀଥି ;— ନାଲ୍ୟବିଲକ
କାନେତିକା । ହେଲୁ ସୁରୁଷ୍ଵର ଦାନ । ୬ ଗଢ଼ି
ଜାରୁ ଥିଲାବେଳା । ୭ ଉତ୍ସୁକ ସମ୍ପଦ୍ୟ ଦୂର
ଦ୍ୟାନର ପରମ ଉପକାରୀ ଅବସ୍ଥା ।

ପ୍ରକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରକାଶନ
ଦେଶିକ ଦେଶିକ

ନେବରତ୍ନ କୁଣ୍ଡ ଏଣ୍ ଦେ
କ ୧୭ ପର୍ମିଟଲ ପ୍ରାଇ

ତାରୁ ମେଳର ସହେବଙ୍କ ଲିଲିକ୍ଟେ ସାଲିପା ଅଛି ଏ ଅଳ୍ପକିମ୍ବ
ଅବସ୍ଥା, ବିଷକ୍ତିଗତ ସେହି ଅଧିକର୍ଣ୍ଣାନୀତି ପ୍ରକାଶକ;

ପିଲାଙ୍କରେ ନନ୍ଦଶ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଏହା ଉନ୍ନତିର ଦୁଷ୍ଟାଣ, ଧାରମୋହ ଜିତ
ଦରବାକୁ ଥିଲୋଗ, ବାଜପ୍ତ୍ର, କେବଳ ଦରଶା, ଅଭୁଦୋଷିଳ୍ୟ ଓ ପ୍ରମେହ ଧୀଜାରେ ଅବେଳ୍ୟ
ଓ ଅବ୍ୟଥିତ ।

ମହାନୀଦି ମହାଶରୀ-ଗରୁବକ୍ଷ ଦେଖି ତେଜାଶ୍ରୀରୁ ରେଖାଅନ୍ତି— ୧୯୫
ଶକ୍ତିପର ମୋଦରେ ଏହି “କାନ୍ଦକନ” ଶୀଘ୍ର ମଗାଇଲି, ହୃଦୟର ଦେଖା ଥରେ ଆହୁଙ୍କା
ପହାର ହେଲି ମେଘରେ ପାର ଥରୁ ବୋଲି ନୂହାଯାଇଲା । କିନ୍ତୁ ଅପରାଗନନ୍ଦର ଉଚ୍ଛବିଶ୍ଵେତ
ପାଦରେ ଏହି ଶକ୍ତିପର ମୋଦରେ ଏହି “କାନ୍ଦକନ” ପାଦରେ ପାର ଥରୁ ବୋଲି ନୂହାଯାଇଲା ।

ଶେବନବାଲୋଚିତ ବଳ କର୍ତ୍ତ୍ତୁ ଧୂର୍ମ ଫେର
ଆଏ ।

ନଳକୁଟ୍ଟେ ସାଲବା:— ବାଜତ ଶୁଣେ
ବାବୁମେଖାଙ୍କ ବଳଦିରେ ପ୍ରଗନ୍ଧ ଓ ବିଶ୍ଵାସ
ଦେଉଥିବା ଓ ହିଦେଶୀ ବି ଧିଦେଶୀ ସତଳ
ପ୍ରଦାର ସାଲବା, ସକଳ ପ୍ରକାର ଜୀବବିହିଂସା
ଓ ହୃଦୟରଙ୍ଗବିଶ୍ଵାସ ଅର୍ଥାତ୍ ରୋଗକୁ ଚାକ୍ଷୁ
ରଖେ ନୁହୁ—

—ଲେବଟ୍ରୋସାରସା ।— ବୈଦୁତିକ ଶକ୍ତି
ପ୍ରରବନ୍ତୁ ଘୋ ସମ୍ମିଳିତ ଅବେଳା କରିବା
କବାପ ପୂଜ୍ୟକମଣ୍ଡଳ କରେ କାହିଁ । କବ୍ର ପଥାରୀ
ଓ ଗୁଯୋଦର୍ଶକ ଧଳେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠନ ହୋଇ-
ଅଛି । ସୁର୍ରା ଏହି ସ୍ଵାପ୍ନ ଅବେଳାଦ୍ୱାରା ଗୁଣ
ସ୍ଥବାରୁହି ଏହି ଅତ୍ୟନ୍ତ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି
ଜ୍ଞାନମୂଳକ ବଚନରେ ଏଧର ଉତ୍ସବାଳ
ଅଧିକାର କରିଥିଲୁ, ଯେଉଁଠାରୁ ଥରେ ଜ୍ଞାନ
ପ୍ରେତକ ହେଉଥିଲୁ ଯେତୋ ଅଧବାସିମାନେ
“ ମଳେନ୍ଦ୍ରୀ ମାଳସାର ” ପଞ୍ଚଶତ ହୋଇ

ଲେଖାଳୁଙ୍କି । ବଜ୍ର, ହାତାଭାଲରେ ଉପ-
କ୍ଷେତ୍ର ସେମନ୍ତ ଏହି ସାଲକା ଦ୍ୱାରା କର-
ଯାଉଥିବା ଅସିଯୁ, କରିବେଧ, ଅମେରିକା
ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେବ ପ୍ରତିବନ୍ଦ
ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲୁଣ୍ଟ । ଭାବତର ଲୁଣାଭାବା
ଦୃଷ୍ଟିଠାରୁ ମୁକୁତଖାସ ଗଜା ପଞ୍ଚ ସମ୍ମେ-
ଦ୍ୟାନ ଅବରର ସହି ପଢ଼ଣ ଦୂରାକ୍ଷର୍ଣ୍ଣ
ଲିରେକିନ୍ତେ ସାଲକା ସମ୍ମେ ଦେଖି ପ୍ରକୃତ
ବିଷ୍ୟ କରିବାକୁ ଶୁଭସଂଶେଷରେ ଶୁଭମନ୍ଦୂର୍ବଳେ
ଅବସ୍ଥାକ ହୋଇଥିଲା ! ! ! ବାପୁଜି ଏକ
ସପଳାଟା ବର୍ଷପ ଅବେଳାକାରଗା ଏହି
ଅଲୋକିତକା ବଜାଧାରେ ଏହି ଅଧିକଷ୍ଟର
ମନ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର ଉତ୍ତପ୍ତିରେ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଲାଗି ।

ମନେକବ୍ରୋ ସାଲସା-ଦୁର୍ବିତରଙ୍ଗ ଶୋଇ
ବରଗାତ୍ର, ନୂତନ ଉନ୍ନତିଶରୀ ସୃଜ୍ଞ ବପ୍ରବାହ
ମାତ୍ର, ପଣ୍ଡାଳ, କଟିଦାତ, ଆଖୁ ଗାଁ ଫଳିବ
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ହୋଇ ଘର ଚଢିବା, କୃତ୍ସଂଗ, କୃତ୍
ଗରମି ଓ ଯାଏଇ ଥା, ଲକ ଓ କାନ୍ଦିର ଦା
ଦେହରେ ବା ଦୟ ଓ ଧାରନରେ ଯାଏ
ଗରମିର ସହା ବା କଳାତମ, ଅକଳ କ୍ରମ
ଦସଗର ପ୍ରାବିମାନଶ୍ଵା ରହ୍ୟବ କରୁ ଯନ୍ତ୍ରିନ୍ଦ
ସବସ୍ତକାର ପାତା ଓ ଉପର୍ଦ୍ଦ ଏବଂ କରିବ
କଷ୍ଟଦ୍ୱାସୁର ସହଶାନ ପୁରୀ ପାବ ଓ ଜରା
କଷର ଜତ କାହି କରିବାକୁ ଏହାପରି ପ୍ରାଚୀ
ଅରେବନର ଜିଷ୍ଠ ଦେଇପ କାହିଁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ପାତ୍ରା ।— କରିବାକୁ ପ୍ରସର୍ଯ୍ୟ ଘେରିଥିଲୁ କରିବାକୁ—
ଦ୍ରୁଷ୍ଟପ୍ରାୟ ଧର୍ଯ୍ୟର ପରମାଣ ଦୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ—
ଶ୍ରୀ ସହବାସରେ ଶନିରା ଜଗାଦବାକୁ,— ବିଦ୍ୟା
ସାବଳୟ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍— ମେହ, ପ୍ରମେତ,
ଶୁକମେତ, ଧାରୁଦୋଷାଳ, ନଦ୍ରମୁଖ, ବାରମାର
ଅଧିକ ବା ଅତି ପ୍ରସାଦ ହେବା, ମେହବାଳ,
ପ୍ରସାଦ ଚଳବା, ଲୁଗାରେ ଦାନ ପଡ଼ିବା, ମୁଦ୍ରା
ନାଳକୁ ଶୁକ ବା ପୂର୍ଣ୍ଣ-ରକ୍ତ ପଡ଼ିବା, ସମ୍ମର୍ମିତା,
ପ୍ରସାଦ ସହିତ ବା ପରେ ଦୃଷ୍ଟି ବା ଅଦୃଷ୍ଟ ଶିଖ
ପରକ, ବିମ୍ବ ମଳିକବନରେ ଧର୍ଯ୍ୟ ଦିରିଛ
କୁପ୍ରମେଥକ ବା ଅତ୍ୱରକୁ ସହବାସ ହେଲୁ ସୁର
ଶପଳ୍ଲେଶାଳ, ମୁଣ୍ଡ ଦୁରମବା, ଚିରର ଅନ୍ତିରମ,
ଚିର୍ବିନ୍ଦୁମୁଗ, ଚନ୍ଦ୍ର କରିବାକୁ ଅସର୍ଥିଳା
ଶାମାଳି ଥକନାସ ବା ଭ୍ରତେଜନା ଗ୍ରାହ କୁତ୍ତ
ଶଳକ ହେବା ଯତ୍ଥାତି ପାବଳ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ୟ
ବିଦ୍ୟା, କନ୍ଧାଟ କୁପ୍ରସର୍ବାଦ ସମ୍ମଳ ଧୂପ
କରିବାକୁ ଅବ୍ୟର୍ତ୍ତ ଓ ଥରୋଧ ।

ମନେବଙ୍ଗୋ ଧାରା:— ଏ ମଣାଦଳୀ ପ୍ରକାଶ
କରିବା ବାହୁଦା, ଅରେ ପରାମା ତୁର ଦେଖି
ପଢ଼େ, ବୁଦ୍ଧାଳ ପରିବା ସାଧା ଦୂର ଦେଖି
ବୋଷ ପରିଧାର ଦେବ । ଦେବରେ ଦୂର ଦେଖି
ସଜ୍ଜାରତ ଦେବ, ଯୁଦ୍ଧ ଦୂରକ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଥ ଦେଖି
ସନ୍ଦଳଦୂର୍ବୁ ଓ କାନ୍ତିସତ୍ତ୍ଵ ଦେବ । ଧର୍ମଦିନ
ଓଜନ ନମେ କରିଥିବ ।

ଲେଖକଙ୍କୁ ସାହା :—ସହି ଦୋଷି
ପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାହିଁ । ଏହି
ଅଯମ୍ଭ ଆବାକ ଦୃକ୍ ମଜାହେ ସହଳ କରିବାକୁ
ସହଳ ସମସ୍ତରେ ସେବନ ଦରଖାରୁଣୀ, ଅନ୍ତରେ
ଦେଖିବାକୁ ଦାର୍ତ୍ତକ ଶିଥୁମରେ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ
ଉଚିତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଛା ।

“ନମେହତ୍ରୋ ସାଇଃ” ତୁମ୍ଭ ଦେଇ
ପ୍ରକୃତ ଜୀବ ! ଯେବେହୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଇବା
ଆଜିଯାଏ କୌଣସି ବିବାହ ନାହିଁ ତାହାର କେବେ
ଦୁଷ୍ଟାଳ କେତେ ପ୍ରୟୋଗର ବନ୍ଦୁ ପ୍ରମାଣ ପାଇବା
ବାତେ କୌଣସି ହେଉଥିଲା । ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ କେବେ
କବିରକ ହେବା ପ୍ରଫୋଣିକାନ୍ଧକ କାନ୍ଦାମାନ୍ଦିବେ
୨୦୬ ପ୍ରକାଶ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୯ ପ୍ରକାଶ ପଞ୍ଚ

ପାଇଁ ମାସିଲୁ ଓ ପ୍ରାଚିଂ ପୁରତ୍ତ
୧୯୬୫ ଇତିହୋ ଶାଳାବିର ;—ଆଜିଏହା—
ତାଙ୍କର କେମ୍ବ, ମେଲାର ବୁଝି ଏ, ଏହି ତି
ନମେଣି ବିଜନ, ବିରୁଷ୍ଣକ ଅମେରିକା ଶାରତ
ଦିନର ତମାର ଏକେବ ଓ ପ୍ରାଚିଲା—
‘ବବିନିବୁ ମେହି ଏବେଳାମାନ୍,’ ବିଜନାଟା

ବିଜ୍ଞାନ ।

ଶାକୁର କେ, ଟା, ମାଟେ ସାଦେହଙ୍କ ଅଧିକ
ଜଳତ ପ୍ରଦିବ, ଅର୍ଦ୍ଧେ ଶୁଣନ୍ତିଷ୍ଠା । ଏ ପ୍ରକାଶ
ଫଳପୂର୍ବ ଦେଖ—

ଦୁଃଖ ରକ୍ତମେଘଙ୍କ ଅଭଳ ଅନ୍ଧାଶ୍ଵା
ରେତିଷ୍ଵାକସ ।

କୁଳପତ୍ର ଓ କିମ୍ବା ଅବେଳା କୁଏ ହି

କୁଣ୍ଡ ପୁର ବୋଲିଲ ର ଖୋଲାଇଲ ଟ ତମେ, ୨୫
ଖୋଲାଇ ହୋଇଲ ଥିଲା ଏ ଠାର ପାଇଲାଇଲ ଟ ୦ ୧୦ ଅଗା ।

ଶେଳ ଏକେନ୍ଦ୍ରୀ—ରାତ୍ରିଥ, ବର୍ଷ, ବିଜୋ,
ଆମ୍ବା ବ. ପ. ଏଣ୍ଟି କୋଂ କଲିବଜା

ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରକାଶନ

THE UTKAL DIPIKA.

ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପତ୍ର

CUTTACK, SATURDAY THE 22nd August 1903.

ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପତ୍ର

୧୯୦୩ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୦୩ ସାଲ ଅନ୍ଧବାର

୨୫୩

୬

ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପତ୍ର

୧୯୦୩

NOTICE.

Macmillan's New Series of Text-Books for Schools in India. Approved by the Director of Public Instruction, Bengal. 1902.

Oriya Alphabet and Spelling Book, For Infant Class and Standard I	As. 1
Oriya L. P. Science Reader	" 3
Oriya L. P. Arithmetic	" 4
Oriya U. P. Science Reader	" 4
Oriya U. P. History Reader (Bengal)	" 3
Oriya U. P. Geography Reader	" 3
Oriya U. P. and Middle Vernacular Arithmetic	" 8
Oriya U. P. Literature Book	" 3
Oriya U. P. and M. V. Practical Geometry and Mensuration	" 4
Oriya M. V. Science Reader	" 7
Oriya M. V. History Reader	" 4
Oriya M. V. Literature Book	" 6
Oriental Drawing Books 1&2 As. 4 each	
Do. 3 and 4... As. 3	
Macmillan's "Official" Copy Books Nos. 1, 2, 3; 4, 6, 8, 10, 12,	5 pice
Arnold's Civil Service Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 4a, 5,	5 pice
"O. M. P." Blank Drawing Books	As. 1 & As. 5
Senior Teachers' Manual	" 12 0
Junior Teachers' Manual	" 10 0
Dr. Sircars English Reader I.	4 0
Do. Do.	5 0
Simple English Reader (Dhar)	6 0

C.L.S. School Books as follows:-

Senior Teacher's Manual	As. 12 0
Grammatical Primer	" 2 0
Manual of English Grammar	" 6 0
1st Standard English Book	" 1 6
New English First Reader	" 4 0
Do. Second "	" 6 0
Do. Third "	" 8 0
Do. Fourth "	" 10 0
Do. Fifth "	" 12 0
Do. Sixth "	" 12 0

Discount allowed to Booksellers and Schools. Buyers will find it to their advantage to buy direct from the Orissa Mission Press.

For any of these books apply to:-

R. J. GRUNDY.

Sub: Orissa Mission Press,

CUTTACK.

NOTICE

Is hereby given that a 2nd Master of the Dhenkanal High English School on a salary Rs 50 per mensem is wanted. Preference will be given to one who has experience in teaching and is a graduate of the Calcutta University and will stick to the post for at least 2 years. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 31st Instant.

Manager's Office
Dhenkanal
The 6th August 1903

B. Mardala
For Manager

NOTICE.

Is hereby given that the Commissioner's old office building and the connected buildings as they stand, will be sold. The purchaser should remove them and clear the site within two months from date of order.

Intending purchasers should submit their offers to the undersigned up to 1st September.

The undersigned does not bind himself to accept the highest, or any offer.

Cuttack
Dated 7-8-03
F. A. A. COWLEY
Executive Engineer
Mahanadi Division.

NOTICE.

Wanted a Temporary Clerk to arrange English records of my office for 6 months on a salary of Rs. 15 per month. None need apply who has not acquired a thorough knowledge in English and has no experience in office work and in classification of English Records. Applications to be received by the undersigned up to the 31st instant.

Baramba Manager's
office
The 10th August
1903
M. M. Patnaik
Manager

କୁଳପାତ୍ର ।

ଗତ ସପ୍ରାଦରେ ଏ ନଗରରେ ଉଚ୍ଚତାର
ଆଳମଣ ୧୫ ଟ ମୂଳ କୁଳଙ୍କ ଏ ସପ୍ରାଦର
ଆହୁମଣ ୨ ଟ ମୂଳ କୁଳ ଅଧିକାରୀ ।
ଏଥିରୁ ଯକ୍ଷମ ଜଗା ମାତ୍ରଥିବେ ଯେ ବେଶ ଶକ୍ତି
ଦୋଷଥିଲୁ ଏହି ନଗରବାସେବର ଭଲେଗ ରାଜୀ
ଶିଳାକୁ ସେ ସନନ୍ଦାସ୍ତ ଦେଖାକଣ୍ଠାଳ ଦନ
ଦୋଷଥିଲୁ ।

କୁରିଲାର କଷବାର ଅନ୍ୟ ମେଳ ନାହିଁ । କୁ
ରିଲାର ଅତି ଗୋଟିଏ ଶୁଦ୍ଧ କମ୍ପିଣି ବହିବାର
ପୁର ହେବ ଅଛି । ଏହାର କାହିଁ ଲବଣ କାହିଁ
ଖକ ଦେବ ଓ ମୁକ୍ତାଲେର ଲବଣ ବର୍ମିଶନର
କଳାଦର ମାତ୍ରର; ଦୂରର ବିରବର ଲବଣ
କଣ୍ଠକଳର ଶାଥରେ ହେବ, ବିଶେଷ ଶାଖର
ଦେବକଳ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରୀଗର୍ବମୁଖେସ ପେନ୍ଟିଙ୍
ମାର୍କ୍ୟୋଷ ଆଦେବମାନେ ଏଥୁରସିଯ ହେବେ
ଯୋଜେ ମାନ୍ତ୍ରାଳ ବିଶେଷ ଏବଂ ବିଶେଷ
ବିଶେଷ କୁମର ଦୂର ସବକାଣ୍ଠ କବିତା
ମହିମାର ତାର୍ମାର୍ଥ ସମବାସୀ ଥିଲ ଉଷ୍ଣତା ଚନ୍ଦର
ଚନ୍ଦରେ । ଅଞ୍ଚଳୀ ଅଳ୍ଲୋନିକମାସ ଗୋଟିଏ
ଏହି କୋଣନାଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେବ ।

କା ୨୨ ରାଜ୍ୟଗର୍ଭୀ ସନ ୫୫୦ ମର୍ଦ୍ଦି ।

ପ୍ରାଚୀରେ ଅଷ୍ଟନ ହୋଇ ଦର୍ଶକ ପ୍ରଦାନ
ମରଣଦେଖାଇବାରେ ମର୍ମ ମାତେ ଉଚ୍ଛବ ଅଳ୍ପାୟୁ
ଅସ୍ତ୍ର ଘରଗଢ଼ ମୁଣ୍ଡିଦେବାରୁ ବାଧ ଚହଲେ
କର ଦୂରେ ବିଶ୍ୱ ଥିଲେ । ଲାଞ୍ଛନକଳିଙ୍କ ପରି
ତଜ୍ଜ୍ଞ, ସାଧୀନ, ସୁଧର୍ବଳଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ଘରକର
ପାତକ ହର ଏ ସମୟରେ କି ଥିଲେ ଆମ୍ବାମା
କର ତୁର୍ଦ୍ଵାରାଶୀମା ରହନ୍ତା ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ
ଆମେ ମାତେ ଗାହାଙ୍କୁ ଅଶ୍ରେଷ୍ଟକଣ୍ଠବାହ ପ୍ରଦାନ
କରୁଥିଲୁ ।

ସେଉମାତ୍ରେ ପ୍ରକାଶକୁ ବା ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ
କର ଦିଲ୍ଲିକାଳ ପରେ ଅଥବା ମୂଳ୍ୟ ମାରିବା
ବିଲେ ପନ୍ଥକୁ ପରିପର ଦେଇ ମୂଳ୍ୟ ଦେଇ
କାହାକୁ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ମୂଳ୍ୟ ଆହାୟର
ଜୀବିତେ ବୁଦ୍ଧିକ ଉପାୟ ପ୍ରକାଶକୁ ଚରଣ ଦରି
ପୁନାର ଉଚ୍ଚ ପନ୍ଥକୁ ଅବଶ୍ୟ ହେଲୁ । ତାହା
ଏହି କି ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଧାରି ଏକ ବୈଜ୍ଞାନି
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଦେଉଥାରୁ । ଦେହ ରଦ୍ଧମୋକ୍ଷ
ଅପରକୁ ଅସିଲେ ଉଚ୍ଚ ବୈଜ୍ଞାନି ତାହାକୁ
ବୁଦ୍ଧିକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବେଶ୍ୟାଧିକ
ପ୍ରାଣକୁରାଳୁ ତୁମଣରେ ବାହାରିଲେ ସେହି
ବୈଜ୍ଞାନି ସଙ୍ଗେ କେନ୍ଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ବେଶ୍ୟାଧିକରେ
ଓ ସାଧାରଣ ସବୁ ସମିତରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
ହେବ । ସଦମୋଗୀ ବହନ୍ତି ବିଭିନ୍ନ ସାହିତ୍ୟର
ସମ୍ବନ୍ଧର ଏପରି କରିବାରୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏନ୍ତି
ଏବଂ ଅଶା କରନ୍ତୁ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଦମୋଗୀ ଏହି
ଅଭିନବ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ । ତହା
ପ୍ରଥମ ଯେ କିମ୍ବା ପରିପାରେ ସେଇଳି ଲୋକ
କର ନାମ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସହିତ ଉପାୟ
ପରି ଏବେ ଶ୍ରମ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତୁତକାର କି
ଏଥିକୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଅନୁମାନ ହୁଅଛି ଯେ
ବୈଜ୍ଞାନିକ କାନ୍ତି ପ୍ରାଣକରେ ବେଶ୍ୟାଧିକ କୁଳମେ
ଯେତେ ଲୋକ ଜୀବିବେ ପରିକା ପଢ଼ି ବେଶ୍ୟା
ଲୋକ ଜୀବିବେ ନାହିଁ । ମୂଳ୍ୟଧାରୀ ନାଲକ୍ଷ
ବିଲେ ବିମ୍ବ ପରିକା ବିନ କିଲେ ପ୍ରକରଣ
ବାନି ଅଣିଲାରେ ସେ ଉପାୟମାକ ପରିବାର
ଦେବାରଥର ପରି ନିନାର ରହୁ ଦେଖାଇ
ଯାଉଣା ଆହୟ କରିବା ପୁରୀର ବୋଲି କହି
ବାକୁ ସାହସ ଦେଇ କାହିଁ ପୁଣି କ ଦେବାର
କାରି ପ୍ରକାଶ କି କରି ନିନା କରିବା ଅକାର
ଅଟି । ଏ ପୁଅ ‘ଯାତ ଶଳିଗି ମାଗି କରିବାର
ବାର ଅପକୃତ ବେଷ୍ଟ ଦେଉଥାରୁ ।

ବନ୍ଦରେ ପାରିଯୁମେଣ୍ଟ ଗର କାହିଁଦିଲା
ରେ ବନ୍ଦ ହେବାର ସମାଜରୁ ଥିଲେଥିଲୁ । ପ୍ରବଳ
ପ୍ରଭାପ ସାବର, ଚକ୍ରଚାରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ହେ-
ଲାଲ କୁରାଙ୍କ ହଜା ତତ୍ତ୍ଵଧର ସମାଜ ଫାନ୍ଦି

ବିଶ୍ଵାସରୁ ଏହି ସକଳ ଫଳ ସହି ରାଜ୍ୟରୁ
ପ୍ରାଚୀ ନରୀଥାରୁ । ସଜା ନିଜେ ପରିଚାଳନ,
ଲାଗୁ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତ ଉତ୍ସମାନ ଉମଣି କର
ସେପରି ସମ୍ମାନର ଦୋଷଅଛନ୍ତି ଗହୁରୁ ଶର
ପଳକ ଅଧିକ ଦେଉଥାରୁ । ବାବକ ସମ୍ମରଣେ
ସେ କହିଥାରୁ ବି ସତାଳର ପତରାଗମନ ଓ
ଆଶ୍ରମ ଅବସ୍ଥା ଭାବର ଦେବାରୁ ଟିକସ ଏହି
ସମେତ୍ରୁ ପରମାଣୁରେ ହୋଇଥାରୁ ଏହି ତଥା
ମୋକଳର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଦେଖାଯିବାର ଅଗ୍ରା
ଦେଉଥାରୁ ତିତ୍ର ଦେଖା ଯାଉଥାରୁ ଏହି ନିର-
ଗରେ ଯେ ସମ୍ମାନ ପାଦ୍ୟ ଯାଇଥାରୁ ଗହୁରୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ଦୃଷ୍ଟିର ଭଲ ଏହି ଅସମୀ
ପରମାଣୁ ଆଗମ ସାଧାରଣତଃ ଅଧାପ୍ରତି ଅଗ୍ରେ ।
ଏହୁରୁ ଥାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ଅମ୍ବା-
ନଳର ସମ୍ମାନ ଅମ୍ବାଜେ ଘଣ୍ଡରେ ଶୁଦ୍ଧବାଲ
ଅବଗତ ଦୋଷ ବଢ଼ି ଥରନ୍ତି ଥାରୁଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ
ମନ୍ତ୍ରମାନେ ଏ କଥା ଗାହାକୁ ଦୁଖାଲସିବେ ।
ଗାହାର ଅବଦାନ କାହିଁ ଯେ ଗମ୍ଭୀର ଭାବର
ବାହିକର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାରାଗବା
ବରେ ଗୋଟର କରିବେ ? ନିର୍ବାକ ଅନ୍ତରୁ
ଦେବୁ ନାନାଶ୍ରାକରେ ଯେ ଦାହାନାର ଦ୍ୱାରି
ଥାରୁ ଏହି ଦେଖିୟାନଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବ
ସାଧୁର ସେପରି ଅବଗତ ଦେଉଥାରୁ ସେମାନ
ଗାହାକ ଅଳଖା ଦୁଃଖକୁ ନାହିଁ ।

ଶୋର୍ଷାର ପୋଲୀଙ୍କ ଜଳଗୋକୁର କାହିଁ
ତୁହେବନ୍ତରୁ ମୁଖ୍ୟୀ ଗୋଟିଏ ଦର୍ଶା ମୋହନ-
ମାରେ ଆସୁଥିବା ରିଧୋଟ ଦର୍ଶାର କରିଥିବାକୁ
ସଂଗ୍ରହ କରାଇଅଛନ୍ତି । ପୋଲୀଙ୍କ ତେଣେମେ
ଜଳଗୋକୁର ଦେବେରିଲ ମିଠ ଗାରସ ଭାଙ୍ଗ
ମୋହନମାର ସବ୍ୟାଧିତ୍ୟ କହନ୍ତି ନିମନ୍ତେ ସବ-
ଚିନିକ ତଥାରଙ୍ଗ ଦରିବାକୁ ଗର ସପ୍ତାଧିରେ
ସାଇଥୁଲେ । ମୋହନମାର ବାଲ ଏହି ସେ
ଶୋର୍ଷା ଜଳଗା କୃଷ୍ଣପୁରାତ ପାଣ୍ଡି ସବେଳିବା
ପ୍ରାମର ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜାତ ଥାଏ କମାସରେ ଧାନ
କିଣିବା ନିମନ୍ତେ ଯାଉଥିଲା । ବାଟରେ କେବେକ
ପୁଣିଆ ଓ ଶୁଣ୍ଡିମାକେ ମଦଗଢା ଦେଇ ଦିଅ-
ଥୁଲେ । ସେମାନେ ତାକୁ ମଦଗଢା ଦେଇ
ତିକାକୁ କହିବାକୁ ସେ ଅର୍ପିନାର ବରନେ
ସମ୍ପେତ୍ର କାହାକୁ ମେଲ ମାତ୍ର ମାରଲେ ଏ
ଦାଣିକୁ ଘେନଗଲେ । ସେଠା ଜମାଦାର ପାର
ଧନକାରବାକୁ ସେ ଟ୍ରେନିଙ୍କା ଦେଇ ଆପଣ
କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଦେବାକୁ କହିଲ ମାତ୍ର ଅଭି କବି
କ ଦେବାକୁ ତାକୁ କିଶେଷ ଅବାର ବିଦ୍ୟାଲୟରେ
ଭାବୁପରେ ତାହାର ମୁଦ୍ରତେ ଆଲେମର ମନ୍ଦିର
ଦେବ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ଗରୁରେ ଚାହେ ହୋଇ

ଶୁଣାଇ ଦେଖାଇଲା । ଗଞ୍ଜାନ ମଳିବା ରମ୍ପାଇ
ଘୋଲାଶ ସେହି ସବକୁ ଗଞ୍ଜାନକୁ ପଠାଇ
ଦେଇଥିଲେ । ତଦକାନ୍ତର ମୋହଦମା କହାଇଲୁ
ଆରମ୍ଭ ଦେଲା । ଏ ଝୋର୍ଦ୍ଧା ଘୋଲାଶ ଏହି
ଦଟନାକୁ ଆସୁଦର୍ଶକ ଘନା ପ୍ରକାଶ କରି
ଥୁବାରୁ ଦିଗେମା ସମ୍ପେତ୍ର ଦେଇଥିଲୁଛନ୍ତି ।
ଶୁଣିଲୁ ଯେ ବାଗଧୂର ସବ୍ଦରକଷେତ୍ରର ତେ
ଏକଜଣ ଜୀବାର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପେତ୍ର ଦେଇଥିଲୁଛନ୍ତି ।

ବାଲକ ଅପ୍ରଥିତ ସଂଶୋଧନାର୍ଥେ
ଅଳପୁର ଓ ଇଚ୍ଛାରବାଗ ଏହି ଦୂର ସ୍ଥାନରେ
ଶୋଭିତ ଲେଖାର୍ଥ ସରକାର ବିଦ୍ୟାଲୟ ଥାଇ ।
ସନ ୧୯୫୦ ଜାନରେ ଉତ୍ତର ଦୂର ବିଦ୍ୟାଲୟରେ
୧୫୨ ଏବଂ ଚର୍ଚୀ ପଞ୍ଜଗଣ୍ଠ ୩୦ ବାଲକ ରବତ୍

ଦୋଷରୁଥିଲେ । ସନ ୧୯୦୫ ସାଲ ତିଥିରୁ-
ମାସ ତା ୨୫ ରଖିରେ ଉଚ୍ଚ ଦୂରସ୍ଥିତି
ବାଲକ ସାଙ୍ଗା ୪୫୮ ରୁ ସନ ୧୯୦୭ ସାଲର
ସେହି ପାଇଶରେ ୪୫୪ ଦୋଷରୁଥିଲେ ।
ସନ ୧୯୦୯ ସାଲରୁ କମାଗର ବାଲକ ସଂଖ୍ୟା
ନର୍ତ୍ତବାରେ ଅଛି । ଗନ୍ଧିମେଘଜିର ଅବାଳକ
ନିୟମନିଷାରେ କୃଷକ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାଳା
ଦଳାଧିବାଚ ସ୍କୁଲରୁ ପଠାଯାଏ । ସେଠାରେ
ମୂଷ ଏବଂ ସରବାପତର ଶିକ୍ଷା ଦିଅଯାଏ । ଶିଶ୍ୱାଙ୍ଗ
ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାଳକ ଅନିଧିର ସ୍କୁଲରୁ ପ୍ରେରଣ
ଦୋର କାଳା ପ୍ରତିବାର ଶିଶ୍ୱାଙ୍ଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶିକ୍ଷା
କବନ୍ତି । ସ୍କୁଲରୁ ଝଣୀ ପାଇଲ ଉଚ୍ଚରୁ କଣ ଏ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପୁ ହରେ ଏବଂ ସ୍କୁଲରେ
ଶିଖିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପ୍ରେର ପାଇଲ ବି କା
ବହୁର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ନିଅଯାଏ । ମାତ୍ର ଅନ୍ତରୁ
ହରାନର ଫଳ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜାତ୍ମୁ ହରାଣ
ଦିବି ରହୁଥିଲା । ଗତ ଚ ୩ ର୍ଗରେ ଅନିଧିର
ସ୍କୁଲରୁ ଝଣୀ ପାଇଥିବା ୧୯୫ ବାଲକ ମଧ୍ୟରୁ
ଦେବଳ ଜ ୪୭ ଶ ଦୂରରେ ଶିଖିଥିବା ବ୍ୟବ
ସାୟୁଧାର ବନ୍ଦବର୍ଷ ଜାତିଜା ଜିବାନ କରିବାର
ଦିଆ ସାଇଅଛି । ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
ଦଳାଧିବାଚରୁ ୨୨୭ ବାଲକ ଝଣୀ ପାଇଥିରେ
ସେ ଜ ୧୫୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବଳ ଜ ୧୭ ଶ
ଦୂରରେ ଶିଖିଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାପୂରେ ନିୟମ
ଥିଲା । ପଶାନ୍ତରେ ଚ ୨୮ ଶ ଲୁଜ ଜାର୍ଯ୍ୟ
ଶିଖିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେ ଜ ୧୬ ଶ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା-
ପୂରେ ନିୟମ ଥିଲେ ପଶ ଜ ୪୨ ଶ କୁଞ୍ଜିଣ୍ଡର
ପାଇ କ ସିଲେଦେବେ ସ୍କୁଲ ଗ୍ରହଳ ଉତ୍ତାରୁ
ବ୍ୟବସାର ପେଟ ପାଇଥିଲା । ଏଥରୁ ବିଜେ-
ଶିଳ୍ପିକୁ କରିଥିଲା ଯେ ଦଳାଧିବାଚ
ସ୍କୁଲରେ ଯଥାର୍ଥ ନାହିଁ ଅକଳମିତି ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ସେଠାରେ କୁଣ୍ଡିଶିଖାଦାନ ପ୍ରତି ଦିଶେବ
ସହ ଦେଉଥିଲା । ଅନିଧିର ସ୍କୁଲର ଶିଶ୍ୱାପ୍ରଶାସନ
ନାମ ଶ୍ରେଣୀର ଶମଳାବଳୀର ଶିଶ୍ୱାର ଛୁଟ-
ଗୋଟିଏ କୁରା ଛୁଟିଗବାରୁମେଖରୁରୁ କୁଣ୍ଡର
ଧୀରରେ ରହୁଥିଲା ।

ଥନଶ୍ଚ ପ୍ରେତକୁ ଅହାରଣ ବଞ୍ଚି ଓ ମନ୍ଦସ୍ଥାପ
ଦୂର ଦସିବା ଉଦେଶ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ବିର୍ଭାରଗ
ଲିପିବକ୍ଷ ଦଶଅଧିକ୍ରୁ ଏବଂ ବିର୍ଭାରଗର ପ୍ରଥମ
ଦିପାକୁ ପାହା ଯନ୍ତ୍ର ଜଣା ଯାଇଥାରୁ । ସେବେ
ସେ ଭାବାବୁର କୃତିଜୀବ ନ ପରିପାତ ମର
କିମ୍ବା ଅଦେଶ ରହିଛି କରି ପରମାର୍ଥ କିମ୍ବା ଅକ-
ସାରେ ପାପ ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଥାନ୍ତେ
ଦେବେ ସଥେଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତୁ । ମାତ୍ର ସେ
ଉଚ୍ଚ ଲିଙ୍ଗ ଅଦେଶକୁ ପ୍ରିୟ ରଖି ରହିବାର
ବିଷଳା ଘରର ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ମାନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
ବାଜା କ ବଜାଇବା ଏବଂ ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡର ବାହ୍ୟ
ଓ ସମାବେହର ସ୍ଵଲ୍ପର ମୁଚ୍ୟୁକ ଆଶର୍ଗ ଦେବାର
ନିୟମ କରିବାହାର ରକ୍ତ ଦସିବାରୁ ଯାଇ ଅଧିକ
ଅନର୍ଥ ଉଥାପନକୁ । ଅଜି ପର୍ବତ ଗୋଟିଏ
ଭାବାବଣ ଦେଉଥାରୁ ଯଥା ।

ଏ ଲଗଭର ଦେବଜୀ କନ୍ତୁମାନେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଗହାପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ସମୟରେ ଠାଳୁରୁଣୀପୂର୍ଣ୍ଣ ହବନ୍ତି । ଏହି ଧାରୀଦା ଏହି ବସର୍ଦନ ଦେଲେ ସବୁରେ ବଜାର ବଜାର ନାନା ସଥଳ ଅଜଢା ଉତ୍ସ୍ଵର ସମାସେବ ହବନ୍ତି । ନଚ ଶୁଣିବାର ଘେହୁ ବାଧିତ ସମାରେହ ବାହାରିଥିଲା । ଏଥେବୁ ଦେବାଜ ବଜାର ଓ ସୁତାଦାରର କନ୍ତୁମାନେ ପୂର୍ବକୁ ଫେରୁ କରି ରବାର ଛାଡ଼ା ମାତ୍ର ରାଜତାର ମା ୧୮ ମିନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ର ବାର୍ତ୍ତାଗତର କନ୍ତୁମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରେ କଞ୍ଚରେ ଦେବଜ ମା ୨୭ ଓ ୧୮ ରିକ୍ ନିମିନେ ପାପ ପାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପୁରୁଷ ଶରୀର ଏହା ଲେଖାବିଂ ଦାରର କରିବାକୁ ପରାଗ ତୁରୁମ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଧରିବୁ କି କୁଣ୍ଡ ଶାକ୍ ଦେଇଲେ । ଶୁଣିଲୁ ଦେଇଲୁ ଆଜିବ ଅନୁଷ୍ଠାନେ କି ଦରରେ ଅଭିନ୍ନ ନିଯାମିତ ଓ କେଉଁ ଦେଇବାରରେ ଦରଜ ହେବ ପୁରୁଷ ଧାରେବ ଜିଲ୍ଲା ମାଜକ୍ଷେତ୍ରରୁ ପ୍ରଥମ କରିଥିବାକୁ । ବହିର ଦୂରର ଦୟାଯାର ଅଛି କି ନା ବହି କାହିଁ । ଧରେ ଦେବାଜ ବଜାର, ପାଇଁପରିବାର ଓ ସୁତାଦାରରେ ଅନ୍ତରେ ଗାଲାର ପାପ ଦୟା କି ନିମାରୁ କଣା ଆଉଅଛି ସେ ପୁରୁଷର ବିଦେଶଜାରେ କହି ଶାକମାତ୍ର ପାପଟିକୁ କରିଲାର ଏକ ଚର୍ଚିଧାରୀଙ୍କ ମାରି କାହିଁରେ ସତରାହି । ସେ ଅକ୍ଷଳର ହିନ୍ଦୁମାନେ କବାର ଦକ ତୋରିବ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ କରି ଗଲିବେ ନାହିଁ । ଏହାରୁ ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସବଦାର ମାତ୍ର ଦେବା କରି ଆଜି କି ମୋଜାହିଦ ୧ ପୁରୁଷ କରିବୁ ବାଥର ନିୟମାର କାହିଁ ସବ୍ୟ ମାତ୍ର ସେ ସ୍ତରେ କଲାବ ହୋଇଲା ଏବଂ କମିଶନର ମାହେଠେ ଅର୍ଦ୍ଦପତ୍ର ଦେଇଲା ଏହି ସ୍ତରେ କହିପାହରେ ନିଯାମିକ ମାହୁରୋଲି କିମ୍ କହିନ୍ତି । କାହିଁରେ କରିଥିବାକୁ କାହିଁରେ କରିବାକୁ

ମେଲିବ ଥାର ନର ଦକ୍ଷିଧୁଳୁ । ଅଣା ଦୁଇ
ପାଦେବ ମହୋଦୟ ଏହା ଅଦରତ ଶୋଭ
କାହାରଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପର ଫିର୍ଫାରଙ୍ଗ ସଂଶୋଧନ ହେବ
କୋରକ ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବେ । ନଗରରେ
ମାନସର ଏ ସମସ୍ତରେ ନିରିକ୍ଷନ ନ ରହ ନାହିଁ
ଅଦେଖ ବହୁତ ଦୁରମାତାରଙ୍ଗ ଆମେହିମରେ
ପଠାଇନା ଛୁଟିବ ।

ବାଲକଳୀ ପ୍ରାଥମିକ

ପାରତିନିଃତୀରେ ଲୋଯଦ ହୁକର ଥିଲୁ
ନାହିଁ କାମରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହେବିଥିଲା
ଯୁଧୀଗାର ପ୍ରାପନ ହେବିଥିଲା ନାହିଁ
କମାଳକୁ ଜଣାଥିଲା । କେବଳ ପ୍ରେସ୍
ବିଷେଷରେ ବଳଦେଖୀୟଙ୍କର ହିମାରେ ଏହି
ପ୍ରାପନ ହୋଇଥାଏ ଏହି କମାଳର ଏହାର
ଉଦ୍ଦିତ ହେଉଥିଲା । ଜନକର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ପଞ୍ଚ୍ୟତ
ଜନର ଅର୍ପଣାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶେଷକୁ
୩ ଟଙ୍କା ମେ, ୫୦ ଟଙ୍କା ଯୁ ଏବଂ ୪୭ ଟଙ୍କା ଯୁ
ଶେଷକ ନାହିଁ ୧୫ ଟଙ୍କା ଦିଲାଜା ଅଥବା ନିର୍ଦ୍ଦିତ
ବାବ କରିବାର ପ୍ରାକ ଅଛି ଯେ ନାହିଁ ଯେତେ
ଟଙ୍କା ସ୍ଥିମାନଙ୍କ ସତାରେ ଅଟେ । ତୁମ ପ୍ରେସ୍
ଶେଷକ ଦୂରବାଗରେ ବିଲାର ପଥାରୁ ପଥାରୁ
ଥାରାର । ହିନ୍ଦୁ ବିରାଗର ଦୈନିକ କର୍ତ୍ତା
ଜଣପଦ ୧୯ ଟଙ୍କା ଶେଷକରେ ଜୟନ୍ତିର
ପଥାରୁ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ
ବିଲାର କ୍ଷେତ୍ରର କର୍ତ୍ତା ଜଣପଦକର୍ତ୍ତା
ଏବଂ କର୍ତ୍ତା ବିଜା ଅବରୁଦ୍ଧରେ ଜ ୩ ଟଙ୍କା ନାହିଁ
ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅଛି ଯେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କେମାତ୍ରେ କିମ୍ବା
ଆଠ ଟଙ୍କା ଜମା ଦେଇଥିଲାନ୍ତି । ଅହାରଟ ଶ୍ଵର
ଶର୍ବ୍ର ଏହି କର୍ତ୍ତାର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦର୍ଶତ । ହିନ୍ଦୁ ବିରାଗ
ହିନ୍ଦୁ ଦୂରରେ ଏ ଧାରାର ଦୂରବାଗରେ ଉପରେ
ବିଲାରେ ଅହାରଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛି । ଧାରାର
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସ ହେଲୁ ତାରକର୍ତ୍ତାଙ୍କ
କେହି ସାଥୀଙ୍କ କାହିଁ । ମୁହଁରା ନାରାମନ୍ଦିର
କାହିଁ ରଖିଥାଇଁ କରିପଦ ମାତ୍ର ତା ୧୦ ଟଙ୍କା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପ୍ରାପନକାର ବ୍ୟକ୍ତି ଥାଏ । କାହିଁକି
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଏହି କର୍ତ୍ତାଙ୍କରେ ବାବ ଦେଇଥିଲେ ।
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଏହି କର୍ତ୍ତାଙ୍କରେ ପ୍ରେସ୍ରେନର ପ୍ରାପନ
ଅବରୁ ତ ୨୦୨ ଟଙ୍କା ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ମାତ୍ର ଅନ୍ଧାର ରଖିଥାଇଁ ଏ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଏହାର
ସେଠାରେ ଅନ୍ଧାର ଦେଇଥିଲେ । ଏହାର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମାତ୍ରାଙ୍କ ଯେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
କର୍ମକାରୀ କର୍ମକାରୀ ଏହାର କର୍ମକାରୀ ଏହାର
ପ୍ରାପନ ପ୍ରେସ୍ରେନର ମାତ୍ର ସେଠା ହେଉଥିଲା
ଯଥାତ୍ ଏ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଏହାର ମାତ୍ରାଙ୍କ
ମାତ୍ରାଙ୍କ ଏହାର କର୍ତ୍ତାଙ୍କରେ ଏହାର ମାତ୍ରାଙ୍କ

ବିଜ୍ଞାନ ମେଲ୍ଲେ ।

କଲେପିତା

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ମହାପାତ୍ର

କରେବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାହେଇଥିବା । ଏ ବନ୍ଦିଦୂର ପଦିନିର୍ଦ୍ଦେଶ
କେବଳ କୋଣ ହେଲା ।

କାହାର ଆହାରାକୁବ କରନ୍ତି ବା କିମ୍ବା କ୍ରେ
ଯେତେମାତ୍ର ତାମର କାନ୍ଦିବା କରାଇବ ନିରନ୍ତର
କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବା କାରଣ ମହାମାନେ
ହାତେକାହାକୁ ମୋଖ୍ୟ କରିବା କାରଣ ମହାମାନେ
କରିବାକୁ କରିବାକୁ ଅଧିକ ସବୁତା ମାତ୍ରକାହାକୁ
କରିବାକୁ ।

ଏଥରେ ଗୋଟିଏ ଗାୟ ଦିକ୍ ହେଉଥି ଖାନ
କରିବିବ କରି କରି ପରିବାର କରିବାର କାରଣ
କରିବାକୁ କରି ଅଛି ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି

ଶ୍ରୀ ବିଷନୁଆ ମହାପାତ୍ର—ଶିଖେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୀ
ଯୁଦ୍ଧ ସବୁକୁ ମସ୍ତକରେ ମହାମାନ ମାହାତ୍ମା
ପ୍ରକାଶର ମହାମାନ ଶବ୍ଦେ ଏ ଦାକ ବରାବର
କରିବାକୁଥିବ ସ୍ଵିକାର କର ମହାମାନଙ୍କର
ବିଜ୍ଞାପନରେ ସୁଦେଶବସ୍ତଳବା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଗୁଣର
ଦୁଃଖ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ବୃଜେନ୍ଦ୍ରକାଥ ଘୋଷ—କୁଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟମ
ବୁଲକ ହେଠାପଣ୍ଡିତ ଗୋକୁଳଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର
ତଥାଗତ ପାତାକ ବିବାହ ପାଇଁ ସଙ୍ଗେ ହିମୋ-
କୁଣ୍ଡଳ ଯାଇ ସେତା ଫେରନ୍ତା କୁଣ୍ଡଳମାରେ
ତେବେତାରେ ପ୍ରାଣବ୍ୟାପ ବିଶ୍ଵବାବୁ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ମହାପାତ୍ର ମହାଶୟଦ
ଉଛଳ ସାହୁକାର ଜଣେ ଯୋଗ୍ୟ ସେବକ
ଥିଲେ । ମାହାତ୍ମା ଅକାଳମୁଗ୍ଧରେ ଉଛଳର
କାଳ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି

ପ୍ରସ୍ତୁତକବକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଆମେମାନେ
ତାମ ମୋହି ।

ଶକ୍ତିଶୀଳ ମାତ୍ରମୟ ଉଛଳପାତାର ସୁନ୍ଦର
କାହାକୁ ମହାପାତ୍ର ସମୀକ୍ଷା ।

ସବନ୍ଦୟ କିବେନ୍ଦ୍ରନାନିଦିନ ॥

ମହାପାତ୍ର !

କାହାକୁ ଦାମୋଦର ପଢୁକାହୁକବାର
କରିବାକୁ କାହାକୁ ସଜ୍ଜାର ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାଶର ଦେବାର ଦେଖି ଅନନ୍ତର
ଦୋଷାରୁ । ହୁଲୁ ମନ୍ଦିରମ୍ବ ଗାଳରେଇରେ
ଥିଲୁପମୟରେ ତହିଁରୁ କେତେବଳେ ସଙ୍ଗିନୀ
ଶରୀରକୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାହା ପ୍ରସ୍ତୁତବାବରେ
ପ୍ରକାଶର ଦେବାର ଦେଖି ସେହି ପ୍ରସ୍ତୁତର
ମହାମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେବଳେ କଥା
ରେଖିବାକୁ ହୁତାକ ଦେଲୁ । ବାରାଗ “ବାବୁ
ଜନ୍ମରେଇଥିମ୍ବଦ୍ୟ ଅନ୍ତରୁ” , ଶୁଣାଖରେ
ବସୁନ୍ଦମ୍ବ ନିତା ଦେଲୁ, ଶଳୁମନୀଯଧିକ ନିତି
ଦେଲୁ, ଦରସ୍ତ୍ର ବନ୍ଦୀ ପ୍ରମହିତିକେବିବୁ” ଅର୍ଥରୁ
ଉତ୍ତମ-ସମବରେ ସବ କହି କୁହା କ ଯାଏ
ଦେବେ ସେହି ସଂକାଳକ୍ୟର ବିଷଳଗ
ବିଜ୍ଞାପନ ଅଥବା ପରିବାରର ପରିବାର
କହିବାକୁ ବନ୍ଦୀଗ ପ୍ରକାଶ ପାରିଲେବିକ
ଗାହା ସବୁ ମାତ୍ର ମୌଳିକ ସହି କହେ ।

ପ୍ରଥମତଃ ପ୍ରସ୍ତୁତର ମଳକ ଭୁଗରେ ସାବା
ବାବୁ ପ୍ରମହିତ ମହାମାନ ଗୋଟିଏ ବାବୁ ଦେଖିଲୁ ।
ବାବା ଏହି :— “ଦ୍ୱାରା କୁରାକିବନ୍ତି, ଜାବକ
ମନ୍ଦିର ଅନ୍ତରୁ, ସରକ ଜୀବି ବାବୁ ଅହା
ରାଗ” । ପ୍ରକୁପରେ କହି ଗାହା ନହିଁକହି
ଗାହା ସେହିପରି । “ବାବିର୍ମିଷ୍ୟ ସ ଶାକତ”
ଅର୍ଥରୁ ଶାକିଶାଳୀ ଅନର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜାବକ
ଅନ୍ତରୁ ଅରେ । ଶାକିଶାଳ ମେଳ ଥିବା କ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସମାନ । ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତ ବାବିର୍ମିଷ୍ୟ ଉପି
ଦେଇ ବା କୁଣ୍ଡଳ ସ୍ଵରମାନଙ୍କରେ ଜନମଜୁବୁ
କାବନ୍ଧିତ ଦେବ । ମହାମାନ କାବନ୍ଧିକର
ଏହିପରି ଜାବିଶାଳ ବାବୁକର ସରିଷ୍ଠା
ଦେଇଲୁ । ଶାକିଶାଳ ଦେଇଲୁ ପ୍ରମହିତ
କାହା ? ସବୁକରେ ବୋଧହେବ, ଏ ଶାକିଶାଳ
ଅବଶ୍ୟ ଉଛଳ ଲକକାମାନଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା
ଚିହ୍ନିପାରେ । ଶାକିଶାଳ ପ୍ରକାଶର ଉଦେଶ୍ୟ
କବ ସରିଷ୍ଠା ନିବେଦନରେ ସାଧୁ ଅଥବା
ସରଳରୂପରେ ବନ୍ଦେ ନୁହିରେ କୁଥାନ ଦେଇ
ଅନ୍ତରୁ । ବାବୁକରେ ସାଧା ପୁରୁଷ ଗୋଟିଏ
ଯୁବରହିନୀ କନମାରାଗଙ୍କ ନକରେ ଉପାଦ
ଜାବ ଦେଇ ମହାମାନ ଜାବକ ପ୍ରକାଶ ନହେ ।

ପ୍ରମହିତରେ ସରପଣ ଓ ଲକ୍ଷାଦେବକର ମୁହଁ
ଦାସ ଉଛଳର ବିବାହ, ଏକଲକ୍ଷର କମଳ
ନବୀନାମ ଅଛି । ଏ ପ୍ରମହିତ ପାଠ
କଲେ କବିକର ସହେତାକରମ ପ୍ରତିପଦ ହୁଏ ।
ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ଉଛଳର ଅଜନ କୁଣ୍ଡଳ
ଦେଇ ଉପକାର କୁଣ୍ଡଳ ଗାହା ପ୍ରମହିତ ଅଛି । ..... ଉଛଳର ଦ୍ୱାରାପୁଣ୍ୟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସେ କବିକର କଲିପିତା ହୋଇଅଛି; ଗାହା
ଗାହାରମ୍ବ, ଉପଦେଶରେ ପୁଣ୍ୟରୁ ଉପସ୍ଥିତ
କର ମହୋତସକ ଓ ସୁଦେଶବସଳଗାର
ପରମୟ ଦେଉଥିବା ବାବୁକରେ ଏହି
ପରାପରଦେଶୀରେ କବିତା-ମହାବହୁ-ପାଠ
ଉଛଳ ମାଗାର ଗାହା ପୁନର କହିଅଛି, ଉଛଳ
ପଦମାନବକ କେବେକ ଅଂଶ ନିମ୍ନରେ
ନବୁକ ହେଲା :

୧। ଶୁଣ ହେ ସୁବକ ଧୂର୍ଣ୍ଣ ନିବେଦନ,
କରେନ୍ଦ୍ର ହେଲେ ସଥଳ ଜାବକ ।

୨। ପରକ ନ କଲେ ଉଛଳ ଲକାମ,
ଉଛଳର ହୃଦୟ ଯିବ କା ଏବି ନା ।

୩। ଗାଥ ଏବାର ଜୟ, ଜାଣ୍ୟରେଇବ ନନ୍ଦ,
ଜାଣ୍ୟ ଜାବକିଲାଗି ନାଲାକଳ ରୂପକେ ।

୪। ତନକ ନଳ ରତନ, ରମ ଅଳକାବସାର,
ରମର ହୃଦୟରେ କରେ ସମାର ।

୫। “ସୁରକଳ ପୁଣ୍ୟ, ଅପୁର୍ବାଦୀ ଗୌରୁଷ,
ରତ୍ନ, ବାନଥା ଏବେ ଜାବନ ରଣ” ।

୬। “ରତ୍ନ ଗଠନ, ଶ୍ରୀ ଉପାର୍ଜନ,
ମନ୍ଦିର ସାପନ, ପରିପ ପରିନ” ।

୭। “ଶତ ଯୋଗିବଳ, ନବୁକ ସମ୍ମ,
ଏକବାଣ କେଳ ରୁଣୀ; ପୁରୁଷ ବଜ,
ଅରେ ମହାବଳ ଦୁଅ କର୍ମ ଯୋଗଯାଗ” ।

ଏହାପରି ପ୍ରତ୍ଯେକ ଗାହରେ ଉପରେ
ନବୁକ ଅଛି । ଅବସର ଦେଖିଲେଗି ଏମ,
କବି, ଜାନମାନକର ଗୁଣକାରୀ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ
ବସିଲୁ ନବୁକରେ କୁବନ୍ଦତା ସାହାଜ ଉତ୍ତ
ଦେଇବ ମଙ୍ଗଳନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନ । ଗାହାର
ଦେଇବ ଗୁଣକାରୀ କରନାକୁ ଉପରାନ୍ଦକ ନବୁକରେ
କୁଥିଲୁ ରହିବା ଯଦିପରି ସଂତୋଷର ପଳ କହି
ବାବୁ ହେବ । ଏ କୁଣ୍ଡଳ ପାଠ କଲେ ଗୋ
ଦେଇ ଯେ କ୍ଷେତ୍ରମାନକର ଯେବେ ଉଗୁଳ
ଅଧିକ ଅଛି ଗାହାକର ସେହି କୁଣ୍ଡଳର ଅନ୍ତରୁ
ବସୁନ୍ଦମ୍ବ ଦେଇବ ପାଇଁ କୁଣ୍ଡଳ । କୁଣ୍ଡଳର
ନବୁକରେ କାହାକୁ ଏହାରେ କନାଇ
କେବଳକାର କ ସାହାଜ କହେ କହାଇବାକାର
ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶକାରୀ । ସାହାଜର ଗୁଣକାରୀ

兩漢通

କା ୨୨ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅଗ୍ରମ୍ଭ ସତ୍ୟ ମୁଦ୍ରାକାର

ଭାବିତା

ବିଜ୍ଞାନ ।

J. KIPPAX & Co.'s
PREPARATIONS.

ପ୍ରେ, ବିପାକୁ ଏଣ୍ଟ କୋଷ ନିର
ଅନ୍ଧ ।

କୁରନାଶକ ବିକା—ଏହା ହୋଷ୍ଟବଦି
ମତ ସମ୍ପଦକାର ନୁତନ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ମାଲେରୀୟ
ଜୁର ପୂର୍ବା ଓ ସବୁରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଜୁର ଓ ଅନ୍ୟ
ପ୍ରମାର ଜୁରର ଅବସ୍ଥ ଓ ଅଣ୍ଟ ଫଳପୁର
ମରୋଧ୍ୟ । ଏହା ବୁନ୍ଦାରନର ଦୋଷ କଷ୍ଟ
ଦହେ । ଜୁର ଥିବା ଓ ନୀଥିବା ଉଦୟ ବାଲରେ
ଏହ ଉତ୍ସବ ସେବକ କରସାଏ ।

୧୯ ଗୋଟିଏ ବଚିକା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ
କୌଶାର ମଲ୍ଲ । ୮୧

କବି ଲେଖଣ୍ଡେସ ବା ମିଠାର—ଏହା
ସବୁପ୍ରକାରକଥା ଓ କାଥ ସେଗର ପ୍ରକାଶ ଉଷ୍ଟ

୬୭ ଗୋଟି ବନ୍ଦିକାପୁଣୀ
ଏତଶିଥିର ମନ୍ଦ । ୫୦୫

ଯାସ ସେଗର ଅନ୍ୟ—କିଛିକାଳ ଏହି
ତଥି କିମାରକ କିଷ୍ଟମିତରଗୁଡ଼େ ବ୍ୟବହାର
କଲେ ଧ୍ୟାପେଗ ଏକାଟବଳେ ଅମେଣ୍ୟ ହୁଏ ।
ଆଜି କେବେ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଗୋଟିଏ ଶିଖିର ମଳ୍ଲୀ ୮୧

ପରେଇବଲିଚ୍ ପ୍ରତି—ଏହା ହୋଷୁ ପର-
ାଇବ ଅଣ୍ଟ । ସବ୍ବା ଥଥବା କେଳେ,
ହୋଷୁ ପରାଇବ ନ ଦେବା ଓ ଅର୍ପ ସେଗରେ
ଏହା ପରମ ଭୂପକାଶ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ବିରେ-
ତହା ପରି ଏହା ବ୍ୟବବାର ଉତ୍ତାରେ ଦସ୍ତ
କରିଲ ହୃଥିକ ନାହିଁ ।

୧୦ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତି ବା ଘଲପୁଣ୍ଡ
ଗୋଟିଏ କୌଣସି ମୁହଁ ପଂ୍ଚ

ଉପରିଲିଖିତ ଏବଂ ଅକ୍ଷାଳ୍ୟ ଜୀବନ
ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କା କିମ୍ବା ସ୍ଥାନରକାରୀ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଦରେ ପ୍ରାୟ ଦେବ ।

ଶ୍ରୀରାଜନ୍ତୁ କୁଣ୍ଡ କଣ୍ଠାଳ
କ ୧୯୭୦ ମୟ ପରମାଳ ଶ୍ରୀଚ, କ ୧୯୮୦
ନିଷ୍ଠ ଗରଜେଟ ଏହ କ ୧୯୮୫ ମୟ
ଶ୍ରୀ ବନଗୋକ ବଲବଗା।

ଭାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କ ଅଧିକାର, ବ୍ୟବଜୀବନ ସହିତରେ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି।

ତିବନ୍ଧୁ ଚିରାଗରେ କବ୍ୟଶବ୍ଦ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥାଏ । ଏହା ରଜତକୁଞ୍ଜର ପ୍ରକାଶ, ପାଷଠୋର ନିଃଶ୍ଵରବାକୁ ଅମୋଦ, ବାତପ୍ରପ୍ତ ଘେରି ଭରିଥା, ଧାରୁଦୌଳିଲଖ ଓ ପ୍ରମେତ ଧୀତ୍ରାରେ ଅନ୍ତିଶ୍ଵର ଓ ଅବାର୍ଯ୍ୟ ।

ଅକ୍ଷମ୍ୟ, ଅଯାତିର ସୁଖ୍ୟାଳପଦ ଅବ୍ୟଥାର, ଅଲୋକିତା ଅଛୁଟମହାଜ କୁଳଗ୍ରୂପାଦ,
କଳନ ସାକ୍ଷୀ ଦେଉଥି ।

“ ୧ । ମହାନାନୀ ମହାପାତ୍ର ସାର ସଡ଼ଳଦେଖ କାମଶ୍ରୁତି ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡି— ୧୯୫୫ କିମ୍ବନେହଗୁପେ ବହୁଥିଲେ “ରଜେକଟ୍ରୋ ସାଲଷା” ଦୂଷିତକୁ ପରିଷାର କରିବା ଓ କରିବା ହେଉ ବିଷ୍ଣୁ ମେମ ଅର୍ପଣ କରିବା ପରିଷରେ ସଙ୍ଗେଜାନ୍ତି ।

ମହାମାନ୍ମ ମହାସାରୀ ଗର୍ଭବତ୍ତର ଦେଖ କେତୋଣୋଳିବୁ ଲେଖିଥିଲୁ— “***
ମହାମାନ୍ମ ମହାସାରୀ ଗର୍ଭବତ୍ତର ଦେଖ କେତୋଣୋଳିବୁ ଲେଖିଥିଲୁ— “***
ବିଜ୍ଞାପନର ମୋଡ଼ରେ ଏହି “ତ୍ୟକିଲା” ଅପଥ ମନ୍ଦିର, ଉପକାର ହେବା ଦୂରେ ଆଦି ଅଛି
ପକାର ହେଲେ ସେଥିରେ ପାଶ ଥିଲା ବୋଲି କଣାଏତିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଧିକାନ୍ଦକର ଉଲେଖଟେ
ସାଲସାର କଣ ମୁଁ ପାଇବି ନାହିଁ । ମୋତେ ଅନ୍ତର ଏହିକଣ ପାଇଦେବେଳେ ।”

“ । ମହାମାର୍ଗ ମହାବଳୀ ପରିଦର ମର୍ଦ୍ଦଶଙ୍କୁ ଖଲେନୋଟୁ ଜୈବଯତ୍ତୁ
ଧର୍ମଧର ତର ବଳ ଶର୍ମୀ ଦୂରି ଦୂରିବାକୁ ଖଲେନୁଟୋ ସାଲଘାର ଶମଗା ଅର୍ଥାତ୍ ଅଟେ” ।

ଶୈଳିନ୍ଦରକାନୋଡ଼ର କଳ ସହେଲି ପୁଣି ଫେରି
ଆଏ ।

ମନେକଣ୍ଠୋ ସାହେବୀ—ଦାତାତ ହୃଦୟ
ଶବ୍ଦିନେଷ୍ଟଙ୍କ ବଚନରେ ପ୍ରତିକଳ ଓ ବିଜ୍ଞାପନ
ଦେଇଥିବା ୧ ସହେବୀ ୧ ବିଦେଶୀ ସନ୍ତତ
ପ୍ରତାପ ସାଲସ, ସକଳ ପ୍ରତାପ ଉତ୍ସଥିତ କରିଗା
ଓ ଅଗ୍ରାଧିକାରିଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବେଗରୁ ପାଇ
ବିଶେ ହନ ।

ଦେବକିନ୍ତ୍ରାଷାକରଣ ।— ଦେହୁରିଠ ଗଲୁ
ପ୍ରଥମକୁ ସେଇ ସଙ୍କଳିତ ଆବେଦନ କରିବା
ବହାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିରେ ନହିଁ । ଏହି ପରିବାର
ଓ ବୃଦ୍ଧୀବର୍ଷକ ଘଲେ ଏହା ପରିବାର ହୋଇ-
ଥିଲା । ଯୁଗ ଏହି ପାଦ୍ମ ଅବେଳା କାରିଗା ଯୁଗ
ଥିବାକୁହିଁ ଏହି ଅବ୍ୟାକ୍ରମ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି
ଜୀବଧ୍ୟାକର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାର ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ
ଆହାର କପଥିଲା, ମେରିଠାରୁ ଥରେ ଜୀବ
ପ୍ରେରଣ ଦେବାରୁ ମୋ ଅଧିକାସିମାରେ
“ କେବେଳେ ଆବେଦନ ? ”

କଲେବିହ୍ରୋ ସାମାଜିକ ।— ଦରଳ ପୁଣି ଗାନ୍ଧି
ବିଦ୍ୟାଭୂକୁ ଶୁଦ୍ଧିକର୍ତ୍ତା ମେହିଦୀଙ୍କ କରିବାକୁ—
ପ୍ରାସାଦପ୍ରତି ବାର୍ଷିକ ପରିମାଣ ବୁଦ୍ଧି ବରାକାରୁ—
ଯୀ ସବାବରରେ କ୍ଷମତା କର୍ଯ୍ୟକାରୁ,— ତଥା
ସାକଳୟ ଶୁଦ୍ଧିକର୍ତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍— ମେହି, ପ୍ରମେହ,
ଦୁଃଖମେହ, ଧାରୁଣୀକାଳୀ, ଦକ୍ଷମୁଖ, କାରମାର
ଅଧିକ ବା ଅକୁ ପ୍ରସାଦ ଦେବା, ନେହନାହ,
ପ୍ରସାଦ କରିବା, କୁଳାରେ ଜାଗ ପଡ଼ିବା, ଦୁଃଖ
ମାକରୁ ଶୁକ ବା ପୁଷ୍ପ-ଭବ୍ର ପଡ଼ିବା, ପ୍ରମେହେ,
ପ୍ରମାଦ ସହିତ ବା ପରେ ଦୂର୍ୟ ବା ଅଦୂର୍ୟ ଶୁଭ
ପିତର, କମ୍ପ ମଳଦେବଗତେ ଜୀବ୍ୟ ଚର୍ଚା
ଦୟମେଥିବ ବା ଅଭ୍ୟାସ ସରକାର ଦେବୁ ସୁର
ଶକ୍ତିପୂଜା, ମୁଖ ଦୂର୍ୟରବା, ଚକ୍ର ଅଦୂର୍ୟବା,
ବିର୍ଦ୍ଧକପ୍ରସ୍ତର, ବିନ୍ଦୁ ଦରବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ତା
ଧୀମାନ୍ୟ ସବାବର ବା ଭୁବନେଶ୍ୱର ମାତ୍ର ଶୁଭ
ଶକ୍ତି ହେଉ ପରାହ ବାକଳୟ ଶୁଭବିହି
ବିଦ୍ୟା, କଗନତେ ଉପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମ୍ମଳେ ଧୂର୍ୟ
ଦୟମାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଫଳମାତ୍ର ।

ବିଜ୍ଞାନ

ଅହ କାହାରିଲୁ ଅପ୍ରାୟୀ ଗୁଣଦିଶେଷ ବାଜେ ଉପରେ ସେବନ କର ଅତ୍ୟା ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ହେବ କାହିଁ ।
ଚିତ୍ରେ ଜଗତର ନୃତ୍ୟ ଅଳ୍ପକାର ! । ୪୩ | ନାନୀନ । ଦିବାପି ପ୍ରାଣର ଏହମାତ୍ର ଅଧି ।

ଶାଲୁର କେ, ଟା, ମାଟ୍ଟିଙ୍ ସାହେବଙ୍କ ଅବସ୍ଥା
ତଳାର ପ୍ରସ୍ତର, ଅର୍ପନ୍ ଘୁଣବିଷ୍ଣୁ ଓ ପ୍ରଦୀପ
ଧଳପୁର ବେଳେ—

DANZIN

ବିତ୍ତିକ ଗବର୍ନ୍ମମେଣ୍ଡକ ଅଭଳ ଅନୁଯାୟୀ
ରେଜଞ୍ଚଲସାହେବ ।

କରିବାରେ ଶ୍ରାବ୍ୟ ପ୍ରଥାକ ଦେଖ, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଅଛୁଳୁ ବୟସଠାରୁ ଏହିଦେଶବାସୀଙ୍କ ଭଲ୍ଲୁସ୍ତ ଝାହାର ଉପରୁକ୍ତ ଦ୍ୱୟ ବେଳ କାହାର
ପରିଣାମ ମଳରେ ଧରୁଗୋପିକାଳୀ, ମେଦ, ପ୍ରମେଦ, ଶୁନ୍ଧାରାଳାଦ, ରାଜୁହୃଦୀ, ଶାକଦ ବକୁଳ, ଏମନ୍ତ ବି ବୁଝିବେଳ ପରିଷ୍ଠାନ, ବୋଲ କୁଳର
ମାନୁଷଙ୍କରାବଳୀ ଅସାର ଓ ଅହରିଣ କରି ପଡ଼ାଏ, ଏହି ସତକ ସେଇ କବଳରୁ କୁରାହାରାମାନନ୍ଦଙ୍କ ଭବାର ନିମନ୍ତେ “ଭ୍ୟାନକିଙ୍କ” ଏହିଦେଶ
ଦେବାର ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଫଳହୃଦୀତ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରତଳର କୌରପି ଚିତ୍ରା ଶାହରେ ଅନ୍ଧକ ଦୋର କି ଥିଲା । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଭାକୁର ମାଟ୍ଟିନ
ଆହେବ ବର୍ଗବାଳବ୍ୟାପା ଅସାଧାରଣ ତେଣ୍ଟା ଓ ଅସବସ୍ଥା ଓ ଅଜ୍ଞାନ ଅର୍ଥ କବ୍ୟତ୍ଵର ଏବି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଫଳରେ ଦିନର ପରସପର
ପାତ୍ରକାଳ ପ୍ରଦେଶଜ୍ଞାତ ଦେବରେଣ୍ଟିଏ ଲଭା ଓ ଗୁଲୁ କିର୍ଯ୍ୟାସବ୍ରହ୍ମ ବୃତ୍ତିମେସବ ପାର୍ମିକୋପାୟାର ଅନୁମୋଦିତ ଅସ୍ତରଙ୍ଗ, ଏହିଦେଶ
ଓ ତାଟିଯୁଗା ପ୍ରଭୁର ଦେବଗୋଟିଏ ପ୍ରମିଳି, ରଙ୍ଗ ପରିଷାରକ ଓ ଶୁନ୍ଧ ବୃଦ୍ଧିକର ଭାଗର ଯତ୍ରିଶରେ ନୂରକ ବସାୟନିକ ପ୍ରକଳ୍ପାର ପାରତୁବେଳର
ଜୀବର ସାହାସଧରେ ଏହି ମହାଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜୀବିତ “ଭ୍ୟାନକିଙ୍କ” ଅଧିକାର ଗୋଟି କୁରାହାରାମଙ୍କର ମହାନ ଅନ୍ଧାବ ଦ୍ୱାରା ତେବେଳାରୁ
ସେବେ କୁମେ ମନେ କରିଥାଥ କୁମୁର ଘେଗ ଅସାଧ ଯଦ କୁମୁର ତିବସର କୁମୁର ଅଗେମ୍ୟ କରିବାକୁ ନେଇବା କରିଥାନ୍ତି ସେବେ କୁମୁର
ବିଦ୍ୟପ୍ରକାର ଜୀବି ସେବନ କରି ଜୀବନରେ ଦିବାଶ ଦେବିତ୍ୟାଥ, ତଥାପି କୁମୁର କହୁଥିଲୁ ଜୀବନରେ ନେଇବାର ହୁଏ କାହିଁ ।
ଥରେ ଏହି ମହାଶକ୍ତି “ଭ୍ୟାନକିଙ୍କ” ସେବନ କରି ଦେଖ ସଙ୍ଗେ ଶୁଭପଳ ପଳିବ । ନିର୍ଗତ ଦେବରେ ପୁନର୍ବୟ ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ପାଇବ
ଅକୁର୍ଯ୍ୟମାତ୍ରାର ପୁନର୍ବୟ କାର୍ଯ୍ୟମ ହେବ !! ! ଅନେକଙ୍କର ଧାରଣା ଅଛି ପାଇ ଓ ଗରମେର ବିଷ ମାତ୍ରରେ ପ୍ରଦେଶ କରି ଗାହା ଥାବ
ଜାହିରେ ଦ୍ୱାରା ହୁଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଥଶତାବ୍ଦୀ ତୁଳନ ସାଧାରଣତର ସେ ଜୀବିତ “ଭ୍ୟାନକିଙ୍କ” ଏବାବେଳେ ଦ୍ୱାରା ହୁଏହେଉଥିଲା
ଭ୍ୟାନକିଙ୍କର ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଅସାଧାରଣ ଶକ୍ତି ଏହି ସେ ମଳ ମୁହି ଓ ଦର୍ଶ ସହିତ ତାର ନିର୍ଗତ କରିଦେବାର ଶକ୍ତି ଦେଖାଗାଏ କୁରାହାର
ଘେଗ ଗ୍ରହ ରଖେ କାହିଁ, ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ଅସେଗ୍ୟ ଠରେ ଥରେ ଅର୍ଥ ପୁନର୍ବୟମନ କରେ ଗାହିଁ । ଭ୍ୟାନକିଙ୍କର କୁମୁର
ଭ୍ୟାନକିଙ୍କର—ମତ, ଅଧିମ, ପ୍ରକଳ୍ପ କୌରପି ପ୍ରକଳ୍ପ କୌରପି ପ୍ରକଳ୍ପ କରିବାର ମାହବଦୁର୍ବଳ କାହାକୁ ପଦାର୍ଥର ସାଙ୍ଗର ନାହିଁ
ବିଥାପି ଏବାର ଏବି ଅସୁର୍ଯ୍ୟମ କୁମୁର ଏହି ସେ ଜୀବିତ ସେବନର କିମ୍ବାଶ ପରେ ମନ ପ୍ରଥିତ ହୁଏ, ଶବ୍ଦରକ୍ତି ହୁଏ, ମୁଖ୍ୟ କରିବାରେ, ଏବାର
ପରିଷାର କରେ, ଭ୍ୟାନକିଙ୍କ—ଧାରାକୁ ପ୍ରାୟ, ସମୁଦ୍ରରୁ, ଭ୍ୟାନକିଙ୍କର ସେବନରେ ତୋରିଷି ପ୍ରକଳ୍ପ ବନା ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ ସହି ନହୁଥିଲା
ଓ ସତକ ଅବସ୍ଥାରେ ଅମାଲ କୁମୁର କରି କରି ପାରନୀ । ସେଥି ନିମନ୍ତେ, ଏହି ଦେବରୁ ବନ୍ଦ ଓ ନର ଦେବର ଜ୍ଞାନ

ତ୍ୟାଗକଳରେ କି କି ଘୋଷ ଅରେଇ ହୁଏ ?
 । ମେହ ସମନ୍ବିତ ପାତା ଶେଷ ବ୍ୟାଖ; । । ଗରମା ଓ ପାରଦ ତରତ ରକ୍ତ ସମନ୍ବିତ ପାତା; । । ଦାତ ସମନ୍ବିତ ପାତା ।
 ମେହ ସମନ୍ବିତ ପାତା—ଯଥା—ମେହ, ପ୍ରମେହ, ସପ୍ତମ ଧାରୁ ନିର୍ମଳ ବା ରକ୍ତ କର୍ତ୍ତର ଦେବା, ମୁହଁମୁହଁ ପ୍ରସ୍ତରିର କେବେ, ପ୍ରମାଦର
 ଲୀଳା, ପ୍ରଧାନ ପୃଷ୍ଠେ ବା ଧରେ ପୂର୍ବାପର ପଦାର୍ଥ ବାହାର ଦେବା । ଶ୍ଵାଲେବ ଦାତ ବା ଶୁଣିଗରେ ଗେହିପାତ, ଅର୍ଥାତ୍ ଶୁଣିର ବିଜ୍ଞାନ, ଶୁଣି
 ଦୋଷ ଓ କର୍ତ୍ତର ମୃଗଧର, ମୃଗଧର, ଶୁଣିଗୁପ୍ତ କାଳ, ଚନ୍ଦ୍ର କାଳ, ମୁକୁତ ଜଳପତିବା, ବାରଗୋଡ଼ିଜଳବା, ସରଳ ଶର୍ଵିର ଧାର, ଧାର
 ଦୌଳିଳ୍ୟ, ଦୋଷ କାଠିବା, ଛାନ୍ମାଳ୍ୟ, ଅରୁଣ ଦିବାନାଥ । ଶ୍ଵାଲ୍ୟାଖ—ରକ୍ତ କାଣେର ପ୍ରଦର, ଅନ୍ତର୍ଧିନର ରକ୍ତସାର, ବିଷ୍ଣୁରାଜ, ସମୁଦ୍ରାଳ୍ୟ
 ପ୍ରସରେ ଦେବତା ଓ କନନକାଳ ରତ୍ନାଦି । — ରକ୍ତ ସମନ୍ବିତ ପାତା, ଯଥା । — ଗରମା ଓ ତତ୍ତ୍ଵନିର୍ମଳ ପାତା ବ୍ୟବଦାର ପ୍ରସରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯା ଓ
 କରା । ଦାନ, ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ର ବଳରୁ ଗମରା ଦିଲା, ମୁଗ୍ଧରୁ ଦେଶ ଜୟତିନା, ମୁଗ୍ଧରେ ଓ ନାକରିତରେ ଯା, ବାରି ଯା, ପନ୍ଦା, ନାନ୍ଦା
 କାନ୍ଦା, ପରଦା, କାହିଁ କୃତ୍ୟା ଓ ଏମନ୍ତକି କୁଣ୍ଡି ପଥ୍ୟରୁ ଅରେଇ ହୋଇଥାଏ । ଯାର ସମନ୍ବିତ ପାତା । — ଯଥାରେ ଦେବତା ନମ୍ବର ଓ
 କରକଳ ବରଦା, ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ ଫୁଲବା, ଅର୍ଧା ଓ ପିଠର ଦେବତା ଲଜ୍ଜାଦ—ତାନକିଳ—ସ୍ଵପ୍ନ ଜୟାରେ ଦେଇବ ଏକ କି ହୁଏ
 ମେବକ ଦଲେ ମଳ ତାଳ ହୁଏ, ଶରୀରର ଦୂରତ ତର ତର କର ଦରି ଦରି

ଦୁଇଏ ସ୍ତର ବୋଲି କ ୧୨, ପିବାଳି କ ୧୯, ପିବାଳି କ ୨୩ ଜାରୀ ଓ ପିବାଳି କ ୧୫୯ ଜାରୀ ପଥାର ୧ ଟଙ୍କା
ବାତଳ କ ୧୦। ଅଣ୍ଟା, ପାଇଁ ପିବାଳି କ ୧୦ ମୀ ଅଣ୍ଟା।

L. B. G. & Co. Calcutta Registered Telegraphic
address "DANZIN" CALCUTTA.

ମୋର ଏହେବୁ — ଲକ୍ଷ୍ମୀ, କର୍ମୀ, ସଲେଖ,
ଆମ, ତାଙ୍କ, ଏଥି କୋଠ ବଳିବଳା

୨୪ ଘଣ୍ଟାରେ ସାହଚା ଆଗେଗା ।

ଭାକୁର କେ, ଟୀ, ମାର୍ଟିନଙ୍କୁ ଅବିଷ୍ଟ ହ—ପଢିଯାଏ ଘଲପୁଦ୍ର ଯାନୁର ଉଷ୍ଣ ।

যে হৌগুপি প্রধান যাত্র করেছেন তার পথে কল্পনা গুহা এবং বিশ্বাস দেশ দুটি অন্যতম প্রাচীন পুরাণের স্মৃতি আছে।

ତାଙ୍କ ମାଟେକର “ଅସ୍ତେ ମେଥ”!—ସାହାର ଯେ ତୌଳସି ପୁରୀର ଗା ଦେଇ ନାହିଁ ଅଗେଗଥ ଦେଇ
ମନ୍ଦିର ତୌଳ ତୌଳ ୧୯୮୦ ଡିଜିଟ ୧୦୮ ୩ ପାଇଁ ୧ ବୌଣ୍ଡାରୁ ୧.୫
ଏକାମ୍ବର—ଆଜ, ମ, ଗା ଏଥ କୋଠ ବଲିବିବା

'THE UTKAL DIPIKA.'

ଭାଗ

CUTTACK, SATURDAY THE 29th August 1903.

ଅନ୍ତର୍ଗତ

ପାତ୍ର

ବିଷୟ

କୁହାସ ଭାବୁ ପଳ୍ଲା ମାଳା ମଳାଳ

ବିଷୟ

ପାତ୍ର

WANTED

An additional teacher on Rs. 40 per mensem, strong in English and History, having experience in teaching, to take up the higher classes of the Khurda H. E. School (Puri). Preference will be given to a graduate who guarantees to stick to the post for 3 years. Applications with testimonials should reach the secretary on or before the 15th September.

Khurda, } Sd. J. E. F. PEREIRA
26-8-03 } Secretary.

WANTED

A Tahasil Amin for the Kothadesh Khasmahals on a salary of Rs. 20 a month. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 15th September next. Preference will be given to one, who has experience in accounts, survey and settlement works. The candidate must be ready to furnish security of Rs. 200 in cash.

Dated Nimapara } G. S. Mahanty,
The 24th August }
1903. } Tahasildar

NOTICE.

Macmillan's New Series of Text-Books for Schools in India. Approved by the Director of Public Instruction, Bengal. 1902.

Oriya Alphabet and Spelling Book. For Infant Class and Standard I	As. 1
Oriya L. P. Science Reader	3
Oriya L. P. Arithmetic	4
Oriya U. P. Science Reader	4
Oriya U. P. History Reader (Bengal)	3
Oriya U. P. Geography Reader	3
Oriya U. P. and Middle Vernacular Arithmetic	8
Oriya U. P. Literature Book	3
Oriya U. P. and M. V. Practical Geometry and Mensuration	4
Oriya M. V. Science Reader	7
Oriya M. V. History Reader	4
Oriya M. V. Literature Book	6
Oriental Drawing Books 1&2 As. 4 each	
Do. 3 and 4 ... As. 3	
Macmillan's "Official" Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12,	5 pice
Arnold's Civil Service Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 4a, 5,	5 pice
"O. M. P." Blank Drawing Books	As. 1 & As. 1
Senior Teachers' Manual	12 0
Junior Teachers' Manual	10 0
Dr. Sircars English Reader I.	4 0
Do. Do. II.	5 0
Simple English Reader (Dhar)	6 0

C.L.S. School Books as follows:-

Senior Teacher's Manual	As. 12 0
Grammatical Primer	" 2 0
Manual of English Grammar	" 6 0
1st Standard English Book	" 1 0
New English First Reader	" 4 0
Do. Second	" 6 0
Do. Third	" 8 0
Do. Fourth	" 10 0
Do. Fifth	" 12 0
Do. Sixth	" 12 0

Discount allowed to Booksellers and Schools. Buyers will find it to their advantage to buy direct from the Orissa Mission Press.

For any of these books apply to:-

R. J. GRUNDY,
Supt. Orissa Mission Press,
CUTTACK.

NOTICE.

Is hereby given that the Commissioner's old office building and the connected buildings as they stand, will be sold. The purchaser should remove them and clear the site within two months from date of order.

Intending purchasers should submit their offers to the undersigned up to 1st September.

The undersigned does not bind himself to accept the highest, or any offer.

Cuttack
Dated 7-8-03. F. A. A. COWLEY
Executive Engineer
Mahanadi Division.

ଭବନବୀପକ୍ଷ ।

କୁରବରେ ପ୍ରେଲେଗ ସେବର ପ୍ରକାଶ
ନମେ ବର୍ତ୍ତିଥିଲ ଗତ ତାରିଖରେ ୨୭୧୩ ମୁଁ
ଦେଖିଥିଲୁଁ । ଏ ସମ୍ବାଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ତାରି
ଖରେ ୨୫୨୭ ମୂଳ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ କୁଇକୁଣ୍ଡ
ହେଲିଲୁଁ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିମୋଚନରେ
୨୫୨୮ ମୁଁ ଶୁଭରେ ୨୮୨୯ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗରେ
ଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ମୂଳ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ନଥେ ।

ଜଳ ପ୍ରକାଶିତ ସାହାରିକ ପିଣ୍ଡୋଟରେ
ଦେଖିଲୁ ଯେ ମୁଧପ୍ରଦେଶରେ କେବଳ ଜୀବଶାଖା
କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଏକ ଜି ୨,୫୨୭ ଟଙ୍କା ଅଧିକ
ସାହାରି ପାଇଥିଲେ । ଅଧିକ ଅକ୍ଷମ ଲୋକଙ୍କୁ
ବାଧ୍ୟାବେ ସୁଭବ୍ରତ ଗାହା କିଛିକାଳ ରହିବ ।
ମଲ୍ଲସ୍ଵାମୀଙ୍କ ମଲ ସକାଶେ ସାହାରି କାର୍ଯ୍ୟକ
ଲୋତାଗାରୁ ବର୍ତ୍ତମାଳ ସକାଶେ ଦୂର୍ବିଷ୍ଣ ଶେଷ
କେବାର ବୋଲି ଯାଉଥିବେ ।

ସରଜାରୀ ସମାବସ୍ତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦୋଷାଥିଲୁ ଯେ
ପ୍ରାସକ କାର୍ଯ୍ୟର ସୂଚିଧା ନିମନ୍ତେ ବେବର ବଳ୍ୟକୁ
ଅଧିକରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ କଲା-
ଶୈଳୀ ଗବର୍ନ୍ମମେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ବିଲା-
୧ସ୍ତ ଉତ୍ସବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଖେଣିଥା ତାହା ମଞ୍ଜୁର
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସେହି ଅଧେଶ ପାଲନର
ବ୍ୟବ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର ହେଉଥିଲା । ବେବର
କଳ୍ୟ ବିମେର ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ହେବାର ଯେ
ମଧ୍ୟ ଭୂତିକୁ ତାହା ଦେଲା କାହିଁ । ମଧ୍ୟ-
ଦେଶ ଗୋଟିଏ ଛେତ୍ର ଶାସନ ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ
ବେବର ଯୋଗ ହେବନ୍ତାର କାର୍ଯ୍ୟ ବଳାଇବ
ପାଇଁ ।

କଲକାର ଗତ ପୁଲାଶ ରହେଗରୁ ପ୍ରକାଶ
ଯ ସମ୍ବନ୍ଧ ୫୦୦୯ ସାଲରେ ଖେଳ ଉକାଏଣ
କୀ ଇତ୍ୟାଦିରେତେ ୨,୫୩,୭୮୫ଲା ର ଦ୍ରବ୍ୟ
ଜ୍ଞାନାରଥିଲା ଏବଂ ବହିମଧ୍ୟରୁ ୩୫,୩୮୫
ର ଦ୍ରବ୍ୟ ପୁଲାଶବାଗ ପୁଲଃପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
ଯ ୧୯୦୨ ସାଲରେ ବେହୁଧର ଟ ୨,୫୨,୨୦
୨୫ ଲାକ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟଖେଳା ଏବଂ ଟ ୬,୨୪,୮୦୮
ର ଦ୍ରବ୍ୟ ବାହାର ହୋଇଥିଲା । ଅଛେବକ
ଟ ୧୯୦୯ ସାଲର ଶତକର ପ୍ରାପ୍ତ ଟ ୩୮
୨,୧୯୦୨ ସାଲରେ ଶତକର ୫୭୫ ବାହାରବି
ପ୍ରାପ୍ତ ମୁଢି ଅନ୍ତକୁଳ ଅଟେ । ଖେଳ ଯିବା
୨୮ ମାର୍ଚ୍ଚରେ ଶତକର ୧୫୫ କରାବ ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ଆମେମାକେ ଥିଲୁଛି ଅଜନ ସହି ଗର
କଲିକତା ପାଇଁ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଏଠା
କିମ୍ବା ବୋରଡର ବୃତ୍ତିଆସ ଧାର୍ଯ୍ୟର କଲେକ୍ଟର
ରୁହ ବାହୁ ଅରଜୁକ କୁଣ୍ଡା କଲିକତା ବିଷବିଦ୍ୟା-
ଲୟର ବି, ଇ, ପଶ୍ଚାତେ ପାପ କର ଯୁଦ୍ଧ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଶର୍ତ୍ତ ଶ୍ରାବ ଲଭିଥିଲା ! ପ୍ରଥମ
ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨ ଗ ପାପ କରିଥିବାରୁ ଉଦ୍ଧିଷ୍ଟ
୧୦ମ ଶ୍ରାବ ଲଭିବାର ବୋଲିଯିବ । ଅନେକ
ଜାଳରେ ଜଣେ ତୁମ୍ଭୁ ଏଠା କିମ୍ବା ବୋରଡର
ବ୍ୟସ ଓ ଯତ୍ନରେ ପାପ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ
ଏଥୁପାଇଁ ଆମେମାକେ ଭୁବନ୍ତି ଏବଂ ବୋରଡର
ଭର୍ଯ୍ୟକୁ ମଙ୍ଗଳବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲୁ ।
ବୋରଡର ଅନୁବେଦ ଯେ ଭୁବନ୍ତି ମହାଶୟଦ
ଉଥୁକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବା କିମ୍ବାରେ ସାଦାଶ୍ୟଦ
କର ତୁମଣିର ମନୋଯୋଗ ରଞ୍ଜିନୀଯୁଦ୍ଧରେ
ମିଶା ପ୍ରତି ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଆହରଣ କରିବା ।

ଅମେରିକାରେ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁ
ଯେ ମହାଶୂନ୍ୟର ଦୁଇପୂର୍ବ ମହୀ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଥିଲା,
କେ; ଶେଷାଦ୍ଵାରା ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇଲେ ଏ ଟଙ୍କା,
ଏ କା ସଂଗୁଣାତ ହୋଇଥିଲା । ଭାବର
ବଜା ମହାଶୂନ୍ୟର ଧ୍ୟାନର ଲୋକଙ୍କଠାରୁ
ବିଲାର ଓ ଅମେରିକାର ବଡ଼ ଲୋକମାନଙ୍କ
ଦେବାରେ ମୁକୁତସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
ସ୍ଵର୍ଗ କମିଟି ପ୍ରିର ନରଅଳ୍ପନ୍ତି କି ଗୋଟିଏ ସ୍ଵର୍ଗ
ବୃଦ୍ଧ ନିର୍ମାଣ ଦେବ ଏହି ବହିମଧରେ ଶେଷାଦ୍ଵାରା
କର ଗୋଟିଏ ମୂରି ରହିବ । ଯେବେ ତହିଁରୁ
କିଛି କୌଣସି ବନ୍ଦିବ ତେବେ ସେହି ଘର ସଙ୍ଗେ
ଗୋଟିଏ ପୁଷ୍ପକାଗାର ଯୋଗ ଦେବା ବଞ୍ଚିଲାରେ
କେତେ ସହେଲୀୟ ଅସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର
ସ୍ଵର୍ଗ ଦେବ ପ୍ରାପନର ପ୍ରସାଦ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର
ଏବେ ତଙ୍କା କାହାର ରକାଗେ ଉଠିବା କମ୍ପା
କୋଣସି ପ୍ରସାଦ ଶାନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣାମ
ଦେବାର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ମହାଶୂନ୍ୟ ବାସି
ମାନେ ଏହେ ଦୂର ସପଳ ହୋଇଥିଲା ଏହି
ଶେଷାଦ୍ଵାର ମନୋଦୟକର ଅସାଧାରଣ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏହି
ସ୍ଵର୍ଗ କମିଟିର ଦୃଢ଼ଅଧିକରଣପୂର୍ବ ପଳ ବୋଲି
ବାରୁ ଦେବ । ସହାୟ୍ୟରେ ଅନୁମନ ସହ ଏହି
ରେଣ୍ଡା ଥୁଲେ କାହା କେବେବେଳେ ବିଧଳ
ଦୁଇ ନାହିଁ ଏହି ନେବଳ ଦ୍ୱାରା କିଛି ଫଳ
ଦୁଇ ନାହିଁ ।

ବିନ୍ଦୁର ବିଶ୍ୱାତ ଲଞ୍ଜ ସାଲିଷବର କିମ୍ବା
ତା ୨୨ ରଖିରେ ଏ ସମ୍ବାଦରୁ ଅନାୟ ଦୋଷ
ଯିବାର ସମ୍ବାଦ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ହୋଇଥା
ଅଛି । କାହାଙ୍କର କମ୍ପୁସ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ହୋଇଥାଏ ।
ଲଞ୍ଜ ବିନ୍ଦୁରପାଇୟକୁ ମୂଳ ଉତ୍ତରାବୁ ସେ ବିନ୍ଦୁ

ତର ରୁକ୍ଷଗଣୀଙ୍କ ଦଳର କେତୋ ହୋଇଥିଲେ
ଏକ ସେହେବେଳେ ନକ୍ତ ଦଳ ଅଧିକାର
ପାଇଥିଲେ ସେ ପୁଣ୍ୟମନ୍ଦିର ପଦ ପ୍ରାୟ କିମ୍ବା
ଥିଲେ । କେବଳ ଏକବର୍ଷ ହେଲା ସେ ବାର୍ଷିକ୍ୟ
ଦେଇ ଭାଲୁ ଘନ ଏହି ଜଳକେତିବ ଚିତ୍ରାଳୁ
ଅବସର କେବ ନିର୍ମିତ ବହୁଥିଲେ । ବାଦାକର
ବିଶେଷ ପାତ୍ରାର କଥା ପୂର୍ବକୁ ଧରା କି ଥିଲା ।
ଏଥିରୁ ବୋଧ ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ବେଳ ସହଜ
ବାଦାକୁ ଭୋଗ କରିବାକୁ ହୋଇ ଗାହିଁ । ସେ
ଜଣେ ଭାଗ ପ୍ରତିବାଧାଳୀ ବାଜୁ ଥିଲେ ।
ତାଙ୍କ ରୀତି ବିମୃଶ ବେଳେ ପାଇଲିଯୁମେଖର
ମେମର ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ଅନୁଦିତରେ ଜୀବନ
ଦୂରି ଓ ପ୍ରଗତି ଅଧିକସାୟର ଏବଂ ଯୁଗ ପ୍ରଦାନ
ପୂର୍ବକ ଜଳସାଧାରଣକର ମନୋଯୋଗ ଆନନ୍ଦର
ବରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଜଣେ ସରକାର
ତୁଳ ପଦମାର ଅଧିକାର ଓ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରା-
ଥର ଭାବରେ ଶ୍ଵେତ ସେହେବଣ ହୋଇଥିଲେ ।
ସେ ଅନେକ ମନୋକେନର ନିତି ପ୍ରତିକ ସମ୍ପ୍ରେ-
ଷଳକର ମୀମାଂଶ କରି ପଶ ରଖି ଯାଇଅଛନ୍ତି ।
ଶୁଣଇ ବାଦାକର ଅସାର ମଙ୍ଗଳ ବିଖ୍ୟାତ କରିଲୁ
ବାଦାକର ଜୈନ୍ସ୍ପୁରୁଷ ବୟସ ପ୍ରାୟ ବର୍ଷ ୫
ଅବସର । ସେ ପିତାଙ୍କର ଦୁନୀମ ରକ୍ଷା କରିଲୁ

ପୁନାର ଗାଲଗଣ୍ଡାଧର ଛଇକଳ ନମରେ
ବାର୍ଦ୍ଦାଳକୁ ଯେ ପରିଜାରା ମୋକଦମା
ଗୁରୁଥୁଲ ଗତ ତା ୨୫ ରାଶରେ କାହା ନଷ୍ଟ
ଦୋହାରାଥିବୁ । ଅଣ୍ଟୁଷ୍ଠ ଦେସକ ଜଳ ଖାଇଲୁ
କ୍ଲେରସ ସାହେବ ମିଆର ସାର୍କାରଦେବା ଏବଂ
ଅନ୍ୟାୟ କବହ ଉତ୍ତିବା ଭାବେ ଅଭିଯୋଗ
ତଳକଳ ଉପରେ ପ୍ରମାଣ ଦେବାର ସିଙ୍ଗାନ୍ତ
କରି ମା ୮୮ ସବୀଳ ପରିଶ୍ରମହତ କବହ
ଏବଂ ଟ ୧୦୦୦୮ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦିଖାଇ କରି
ଅଛନ୍ତି । ସେହକନ ସେସକ କଳଙ୍ଗଠାରେ
ଅପିଲ ଦୋଲ ଜାରିକରି ପ୍ରାର୍ଥନା କବବାରେ
ଟ ୧୦୦୦୯ ଟଙ୍କାର ମୁଗ୍ନିକା ଏବଂ ଟ ୧୦୦୦୦
ଟଙ୍କା ଜାରିକରିଗାରେ ଜାଇକ ନିୟମିତବାର
ଅବେଶ ଦୋହାରାଥିବୁ । ସେହିଜ କଚେରରେ
ଦର୍ଶକର କିନ୍ତୁ ରାହ ଦୋଲଥୁଲ ଏବଂ ସର-
କାଳୀ ପୁଲାଶ ଓ ଯୋଗୁଥୁବ ଦଳ ପୂର୍ବରୁ
ଉପରୁକୁ ଥିଲେ ଯେ ଦଶର ଅବେଶ ଦେବା-
ମାଧେ ତଳକଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଦେବ
କେବଳ ଦେବ ସାରାହିଲେ । ଯୁଗ କିନ୍ତୁ
ସାହେବଙ୍କ ଅବେଶମତେ କଚେରକୁ ଆଗ୍ରା
ଜାମିକରେ ପ୍ରତିଦେଲେ । ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡ ଗାଲଗଣ୍ଡା
ଧର ତଳକ ପାଠକମାଳକଠାରେ ଅପରିଚିତ
ହେବ ସେ ସେଇ ଦହା ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା

ଦେଶ ହିତେଷିକାନମକ୍ରେ ଦେଖ ବିଦେଶରେ
ଦଖାଯଇ । ସୁତଳ୍ପ ଭାବାଲର ଦଶ୍ରେ ଗୋବି-
କର ମନ ଅବଧି ବୃଦ୍ଧିର ହୋଇଥାଏ ।
ଯେ ଏଥୁବୁର୍ବେ ଅବେ କୋଲନାୟର ମାତ୍ରାଦି-
ମାରେ ଏହି ଅଛୁଥରେ କେଣ୍ଟା ସମାଜପଦି
ମୋକଦ୍ଦମାରେ ନାବଦ ଦୋଷିଥିଲେ । ଅପିଲ
ବରର ଧରନ୍ତ ସମ୍ରେ ରହି ବସିଥାଏନି ।

ଏକ ତ ଲକ୍ଷ ୨୫ ଦଳାର ପ୍ରତିଯୁ ବାସ କରିଛି ।
ଅଥବା ଗର ତା * ରକ୍ଷଣର 'ପ୍ରଚାମନ୍ତର'ରେ ସେହି
ଅଜମାଙ୍ଗର ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିବାଦ ଦାକ ଉଥିଲା ।
ପ୍ରଚାମନ୍ତର ଲେଖକ ତହଁର ଧୋଷନଦାରେ
ଏତ ସୂର୍ଯ୍ୟକଷସ୍ତ ଦ୍ଵିପୋର୍ତ୍ତରୁ ନମ୍ବିଲିଖିତ ଅଜମାଙ୍ଗ
ଦଳାର କରିଥିଲାନ୍ତି ଯଥ—

ଜିଲ୍ଲା	ସମ୍ବନ୍ଧ ଜନବର୍ଷା	ଡକ୍ଟର୍ ପ୍ରାଣୀ
ମହାରାଜ୍ୟ	୧୨,୮୫,୧୩୨	୧୨,୯୫,୫୭୫
ଗାଁଳ	୩,୨୯,୧୨୪	୮୨,୨୮
ଦୂର	୨୦,୨୦,୨୫୨	୧୩,୨୨,୨୫୮

ଦେଖୋଗଲେଇ ଉପରିଶିଳ୍ପର କାନ୍ତିଜାରେ
ବିଶାଖପଟ୍ଟଣା ଗୋଦାବିଷ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଜମାର
ସମ୍ପ୍ର ଜଳପ୍ରକାଶ ଓ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିୟାଭାଙ୍ଗା-
କୁର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଥିଲା । ମାତ୍ର ବିଶାଖପଟ୍ଟନ
ଜଗା ଅନ୍ୟ ଜଳମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିୟାକ ସଂଖ୍ୟା
ଅନ୍ୟ ଥିଲା ଏହି ବିଶାଖପଟ୍ଟନର ଥକରେ ଦୁଇଁ
ମାତ୍ରେ ହୁଧା ତ୍ରୁମ ଜଳା ଯିବାରୁ ସେ ଥକମାନ
ହରଫେରୁ । ସହଯୋଗିକୁ ଅନୁରୋଧ ଯେ
ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶର ଥକମାନ ପୁନଃଦୁଇଁ କର
ଫଟୋଥିବ ଥକ ପ୍ରକାଶ ଦରବେ । ସେମନ୍ତ ବି
ଶାଖାର ଅନ୍ଧର ତ୍ରୁମ ଦେଖାଇ ଗଞ୍ଜମର ଥକ
ମାନ ନିର୍ବରସ୍ୟ କି ଥିବାର କେହି କହ ପାଇବ
କାହିଁ । ବିଶାଖପଟ୍ଟନର ଲୋକଙ୍କାରୀ ଏବିଦେଖି
୧୦ ଲହରୁ ଅଧିକ ବୋଲି ମନକୁ ଆସୁ କାହିଁ
ଏବ କୌଣସି ଜଳରେ ମୋର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଓଡ଼ିୟା, ଦେଲଙ୍ଗା ଓ ପାରିରାଷ୍ଟିକର ସମ୍ପର୍କ
ପାଇନାହିଁ । ସମ୍ବନ୍ଧର ଥକମାନଙ୍କାରୀ ଶାତ
ଦୟାଯାଇଥିଲା । ବାହାଦେଲେ ସେ କଥ
ଲେଖିବାର ଉପର ଥିଲା । ଗଞ୍ଜାମ ଜଳର
୨୫ ପଣ ଲୋକ ଓଡ଼ିୟା ମାତ୍ର ବଦଳାର୍ତ୍ତ ମାନ
ର ଜଡ଼ଜାତର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିୟା କରି
ପଣ ସୁଦା କୁହାନ୍ତି ଏହା ନକ୍ତ ଅଛୁଆ କୋଟି
ହେଉଥିଲା । ଦୁଃସର ବିଷୟ ମାନାଜ ଏକାକି
ସେନରସ ଯିବୋଟ ଅମ୍ବାନଙ୍କର ଦେଖିବାର
ସହିତ ନାହିଁ । କରୁବା ଠିକ ଥକ ପ୍ରକାଶ
ଦରବାରୁ ଦେଖୁ ଦରନ୍ତ ।

ଭାରତର ହେଲିକ ବ୍ୟସ ବନ୍ଦ ।

ଭାବତର ସେନକ ବିଷ୍ଣୁ ହବେ କରିବା
ଶୀଘ୍ର କଲାପର ସେନକ ବିଷ୍ଣୁର କେତେକ
ଅଂଶ ଭାବତରୁ ଅଦୟ କରିବା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ
କଲାପର ସକ୍ରମ ମନୀ ଯେଉଁ ପ୍ରସାଦ କରିବା
ଥିଲେ । ଏହି ସହିତେ କଲାପର ମନୀରୁଳ
ମନୋ ଭାବନ୍ୟ ଖେଳ ସେନିଶ୍ଚ ମଧ୍ୟ
ଥିଲେ ହୋଇଥିଲେ ସେ ପ୍ରସାଦ ଘୋଷିବା
ପୁରୁଷ ଯଥା— ଗୋଟିଏ ଦୃଢ଼ ଅଧିକାରୀ

୨୫୦୦ ମେଲାଣ୍ ରଜି ଗହିର ଅଧେ ଆପା
ଭାବର ସକାଶେ ସଂଗୁମାତ ରହିବା ଦେଉରେ
ତହିଁର ବ୍ୟୟ ଭାବରୁ ଅଦୟ କରିବା ଏବଂ
ଅନ୍ଯାନ୍ୟ ବିଳାଚରେ ମେଲାଣ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର
ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ଦେଇ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଭାବର ଗଜ-
ସ୍ତରୁ ଏକ କୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଦୟ
କରିବା । ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମନ୍ତ୍ରରୁ ପ୍ରଥମମୁ
ପରିବାକୁ ଦେବାର ପାଠକମାଳକୁ ଗର ସପ୍ରାତ-
ରେ ନଶାକଥାରୁ । ପରିମାଣ ଦେବା ପୂର୍ବେ ପାର-
ଲିଆମେଷ୍ଟର ସାଧାରଣ ଏବଂ ସମ୍ମାନ ଉଦୟ
ଧାରାରେ ପ୍ରତିବାଦ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଲକ୍ଷନ
କରିବରେ ଗୋଟିଏ ଦୃଢ଼ତ ପ୍ରତିବାଦ ସମ୍ମାନ
ହୋଇଥିଲା । ଭାବର ବନ୍ଦ ସର ଗୁର୍ଜ୍ଞ ତିଳତୀ
ସେହି ସଭାର ସଭାପତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ଏହି
ଅନେକ କର୍ତ୍ତା ପାତେବ ଯଥା ସର ତିଳତୀ
ମାର୍କବାଇ, ସର ଗୁର୍ଜ୍ଞ ଲବନ, ସର ଓମାଳ,
ସର ଓଜ୍ଜ୍ଵଳବରନ, ଅଧାରନ ମରାପନ, ତାନୁକ
ମୁଦନ ପ୍ରତିକ ଭାଧ୍ୟର ଥିଲେ । ଭାକୁ ସଭାରେ
ନିମ୍ନ ଲିଖିତ କର୍ତ୍ତାରଗମାକ ରବସନ୍ଧିତକେ
ଅବଧାରକ ହୋଇଥିଲା ଯଥା; —

୧। ଦର୍ଶନ-ଆପରିକାରେ ଉଠିଲାମେଲାଣ ସହିତ
ରଖିବା ବ୍ୟୁତ ଏହି ଥଂଶ ଭାବରୁ ଆପାଯୁ
କରିବାର ଯେପ୍ରସାଦ ଦୋରିଥିଲୁ ଏଷଙ୍ଗ ମହିର
ଦୋର ପ୍ରତିବାଦ କରୁଥିଲୁ ଏହି ଯେ ସ୍ତରକୁ
ଭାବର ସେନାକୁ ଯାମାଜନ୍ମର ସହିତ ସେନା ମନେ
କରି ଉଠିଲାଣ୍ଟ ସେତାରୁ ଅବେଳା ସେନା ଦର୍ଶନ-
ଆପରିକା, ଗୀନ ଏହି ସୋମାଲାନାଣକୁ ଦେଲା
ଯାଇଥିଲାନ୍ତି ଦେଖିଲେ ଦର୍ଶନ-ଆପରିକାରେ
ରଖାଯିବା ସେନାମକଳକୁ ଭାବର ସହିତସେନା
ମନେ କରି ତହିଁର ବ୍ୟୁତ ଭାବର ମଣିରେ
କରିବା ଗୋଟିଏ ଛଳ ଅଟେ ଓ ଏ ସହି କାହା
ଅଛାହ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

୨। ଦିଲ୍ଲାରେ ଧେଜାଦଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା
ବାର ଅଖଳା ବ୍ୟୟ ଦେଇ, ଚହିଁର ଏକ ଥଂଘ
ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ୫ ହୋଇ ୧୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଭାବରୁ ଅଧାୟ କରିବାର ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଥିଲା ଏହି ଯାହାକୁ ଭାବର ପ୍ରତି ନିହାନ୍ତି
ଅନ୍ତରୁକର ବୋଲି ମାରିବର ଗବର୍ଣ୍ଣର ମେନ୍‌
ରକ ଅବଶ୍ୟକ ନିଜା କରିଥିଲାନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟୟ
ଭାବର ଭାବରେ ନିହାନ୍ତି ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରତିକ
ଭତ୍ତା ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ସବୀ ଚହିଁର ଗୋବି
ପ୍ରଦେଶ କରୁଥିଲା ।

୩। ଶାରତବାଦିକର ଦୟାଦୂଳା ଏହି
ଦୁର୍ଦେଶ ଓ ମଜାଚିନିକା ଦୂଷଣ ଦୁର୍ଖରେ ଏ ସବୁ
କରେଇନା କରନ୍ତି କି ସେମଙ୍ଗ ଉପରେ
ଉପର ଲିଖିବ ଦୂଆ ବୋଲ୍ମାନ କହିଲେ
ସେମାକଙ୍କଳ ଦେବ ବିତିବା ଥିବାରୀ ଦେବ

ଏବ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଜ୍ଞାତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟାର୍ଥର
ସହି ହେବ । ଗୁରୁର ନିଷ୍ଠାଯୁ ଲୋକଙ୍କ
ଏବନ୍ତ ଅଦ୍ୟା ଆଶାକରୁ ରକ୍ଷା କରିବା
କାରଣ ଏ ସର ବିଜ୍ଞାତ ବାଧିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
କରୁଥିଲା ।

ନେପାଲର ଦାତିକ୍ୟ ଉତସ୍ତାଳୟ ।

ବଜଳି ଗଦୁଣ୍ଡମେଘର ଅଧିକ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦାତବନ୍ଦ ଚିତ୍ତବାଲୟ ଅଛୁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ଦର୍ଭ
୧୯୦୨ ସାଲର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣ କାହାରି
ଅଛି । ଦିନ କର୍ତ୍ତା କଲିକତା ଓ ହାବତାରେ
ରହୁ ପୃଷ୍ଠା ବର୍ଣ୍ଣନା ହେଲା ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ଶ୍ଵର୍ଣ୍ଣ
ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ କାନ୍ତକ ସଙ୍ଗମ ୧୯୦୨ ମୁଢି
ଠାକୁ ୨୦,୨୨୫ ଲୁ ଚତୁଥିଲା । ମାନ୍ଦି
ଦୁଷ୍ଟବାଲରେ ସବ୍ରାପେଣ ଅଧିକ ରେଖିର
ସମାଜମ ହୋଇଥିଲା ଏହି ଯେତାର ସ୍ଵର୍ଗତି
କାହିଁବ ଏହି କରନ ନେଇଥିଲା । କାହିଁବ

ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ ବାହାର ଘେଗି ସବୁପ୍ରଥାରେ ପାଇଲାଏ ସୁଖ ପାଇ ।

ସାଧୁତିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସ୍ମୃତିରେ ଏ ନିପରମେ ଗୁଣ ଓ କାମକାଳ ଦ୍ୱାରା
ହୋଇଥିଲା । ଏବେ ଏତୋଟି ଶାଶ୍ଵତ ଏହି କଥା ପ୍ରାଚୀ
ହୋଇଥିଲା ।

ତେବେଳୀ ଏ ନିରାକାର ଦୀତୀଯରେହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଣା
ଦେଇଅଛି । ଏ ସ୍ମୃତିରେ ଲାଗେ ଏହି ପ୍ରେରଣ ଅଭିନନ୍ଦ
କା ମୁଦ୍ରା ଦିଇ ।

କରିବାକୁ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଏହି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପାମାଳୀରେ ବନ୍ଦ ଥାଏ ।

ଏଠା ମିଳିବେ ସାମନ୍ତର ଦେଉଥିବାକି ତାତୁର ଖବାରକ
ସାହେବ ଉପରୀ ଦେବାରୁ ବହିର୍ମେଳା ପାହା ମଞ୍ଜୁର ରବା
ଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ବୃଦ୍ଧବାଚ କମେର ପୂଜା ହୋଇଥିଲୁ ଯେଉଁ ବନ୍ଦ
କମେର ପଦିଶ୍ଵ ତଥାରମାନେ ଯେବେ ନବିଜ୍ଞାନେ ସେ
ଯୁଗ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ଏହି କମ୍ବ ବିଅଳ ହୋଇଥିଲା ।
ଅଧ୍ୟକ୍ଷଂ ତୁମୋ ସୁତ୍ତବାରୀୟମାନେ କେନ୍ଦ୍ରିତାନ୍ତି ।

ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ରୁଧିଶା ଡାକ୍ତର ପ୍ରମାଣିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଜାନରେ ସହିତ ଅଳକ କରିଥାଏ ।
ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପାଇତା ବିଲୁର ମହାରାଜା ଓ ରା-
ଜଙ୍ଗ ଏହି ଦେବ କାହାରୁ ଅମନାର ପାଇବା ଏବଂ ଯଦ୍ୱା-
ମେନେ କୁରିଯାରେ ଅଛନ୍ତି । ସୁରିଜୁଁ ବେଳ ଜାତର ବା
ଜନିବକ ପାହାନ୍ତି ଅଧ୍ୟେତା କଲେ ସେ ଟ ୫୦୦୦ ରା-
ତ୍ରୀଯାର ଦିନକି ।

ନାମମିଳୁ ହିତର ନଦ୍ଧିମ କୁଟିର ପାଇ ମହାରୋହ
କ ହେ ଶି ଯସ୍ତରେ ଗଠ ହା ॥ ୧୦ ॥ ରଜନେ ଦେହରାଗ
ଦୟାର ନମର ପଚାରର ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ନବମୀର
ବାହାର ସନ୍ଧାରୁ ହେବ କୋଣ ଅଥ ନନ୍ଦିବ୍ରଚନ ଅଛୁ ।

ସାହୁର ସମ୍ବାଦ

୧୭୦ କର୍ମକାଳୀମ ପା ୨୫ ଏଥି ସୁହିତାର ସବ୍ୟାପରେ
ପାଇଦାବ ଦିଲ୍‌ଗାତ ସୁଲୋହ ନିମିତ୍ତର ଠ ଠା ହେବାର
ଅବସେଧ ମାରିବୁଥିଲା ଶିଖାରୁ ଉତ୍ସାହ ପଢାଇବ ଯନ୍ତର
ଆବାରୁ ବାଜାରର ପଢାଇବର ମୋଆଲାଇବ ପାଇବ ସକଳ
ଗୋଟିଏ ବାଜାର ଥିଲେ ଦେଇ କରୁ ଧର୍ମ ଚର୍ଚା କରୁଥିଲେବେଳେ
କାନ୍ଦିବେଳେ ଅର୍ଥିତ୍ୟ, ପରେ ଦୂର୍ଦ୍ଵାର୍ଥ କୁନ୍ଦରି ରହିଲେ
କୁନ୍ଦରିରେ ଥିଲା କଣରେ ତିଥା କରେ ସୁହାଳୀପର ଯୋକ୍ତି
ଗାନ୍ଧି ନିରମାଳୀ ଦେଖାରୁ କଷ୍ଟ ହୋଇଥାଇଥାଇଛି ।

ପାତ୍ରଙ୍କ ବାକାର ଅନୁଭବ ମାଲେପର ମୌଳାର ଦୟ
ଗ୍ରହ କୁରିମ ମୂଳ ପ୍ରୟୋଗ କରସବା ତେବେଧରେ ଧର
ହୋଇ ଦୟାଦ୍ୱାରାମେ ସବାର ବାଜାରକୁ । ସବାର
ପଞ୍ଚବ ସାମାଜିକ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି କଣ୍ଠରେଣୁ ହେଉ ଏବଂ
ଦୟାରେଷ୍ଵର ଅଥ ଉତ୍ତର ମହିମା ଓ ବାଜାର ଦୟ ସାହି
ଅସାମୀ ଉତ୍ତରରେ ମଧ୍ୟମାରୀର ଯୋଗ ଦେବା ବାଜାର
ଶ୍ରୀକୃତି କୃତିକୁ ମାନୁଷେଷଣରେ ଏବଂ ହେତୁପ୍ରାମ ଏଠାଠେ
ପଢ଼ିଥିବ ମାତ୍ର ବିଠାଇ ଦେବାର ବାଜାର ଜୟ ପାଇ
ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଦେଇଯାମ ଫର୍ଦୁତା ଦେବକ ଏବଂ ମହା
ମୋ ଦୟା ପାଇବ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାଦସବା କରେଇବେ
ଏପରିବ୍ରତ ସବାର କଟି ଧରି ନ ଏବାରୁ ଅସାମୀ ପୁଣ୍ୟକୁ
ପାଦିବେ ଅଛି ।

ପାତ୍ରକଣ୍ଠପ୍ରତିବନ୍ଧ ।

ଶ୍ରୀ ଅତ୍ରେ ହରରଣ ପଟ୍ଟିବାସୁକ—ବାଲ-
ଅନ୍ନାନିବାସୀ ଛାତ୍ରର ସମ୍ବାଦୀ ମହାନ୍ତିକ
ପତା ବାହୁ ଶ୍ୟାମରାଜଙ୍କ ମହାନ୍ତି କଥ କାହିଁଏ-
ଗରେ ୨୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପରିବେଳେ
ମନ୍ଦ କରିବାର ଦୂଃଖର ସହିତ ଲଶ୍ଚାନ୍ତିକାରୀ !
ଗରେତ ବିଦ୍ୟାରେ ତାତ୍ତ୍ଵବିର ଅସାଧାରଣ
ଦ୍ୱିଷ୍ଟକୁ ଥୁଲି ଏବ ସେ ଦରି ଖାରିକ ଓ ସଜାଳ
ପ୍ରେମକ ଥୁଲେ । ସେ ମୂଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋଗଳ
କରିପାରୁ ଥୁଲେ ଏବ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ପାଠ
କରୁ ପ୍ରାଣବାସି କରେ ।

G. C. Das ପୁଣ୍ଡରିଜୀ'ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା
ପୂର୍ବ ଓ ବାଲକାଟି ଶାକମାଳରେ ଉପଥକ୍ରମ
ନହିଁବା ଓ ଶୁଦ୍ଧିକୁ ଗ୍ରାହିତାକେ ସଫଳ ଅର୍ଥ
ବାଲ ପଞ୍ଚରହୁ ବଢ଼ି ତଙ୍କୁ ପାଇବାର ମେହି-
ଅଛିନ୍ତି । ଆଖ୍ୟାୟ କଷ୍ଟ ଲେଖି ଅମେରାମଦେ
ଅଛିଲୁଣ୍ଠି । ଗ୍ରାମବାସିଗାନେ ପୁନଃ କଲା ବୋ-
ର୍ତ୍ତରୁ ସାରରବ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।
ଗାନ୍ଧାରେ ଶାର କଲାକୁରମାନଙ୍କର
ଜନତା ସ୍ଵାକ୍ଷର ଏବେ ତଳା ଦୋରକ ବିଦ୍ୱା-
ଳଭାନ କରିବେ ।

ଗଣ୍ଠାମ ସମେତର ଦର୍ଶକଙ୍କର ବର୍ଚକରିଲୟା
ଜଣେ ପାଳିଯ୍ବା — ଏହି ଗଣ୍ଠାମରେ ହେଉଥିବାରୁ
ସାର ସମେତ ଦରିଯ୍ବା । ସର୍ବଧାକଙ୍କର ଦସ୍ତ୍ର
ଖରସହିତ ଝୁଲୁଳ ଗୁରୁନୟା ଶାଖୀକୁ ‘ଭରିଲ
ଦିବୋଡ’ ଉପାଧର ସାରାପିକର ପ୍ରଦାନ ଦରି-
ବାର ଦୂର୍ଧ୍ଵ ହେଉଥି ଏହି ଭାବାଙ୍କର ପ୍ରକଳ୍ପ
ପ୍ରାଚିର କଥା ଶୁଣି ବଢ଼ ଅନନ୍ତ ହୋଇ-
ଥିଲେ । ମାତ୍ର କେଇଙ୍କାମାନେ ଓଡ଼ିଯୁକ୍ତ ପରି-
ଆଜେ ଗାନ୍ଧାର ଶୋକ ଘେଲିଦେବା ଥରି-
ପ୍ରାୟରେ କେତେଷୁକରେ କେହେମେବକୁ
ଦିନ୍ଦ୍ରାର ଦସ୍ତ୍ରଙ୍କ କରିଲକେବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
‘ଗଣ୍ଠାମ ହରବାଦିନ’ ନାରବ ରହିବାର ମର୍ମ
ଦିଲ୍ଲିନ ପାର ବାସୁଦୋର ପରିଥାନ୍ତେ କି
ଓଡ଼ିଯ୍ବା ପ୍ରାଚିଶ ଉପାଧ ଲାଭରେ ପେଣ
ଦୋଷରଙ୍ଗ କି ?

ଶ୍ରୀ ବାହୁ ଚରଣ ମହାନ୍ତି ସମ୍ମାନକ । ପ୍ରତି
ଦୂରଦୂରସ୍ଥର ବାଲିଧୀ ଜାକିବର ଏକବା କରି
ତତ୍ତ୍ଵ ଗ୍ରାମରେ ଦୂରମାସ ଦେଲ ଦୂରଦୂର
ହରେଷିଣୀ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ବ ସକଳିତା
ଦେଖିଥାଇ । ପ୍ରତି ରହିବାର ଓ ପୁରୁଷବାର
ସର୍ବର ଅସ୍ଥବେଶନ ହୁଏ । ପ୍ରଥମେ
ସୁରଗ ପାଠ ଚଢ଼ିପରେ ସାଂସାରକ ନାନା
କାର୍ଯ୍ୟକଲାପର ଉତ୍ସବର ବର୍ତ୍ତା ଏହି ପ୍ରେସରେ
ସମ୍ମରିତ ଓ ସଂଶୋଭିତ ଦୋର ସର୍ବ ଦଙ୍ଗ ହୁଏ ।
ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ଓ ଆନ୍ତରି
କସ୍ତର ଦୋଷଅନ୍ଧବାଚୁ ଏହା, ଗ୍ରାମବାସିରର
ଅନେକ ହିତସାଧନ ଦେବାର ଅର୍ଥ ବିବ୍ୟାହ
ଆମ୍ବେମାନେ ଏ ସର୍ବର ଅନ୍ତରିକ୍ଷକ ତାମନୀ
କରୁ । ନାନା ଗ୍ରାମରେ ଏହିର ସର୍ବ ଦେହ
ବାହୁନୀୟ ।

ପ୍ରେସପକ୍ଷ

ପଞ୍ଚପ୍ରେରକଳ ମରାମତି ଶିଖିବେ ଅମେରିକା
ଦାରୀ କୋଡ଼ି ।

ଏ ବର୍ଷ ଶୁଭେତ୍ରିଯାତ୍ ଜଳ ମା ୨୨ ଦିନ
ଶୁଭବାତ ଦିନ ଦେବ ବୋଲି ସମ୍ମନ କରି
ଶତରହିକ ପାଣ୍ଡିରେ ଲେଖା ଥିଲା । ପାଣ୍ଡି ଶଳ
ମାର ଦିନ ଦେବ ବୋଲି, ଧରଗଢ଼ ପାଣ୍ଡିରେ
ତହିଁଶତ ଥିଲା । ଏ ଧର ଉପରେ ପାଣ୍ଡିରେ
ମାତ୍ର ପରାମର୍ଶ ପରାମର୍ଶ ଅମ୍ବେମନେ ଉପରୁପରୁ

ହୋଇ ଶ୍ରାବନ୍ୟ ପଣ୍ଡତ ଅତି ସୁର୍ବିମାନଙ୍କୁ ପରି-
ବାହୁ ସେମାନେ ଚାଲିଦ୍ୱାରା ଅଛି ଥିଲ୍ୟାନ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଉଛି କିମ୍ବଳଗ୍ରହିତ ଶ୍ରାବନ୍ୟ ପ୍ରମାଣକୁ
ଶୁଣିବାର ପକ ଏହା ଶାଖାଣ୍ଡିକୁ ଯାଦା ଦେବ
ଗୋଟିଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେବାକୁ ଏପ୍ରଦେଶରେ ବୁଦ୍ଧ
ବାରତକ ଶାଖାଣ୍ଡିକ ତଥାବ ବଳ ।

ଶାଖ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଯଥା—
ପାତ୍ରୀରେ ଅଧିକାର୍ତ୍ତ୍ୱ—

ପ୍ରବେଦୁଷରସା ପ୍ରାଚୀ ପରେଦୁଷିମତୁର୍ଗା
ସା ଦୁଃୟା ଧରେପୋଷା ଯୁଦ୍ଧକବା କରୋଧପର

ପରଦିନେ ତ ମହୁର୍ରୁ ବୋଲିଲେ କଣ୍ଠଶ୍ଵର
ଥିବାରୁ ସ୍ଵର୍ଗବିଷୟକାରେ ଗୁଣ୍ଠି ଶ୍ଵରାଖା କରୁ
ଦେ । ମହି ଶରଗଢ଼ ପାଞ୍ଜିବାର ଧନବାରୁଦିନ
ଦେବ ବୋଲି ଲେଖିଥିବାରୁ ଫାଙ୍କ ପାଞ୍ଜିରେ
ସେ ଦିନ ବ୍ରଜମୟା ଦ ଶ ଶ୍ରୀ ଥିବାରୁ ମାନ୍ୟକୁ କ
ପାରବାରୁ ଉଚ୍ଛ୍ଵେ ଦିନରେ ଶାଶ୍ଵତଶ୍ଵର ଦେବଙ୍କ
ପଦିତେସ୍ତି ।

“ବୁଝାଇଲେ ତଥୀ କାର୍ଯ୍ୟା ସମ୍ପଦ
ପ୍ରାଚୟୁତ ମନ”

ଏହି ଲାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଦେବଳ ଛାଡ଼ି ପ୍ରହଙ୍ଗ ନରମଣ
ଦୂଷସ୍ଥାର ଉତ୍ସବ ମଧ୍ୟ ଏହି ବାକ୍ୟ ପ୍ରକାଶେ
ନରଗଲ । ଉତ୍ସବରୂପ ଶୀଘ୍ରମୁଁ ସାହି
ଦେବାରୁ ପୃଷ୍ଠାବର ପ୍ରହଙ୍ଗ ହେଲାର ବି ଭିନ୍ନ ।

ଏଥର ପ୍ରକେ ଗରବତ ପାଇବାର ମହାଶୟା
ଶବ୍ଦବାର ଦିନ ଖାଣ୍ଡିଲୁ ସାଇଦେବାର ଅସରା
ପାଞ୍ଚରେ ନେବେବୁଳେ ଯେ ସେଥର ମୀମାଂସା
ଦର ଶାହୀୟ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ “ପ୍ରତୋବନ୍ତି” ଆଜି
ଅଠାବୀ ଛାଇ ସମ୍ପଦ ପ୍ରମାଣକରେ ନିଶ୍ଚାର
କାହାର କରିବେ । କିମ୍ବା

ଶ୍ରୀ କନ୍ଦମୁଖ ଶିଳ୍ପୀ

। ৭ । বন্ধন-ধূম

୨୭୯

ଅପ୍ରକଳ୍ପ ଜଗତ ବିଜ୍ଞାନ ଯଦ୍ଵିକାରେ ଉପରେ
ନୁହିଛି ଏଣ୍ଡି ମୁହିସୁ ଶ୍ରାକ ଦାନ ହର ଚରବା—
ବରତ ବରତବା ହେବେ ।

ମହାଶୟା ଠାକୁରଶୀଳର ସେବା ପୂଜା ଅଛି କି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ବ୍ୟାଗାତ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ
ଏ ଡା ଗୁର ପ୍ରାସ ପିଥୋଟି ମେଜେଆସିବ ଏ
ପିଥୋଟି କଲେବୁର ଶୀବାରୁ ଫୂର୍ଣ୍ଣଚକ୍ର ମୌଳିକ
ମହାଶୟାଙ୍କ ବଜୁରରେ ଗୋଟିଏ ବେଳାମ୍ବ
ଦରଖାସ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ଦାତିମ ପ୍ରସଂଗିତ ଦୟାକ
ଏହି ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ସବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏ ବିଷୟ
ଦରକ କାଳୁକ ଦୋ ଶୀବାରୁ ସମେତମାତ୍ର
ଦାସଙ୍କ ବହୁ କେବା ପାଇଁ ଅତେବେ ଦିଅନ୍ତେ
ସେ ହେ କେବ ଆହବାର ପରିଚ ବିମେଳା
ଠାକୁରଶୀଳର ପଣ୍ଡାମାନେ ଏହି ଟାର୍କିନ୍ତୁ
ପ୍ରତିବିଷ ସାଧାରଣ ଦିଲାକମାନେ ଠାକୁରଶୀ
ମହାମୟଜର ସେବା ପୂଜା ଏହି ସଙ୍କଟିରେ
ବ୍ୟାଗାତ କିମ୍ବା ଅଛି । ଯାହା କିମାରଙ୍ଗ ସମା-
ସେ ଉପେକ୍ଷା କରିବାର କିମାରଙ୍ଗ ପୃତିରର କିମା
ଦେବା ଭୂପରିଣାମ କିମା ଦରଖାସ୍ତ ଦିଲା
ଦିଲା ଅପେକ୍ଷାକ ବଜୁରରେ ଦାଖାଇ କିମା
ଅଛନ୍ତି ଏହି ସମ୍ବଲିକାନ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରସଂଗିତ
କିମା ସେବା ପୂଜା ଓ ମନ୍ତ୍ରକ କଳା ସମ୍ମର୍ଜନ
ଅଳୋଚନା କିମା ଅଛନ୍ତି । ଆହା କିମା ସମ୍ବଲିକାନ
ଅପେକ୍ଷା ସମ୍ବଲିକାନ କାଳ ପ୍ରାର୍ଥନମାତ୍ରେ ଶ୍ରୀମଦ୍
କଲେକ୍ଟର ସାହେବ କମ୍ପା ଶ୍ରୀପାତ୍ର କିମାକିମା
ଆହେବ ଦିମା ଶ୍ରୀପାତ୍ର କିମାକିମା କିମାକିମା
ଠାକୁରଶୀଳ ସେବା ଓ ସମ୍ବଲିକାନ ସ୍ଵରକ୍ଷା କିମା
କେ କିମାର ସୁତିରର କିମା ସମ୍ବଲିକାନର ହିନ୍ଦୁ
ମାନକର ଭାବକା ଦୂର କରିବେ । କିମା
ଦିଯୋଗ ପ୍ରତି ପୂଜାମାରୀ ଓ ସମ୍ବଲିକାନରାକ
କିମା କିମା ଅପେକ୍ଷା କାହିଁ ।

କାଜସ୍ବର ଗାଉଦିନାସା ଜଗେ ପରାମ୍ରଦିତ

ବିଜ୍ଞାନ

ଅମେ କୁଣ୍ଡଳାରୀ ଓ ଦଳସୂରୁ ପାଇ । ସା ।
ନିଜସରଗୁର । ପ୍ରତ୍ୟବତ୍ତା । ମା । ଯି । ହରିହର
ଧୋଖୁ ଅଧିଷ୍ଠାତା କୁଆଁ ଧାଳ ଦେବୀର କଣାଙ୍ଗ-
ଅଛି କି ଅମେମାନେ ଓ ଅମୁମାକଳର ଲାହ ଓ
କନ୍ଦୁ ଆହି କିମ୍ବା କଣ୍ଠିତ ବ୍ୟାପ୍ତିମାନଙ୍କ କର
କାନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଅନନ୍ତରକୁ ପଣ୍ଡା ଓ ଦଳେଦଳର
ପଣ୍ଡା ଓ ପ୍ରାଣଦୂଷ ପଣ୍ଡା ଓ ଗୋଟିକାଥ ପଣ୍ଡା
। ସା । କୁଣ୍ଡଳାରୀ ମହାବୟ ପଣ୍ଡଳା । ପ୍ରତ୍ୟବତ୍ତା
କରିମୁକମ୍ବାବତାରୁ ଦୌରାଣୀ ପ୍ରଥାର ଦ୍ୱାରା
କର ଦୟା ଜୀବାତ୍ମାର ଉତ୍ସାହ ଦୟା ଏହା ଏହା କରିବ
ଦୟା ଦୟା ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅମୁମାକଳ ଜାନିବ
ମାତରଦୟରେ ଆଜି ଦ୍ୱୟା ଚନ୍ଦ୍ର ଦେହ ଉତ୍ସାହ
ଦୟା ତର ନାହିଁ ଅମୁମାକଳର ସେମାନଙ୍କ ସହିତ
ଏକ ବର୍ଷରୁ ଜନ୍ମିତ ନବୀନ କୁଳ ଅମୁମାକଳ
ଏହୁ ସେମାନେ ଅମୁମାକଳ କାମରେ ଦୌରାଣୀ
ଅଧିଷ୍ଠାତାର ଜୀବା ଦ୍ୱାରା ଆହି କରିବ
ଅମେମାନେ ପ୍ରତାବନରେ ଶକ୍ତିକୁ ସେମାନେ
ଦେବେକ ଲେଖକ ଜାମରେ ମାନନ୍ଦ ଦ୍ୱାରା
ଅହ ହରିଅନ୍ତରୁ ଦେବୀର ସେମାକଳ ଜାମନ୍ଦ
ଦେଇଥିବା ଯେ ଯନ୍ମଦି ସେମାକଳର ଅ
ମାକଳତାରେ ଥିବା ଦୌରାଣୀ ପ୍ରତାବନ ଉତ୍ସାହ
ଧାରୀଙ୍କା ଥାଏ ଦେବେକ ସେମାନେ ଆଜି ବାହି
ଝାତାରୁ ଏହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଦୃଢ଼ତ ଅହିମା
କରେ ଅମୁମାକଳ ଜାମରେ ଅବେଦନ କରିବ
ଦେଉଁରେ ନର ରହିବ ଧାରୀଙ୍କା ଅବେଦନ
କରେ ଅମେମାନେ ସେପରିର ଗୋଟିକେ

ପ୍ରକାଶକ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ

୯ ବାବନ ପାଇ ୮ କାରଣ ପାଇ
୧୦ ସୁହର ପାଇ ୯ ବିଜେତା ପାଇ ୧୧ ପାଇ
୧୧ ଅନୁ ପାଇ ୧୨ ଦୟ ପାଇ ୧୩ ପ୍ରଭାବଳି
ପାଇ ୧୪ ଆଳନ ପାଇ ୧୫ କରୁ ପାଇ ୧୬ ଆଳନ
ପାଇ ୧୭ ସବ୍ରଦେବ ପାଇ ୧୮ ଚନ୍ଦ୍ରପାଇ ୧୯
୧୯ ବାପୀବାନ ପାଇ ୨୦ କାନ୍ଦୁ ପାଇ ୨୧ କାନ୍ଦୁ
ମର ପାଇ ୨୨ ଲୋହିଯ ପାଇ ୨୩ ଛୁଟି
ପାଇ ୨୪ ଶୋଭୁଳ ପାଇ ୨୫ ବନ୍ଦବାନ ପାଇ
୨୬ ଲୋହର୍ବନ ପାଇ ୨୭ କରାପୁଣ୍ଡିଆ ପାଇ
କହାଡ଼ୀ ୨୮ ସବୁ କହାଡ଼ୀ ୨୯ ସତ୍ୱର
କହାଡ଼ୀ ୩୦ ଉତ୍ସ କହାଡ଼ୀ ୩୧ କର କହାଡ଼ୀ
କାନ୍ଦୁ କହାଡ଼ୀ ୩୨ ଅନ୍ତର୍ବୁ ଠାକୁଡ଼ୀ ୩୩ କାନ୍ଦୁ
କହାଡ଼ୀ ୩୪

J. KIPPAX & Co.'s
PREPARATIONS.

ଶ୍ରୀକନ୍ଦମାଳାଚିତ୍ତ ବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ପୁଣି ଫେର
ଆଏ ।

ମନେକମୋ ସାଲାହ:— ବ୍ୟାଙ୍ଗର ଶ୍ରୀ
ମନ୍ଦିରମେଷ୍ଟକ ଏତୁରେ ସ୍ଵରଗର ଖଳପର
ଦେଇଥିବା କି ସ୍ଵଦେଶୀ କି ଦିଦେଶୀ ସକଳ
ପ୍ରାଚୀର ସାଲସା, ସବଳପ୍ରକାର ଅଷ୍ଟବହଁ କୃଷିମା
ଓ ଅଗ୍ରାମୀବଳବନ୍ଧେଷ୍ଠ ଅର୍ଥାତ୍ ଘେଗଇ ତାଙ୍କି
ରଖେ ବିନ୍ଦୁ—

ଦେବକୁଟ୍ଟା ସାଲସା ।— ଦେଖୁଥିବା ଏହି
ପରାବତ୍ତୁ ବୋଲି ସମ୍ମର୍ଶ ଅଚେପା କରିବାର
କବାପି ପୁନର୍ବରଣ କରେ କାହାଙ୍କି । କହୁ ପରାଜୀ
ଓ କୁଞ୍ଚୁଡ଼ାରଙ୍କ ପଳେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦୋଷ
ଯତ୍ତ । ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରାୟୀ ଅବେଳାକାରିତା ଗୁଣ
ଥିଲାକୁହି ଏହି ଅବାଳ ଦାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଅଧିକାର କରିଥିଲା, ଯେଉଁଠାକୁ ଥରେ ଅକ୍ଷ୍ୟ
ହେଉଛି ତେବେଇ ଥିଲା ଅଧିକାରୀମାନେ
“ ଡରେକଣ୍ଠେ ଆଲସାର ” ଏକାନ୍ତର ହୋଇ

କାହିଁର ଭାବୁକୁ ଭାବୁ ପଠାଇବାକୁ ପଥ
ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ବଢ଼ି ଦାଖଳାକଲରେ ତୁମ୍ଭା
ଯାଇ ବେଳିକୁ ଏହି ସାଇସା ବିଳମ୍ବୀ ଦିଲ୍ଲି
ଯାଇଥିଲୁ । ଆସିଯା, ଦରଶେଷ, ଅମେରିକା
ଆସିବା ମହାଦେଶର ଲକ୍ଷ୍ୟ ମେବି ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଦାଖଳାର ଦୟାଥର୍ଵୀ । ଜୁହତର କୁର୍ରାରକାହା
ବୃକ୍ଷକଠିକୁ ନୁହିଥାଏ ବଳା ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନ
ସମାବ୍ସାଦ ଆଦିର ସହିତ ଗ୍ରଦଶ କରିଅଛନ୍ତି

ନଳେକଟ୍ରୋ ସାଲବା ସମ୍ବନ୍ଧ ଯେଉଁ ଦ୍ରଷ୍ଟି
ବିଜୟ କରିବାକୁ ବୁଦ୍ଧିଶବ୍ଦର ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଦୀତ
ଆହୁତ ହୋଇଥିଲା !!! ବାପୁଜିର ଏବଂ
ସାଲବା ଏବୁସ ଅବେଳାତାପିବା ଏବଂ
ଅଲୋଚିତତା ଏବାଧାରେ ଏହେ ଅଖବାଣି
କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଉପରେ ସମ୍ମାନ ହୋଇ ଦାହୀନ

ନଳେହଟ୍ଟୋ ଥାଲସା-ତୁଷତରକୁ ଧୋଦି
କରିବାକୁ, ମୁହଁକ ଉଚ୍ଛବିଶ୍ଵାସ ସିଙ୍ଗେ କରିବାକୁ
ବାବ, ପଣ୍ଡାସାତ, କଟିବାକ, ଆଏ ଜାଣ ପରିବାର
କୁଣ୍ଡେର ହୋଇ ଯୁଗ ତଠବାବ, ବୃଥାଶୀଳ, କୁଣ୍ଡ
କରମ ଓ ପାଇଁର ଥା, ପାବ ଓ କାନ୍ତର କା
ଦେବରେ କା ବସ୍ତୁ ଓ ପାଦଗଳରେ ପାର
କରିମେଇ ସାହା ବା ବଳାଇଛି, ଧବଳ ପୁରୁଷ
ବୈଜନିକ ପ୍ରାରମ୍ଭବିଷ୍ଯା ଘର୍ଯ୍ୟଦ କଲୁ ସମ୍ବାଦ
ସବ୍ରାପକାର ପାଢ଼ା ଓ ଭୂଧର୍ମ ଏହା ତହୁଁର
କଞ୍ଚକାମ୍ପିତ ଯନ୍ତ୍ରଗାଢ଼ି ଧୂରି ପାଦ ଓ ବରା
ବିଷର ଜନ୍ମ କାର କରିବାକୁ ଏହାପରି ଶ୍ରାବ
ଆବେଶାକୁ ଅର୍ଥ ଦିଇବ କାହିଁ ।

ନାମରେ ପାଦିଥାଏ ।— ତରକାରୀ ଶୁଣ ଗାଇ
ଦରବାରୁ ଧ୍ୟାନର୍ଥେ ସ୍ଥିତିରେ କରିବାକୁ—
ଦ୍ରୁଷ୍ଟପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ଦୂରି ଦରବାରୁ—
ହୀ ସହାୟରେ ଜୀବା ଜୀବାଇବାକୁ,— ବା
ସାବନ୍ଧୁ ଶୁଣି କଥାଖି ଅର୍ଥାତ୍— ମେତା, ପ୍ରମେତା,
ଶୁଣମେତା, ଧାରୁତୋଳନା, ନକ୍ଷମୁଦ୍ର, ବାରମାର
ଅଥବା ଆମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା, ମେବାରୀ,
ପ୍ରସ୍ତାବ ଲଜବା, କୁମାରେ ମନ ପତିବା, ମୁହଁ
କାଳରୁ ଶୁଣ ବା ପ୍ରସ୍ତାବ ପତିବା, ସଫୁତୋପ୍ରେ,
ପ୍ରସାଦ ସହବ ବା ପରେ ଦୃଶ୍ୟ ବା ଅଦୃଶ୍ୟ ଶୁଣ
ପରକ, କ୍ଷୟା ମଳବେଗରେ କର୍ମ୍ମ ନିର୍ବଳ
ବପୁରୀଥୁବା ଅଛିଲୁ ସବବାବ ଦେଖୁ ସୁରା
ନପଞ୍ଜାଳ, ମଞ୍ଚ ସବଦଗ, ଚତୁର ଅଟୁରଳ,
ନର୍ତ୍ତକପ୍ରୟୁଗ, ଚାନ୍ଦା କରିବାକୁ ଅବଶ୍ୟବା
ସାମାଜିକ ସହାୟ ବା ଭାବେଳକା ମାତ୍ର ତାଙ୍କ
ବୁଝି ଦେବା ମଦ୍ୟାଦ ସାବନ୍ଧୁ ଶୁଣିବାରେ
ବିଶ୍ୱାସ ନର୍ତ୍ତକ ଉପସର୍ଗର ସମ୍ମଳେ ଶୁଣିବା
ଦରବାର ଅବଶ୍ୟ ଓ ଅନୋଯା ।

ଭଲେହଟ୍ଟେ ସାରପାଃ— ଏ ଗୁଣାଦଳୀ ସ୍ମୃତି
କରିବା ମାତ୍ରରେ, ଥରେ ପରିଶା କରି ଦେବ ।
ସଙ୍ଗେଁ ଶୁଭଘଳ ଫଳକ । ଯଥା କୁହି ଦେବ ।
ଚାକୁ ପରିପାର ଦେବ । ଦେବରେ ହିମ୍ବାନାଳ
ସାରାତ ଦେବ, ଯୁଦ୍ଧ କୁଳ ଜୀବନାର୍ଥ ଦେବ ।
ସବଳ କୁଞ୍ଚ ଓ କାନ୍ତିଯାନ୍ତ ଦେବ । ଗଦାରଳ
ତେବେ ଶୈଖ ଦେବ ।

ନିରେବକ୍ରୋ ବାଜା ;— ସହି ଦୋଷାତ
ପୁରୀର ବିଷାକ୍ତ ଦୂର୍ଦ୍ଵାର ସମ୍ଭବ ଗାନ୍ଧି । ଏହି
ଅପ୍ରକୃତ ଅନାଳ ମୁକ୍ତ ସମ୍ମତେ ସବୁଳ ଅନନ୍ତରେ
ସବୁଳ ସମୟରେ ଯେବନ ଉପାୟାବ୍ଲୁ, ଅଥବା
ଦୌର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ ନୟମରେ ଅବଶ୍ୱ ଦୋଷ
କ୍ରୋକ୍ରୋ ହେବ ନାହିଁ ।

“ନରେକଣ୍ଠୋ ସାଲଖା” ଭୂମି ଘେରଇ
ପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାଷ୍ଟା ! ଯେହେଉ ଗୋଟିଏ ଘେରେଥିବା
ଅଳ୍ପକାହାଏ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଦୋଳ ମାତ୍ର ଚାକାର କହୁ
ଦୃଷ୍ଟିକୁ କହୁ ପ୍ରଶାନ୍ତାପତ୍ର କହୁ ପ୍ରମାଣ ଧୂପତା-
ବାରେ ଜଣା ହେଉଅଛି । ପାଇଁ ପକାରିବ ଉ
ତଥାରୁ ଦେବୀ ପଞ୍ଚଶିଲମାନଙ୍କ ପାଦମାଣଙ୍କ

ମୁଦ୍ରା ପ୍ରକାଶନ ୧୯୯୫ ମେତି ୧୫୫
ଶବ୍ଦିକା ୧୯୯୫ ମେତି ୧୫୫

ବ୍ୟାପକ ।

ଅରୁ କାହାରକୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟୀ ଲଗଦିଲେ ବାଜେ ଉଷ୍ଣ ସେବନ କର ଅଛନ୍ତା ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ।
କବିତା କରନ୍ତି ମୁଦ୍ରଣ ଅଧିକାର ।   **ପ୍ରାଣଜୀବ ।**   କରାନ୍ତ ପ୍ରାଣର ଏକମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ॥

ଶାକୁଳ କେ, ଟା, ମର୍ଟିଲ ସାହେବଙ୍କ ଅଭିଷକ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ଅନୁରଥ୍ ଲୁଗନିଶ୍ଚିଷ୍ଠ ଓ ପ୍ରଭୃତି
ପଳପୁର୍ବ ସେହି—

DANZIN

ହେଉ ଗବର୍ନ୍ମରେଷ୍ଟଙ୍କ ଅଭିନ ଅନୁମୋଦୀ
ଦେଇଥିଲାବି ।

ବୁଦ୍ଧବର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାସ୍ ପ୍ରଥାର ଦେଖ, ସେଥି କିମନ୍ତେ ଅଭ୍ୟଳ ବୟସଠାରୁ ଏତଦେଶବାସୀମାନଙ୍କ ଚିତ୍ରୀୟ ଗ୍ରାଲିଂ ଛପଣ୍ଡର କ୍ଷେତ୍ର ଏହି ଜାହାର ଯର୍ଣ୍ଣଶାମ ଧଳିରେ ଆଜୁଦୋଷିଳାଙ୍ଗ, ମେକ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକତାରଳ୍ୟ, ରକ୍ତରୁଞ୍ଜୁ, ପାରଦ କବୁଦ୍ଧ, ଏମନ୍ତ କ ଦୂଷ୍ଟବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଳ ଦୂର୍ଲଭ ମାତ୍ରବଜ୍ଞାବକୁ ଅଧାର ଓ ଅଭିନୟନ ଦର ପଢାଏ, ଏହି ବକଳ ସେଇ କବଳରୁ ଭାବତବାହିମାନଙ୍କ ଭକ୍ତାର କିମନ୍ତେ “ଭ୍ୟାନକିତ” ଅଭିଷ୍ଟ ଦେବାର ଘୃଣାରୁ ପ୍ରକୃତ ଫଳଦୟୁକ୍ତ ଜୀବିତ ପ୍ରତିବନ୍ଦି ଦେଖିବା ପଦ୍ମମା ଶାକରେ ଅବଶ୍ୱ ହୋଇ କଥିଲା । ସେଥି କିମନ୍ତେ ଭାବୁର ମାତ୍ରର ସାହେବ ସର୍ଦ୍ଦିତାଳବନ୍ଧୀ ଅସାଧାରଣ ଦେଖାଏ ଅଧିକମୟ ଓ ଅକ୍ରମ ଅର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତାର ଏବଂ ଅନୁଭବାକର ଫଳରେ ଦେଖି ଅମେରତାର ପାଦତ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକାକର ଦବତେରୁଛି ଏ କଥା ଓ ସବୁ କର୍ମ୍ୟାସସହିତ ତୁମ୍ଭିର ପରିମ୍ପରେଷିକ ପାର୍ମିତୋପ୍ରୀୟାର ଅନୁମୋଦିତ ଅଧିକାର, ପର୍ଯ୍ୟବେ ଓ ଡାଟେସ୍ୟୁମା ପ୍ରକାଶ କେବୋଟି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରକ୍ତ ପରିଧରବ ଓ ବୁଝ କୃଦିବର ଉତ୍ସବର ସର୍ବଶରୀରେ ନୁହନ ଗ୍ରାସ୍ୟନିତି ପ୍ରକିଳ୍ପର ପାରବୁଲେଖନ ପର୍ଯ୍ୟବେ ସାହାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହି ମହାବର୍ତ୍ତିଶାଳୀ ଜୀବିତ “ଭ୍ୟାନକିତ” ଅଭିଷାବ ଦୋଳ ଭାବତବାହିମାନଙ୍କର ମହାନ ଅଭିଵ ଦୂଷ୍ଟବୁଦ୍ଧ ଦେବତାଙ୍କ । ସେବେ କୁମେ ମନେ କରିଥାଏ କୁମ୍ଭ ସେଇ ଅଭାବ ଯଦି କୁମ୍ଭ ଚିତ୍ରିତ କୁମ୍ଭ ଅଭିନୟନ କରିବାକୁ ଦେବତାଙ୍କ କରିଥାନ୍ତି ସେବେ କୁମ୍ଭ ଉତ୍ସବପୁରାଜ ଜୀବିତ ସେବକ କରି ଜୀବନରେ ହତାତ ଦୋକଥାଅ, ବଥାଏ ରମ୍ପ କହୁଅଛୁ” ଲାକନରେ ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରଥ କାହିଁ ।

ଅରେ ଏହି ମହାଶ୍ଵର୍ତ୍ତ୍ତୁ “ଜ୍ଞାନକିଳ” ସେବକ ଦରି ଦେଖ ସଙ୍ଗେ ଶୁଣିଥିଲ ପଳିବ ! ନିର୍ମାର ଦେହରେ ଧୂଳିରୟ ନୂହନ ଜୀବନ ଯାଇବ । ଅକର୍ଦ୍ଦର୍ଶିଷ୍ଠାର ଘୁମରୟ ହାର୍ଷିଷମ ହେବ !!! ଅବେଳକର ଧାରଣା ଥରୁ ପାଇ ଓ ଜରମେଇ ବିଷ ଶଶବରେ ପ୍ରଦେଶ କରନ ଗାନ୍ଧା ଥରୁ ତାହିଁରେ ଦୂରାହୁତ ହୁଏ ନାହିଁ । ବିଦୃ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀ ଦେଲା ସାଧାରଣକର ସେ ବିଦ୍ୟାମ “ଜ୍ଞାନକିଳ” ଏହାବେଳେ ଦୂରାହୁତ ବିରଦ୍ଦିତ । ଜ୍ଞାନକିଳର ଥରୁ ଗୋଟିଏ ଅସାଧାରଣ ଶତ୍ରୁ ଏହି ସେ ମଳ ମୁହ ଓ ଘର୍ମ ସହିତ ପାଇ କର୍ଣ୍ଣକ କରିଦେବାର ପ୍ରଥମ ଦେଖାଯାଏ । ଜ୍ଞାନକିଳ ବେଗ ଲ୍ପି ରଖେ ଥାହିଁ, ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ଥରେଇ କରେ ଥରେ ଅରେ ଅପେକ୍ଷା କରେ ଥାହିଁ । ଜ୍ଞାନକିଳର ଗଣ ଯାଏ ।

କୋଣିକାରେ—ନୀ, ପିତା, ହେ ଦେଖୁ, ମାର୍ଗିତ ପ୍ରତିକି କୌଣସି ପ୍ରକାଶ ଜାତିକାଳିଙ୍କ ଲା କିମ୍ବାକୁ ଧର୍ମାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହାର ଏହାକି ଏକ ଅର୍ଥର୍ଥ ଗ୍ରେ ଏହି ଯେ ଆପଣ ବେଳକରବିବୁଷଣ ପରେ ମନ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ, ଅବରଟି କୁଏ, କୁଧା ବୃଦ୍ଧି କରେ, ତୋଷ ପରିଷାର ହରେ, କଥାକଳି— ଶାଶବାଚୁ ସ୍ଵାତ୍ମ, ସତ୍ୱକୁଷିତ୍ତ ତାତିକିର ମେଳକରେ କୌଣସି ପ୍ରତାର ବନ୍ଧା ନିୟମ କ ଶକ୍ତାରୁ ସତକ ଭବିତରେ ପଢ଼ିଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଥବାକି ବୃଦ୍ଧ ବନ୍ଧା ନିବିନ୍ଦରେ ବେଳକ ହର ପାଦରି । ସେଥି ଲାଗନେ ଏବଂ ଉତ୍ତର ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ବେଳର ଘାବନ ।

ଜୀବଜଗତରେ କି କି ଘୋଲ ଅଗ୍ରଣ୍ୟ ତୁମ ?

। মেছ বসন্তীয় পাতা তেক্ষণ কথায়; ২। গুরুমা তে ঘারত দ্বৰত লক্ষ সন্তোষ পাতা; ৩। বাজ বসন্তীয় পাতা।
মেছ সন্তোষ পাতা—যথা—মেছ, প্রমেছ, ব্যূহ খালি নির্মল কা বলু নিরত হেম, দুর্মুষ্ট প্রস্তুতির কেব, প্রস্তুতির
জাল, প্রস্তুত পৃষ্ঠে কা ধরে সুগুপ্ত পতার্থ কাহার হেম। ঝোলুক চাঁচ লা কুর্তকে বেগয়ে, অর্থাৎ শুভু দুর্লভ, প্রস্তু-
তোষ তে তুনুক ম্বুধু, ম্বুধু, দুষবুষ কুল, গুরু কাল, তচু জলপতিবা, কাপমোড়দুলকা, পুরু পুরু কুস্ত, খালি
কৌবল্য, কোষু কাঠিল, ক্ষামালু, অগুচ কুচাক। ঝোল্যাখ—কু কা ধেক প্রদৰ, অশ্বয়ুক রক্তাব, বস্তুবচ, লক্ষণাত
ফেরে বেদো তে কুনকগান কুচাক।—কু কু কুনোয় পাতা, যথা।—গুরু তে তুনুক পাতা জলবার প্রস্তুত প্রস্তুতে কা ত
চকা। বাজ, বাজ তে গোতুর বলু গেমতা দো, ম্বুধু কেশ দুষচুবা, মুখে তে কাঢ়ুকুরে বা, বাজ বা, পুরু, পাতুবা
জালুক, রক্তব, বাক কুত্র'থ তে এমনুক ব্যু পর্যন্ত অঙ্গে দোমাই। বাজ বসন্তীয় পাতা।—মধ্যে বেদো সম্পুর্ণ প্রস্তুত
কুকুন কুরবা, হাত তে গোতু পর্যন্ত আজবা, অজা তে পঠোব বেদোনা দুর্দুব—জ্বানকুন—এপ্প প্রস্তুতে দেশিক এক বা দুই মগ
বেদো কলে মক কাল কুব, মুরুর কুপুর কুর কু কু

ପୁଣି ପୁଣି ବୋଲିଲ ତ ହେଲା ଏବାରିକି ତ ହେଲା, ତାହାର ମଧ୍ୟରେ ତ ହେଲା ଏବାରିକି ତ ହେଲା ।

L. B. G. & Co. Calcutta Registered Telegraphic
address "DANZIN" CALCUTTA.

ଶ୍ରୀ ପାତେଜ, — ହାଲୁଷ, କର୍ଣ୍ଣ, ବିନ୍ଦୁ,
ଆମ, ତ, ତ, ଏଥି କୋଟି ଉଦ୍‌ଦିଦା

୨୪ ଏଣ୍ଟାରେ ପାଦର ଆଗେନ୍ ।

ତାରୁଳ ହେ, ଶୀ, ମାନ୍ଦେବଜିର ଅଧିକାର—ସତ୍ୟ ପଲପୁର ସାହୁର ଜୀବି ।
ଯେ ବୌଣସ ପ୍ରତାର ଯାତ୍ରା ରହିଲେହେ ୨୫ ବାହାରେ କିମ୍ବୁ ଅରୋଗ୍ୟ ହେବ, ଜାଲା ଶରୀର କାହି ପାରି ପ୍ରକଳି ହୋଇଥି
ରହିଲା ତଥାଜ ଦିନ୍ୟକାଳୀନ । ଦେଖୁ ପ୍ରତି କୋଣା ମୁଁ, ମହିମା ମୁଁ ପ୍ରଯାତିଂ ଏହଠାତ୍ରୁ ୫୦ କୋଣା ମୁଁ ।

ଜାଳଇ ପାଇନ୍ଦର ଅଶ୍ୱେ ମେଘ୍ ।—ଯାହାର ସେ ହୋଲିପି ଦ୍ଵାରା ବା କୋହ ନିଷ୍ଠୁ ଥରେଇ ଦେଇ
ମୁଖ୍ୟତ ହୋଇ ୧୯୫୮ ଡିସେମ୍ବର ୫ ତାରିଖ ୫ ହୋଲିପି ୫୦୫
ପାଇଁ ଉପରେ

ସାପୁତ୍ରିକ ସମାଦପତ୍ରିକା।

THE UTKAL DIPIKA.

ମୂଲ୍ୟ

ମୂଲ୍ୟ

CUTTACK, SATURDAY THE 5th September 1903.

୧୯୦୩ ଜାନ୍ମ ପତ୍ର ମାତ୍ର ପାଇଁ

ମୂଲ୍ୟ

ମୂଲ୍ୟ

ମୂଲ୍ୟ

ମୂଲ୍ୟ

NOTICE.

Macmillan's New Series of Text-Books for Schools in India. Approved by the Director of Public Instruction, Bengal, 1902.

Oriya Alphabet and Spelling Book. For Infant Class and Standard I. ... As. 1

Oriya U. P. Science Reader ... 3

Oriya U. P. Arithmetic ... 4

Oriya U. P. Science Reader ... 4

Oriya U. P. History Reader (Bengali) ... 3

Oriya U. P. Geography Reader ... 3

Oriya U. P. and Middle

Vernacular Arithmetic ... 8

Oriya U. P. Literature Book ... 3

Oriya U. P. and M. V. Practical Geometry and Mensuration ... 4

Oriya M. V. Science Reader ... 7

Oriya M. V. History Reader ... 4

Oriya M. V. Literature Book ... 6

Oriental Drawing Books 1&2 As. 4 each
Do. 3 and 4 ... As. 3

Macmillan's "Official" Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8,

10, 12, 5 pice

Macmillan's Civil Service Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 4a, 5, 5 pice

O. M. P.'s Blank Drawing Books ... As. 1 & As. 1

Senior Teachers' Manual ... 12 0

Junior Teachers' Manual ... 10 0

St. Sircars English Reader I. ... 4 0

Do. Do. II. 5 0

Simple English Reader (Dhar) 6 0

C.L.S. School Books as follows:-

Senior Teacher's Manual	As. 12 0
Grammatical Primer	" 2 0
Manual of English Grammar	" 6 0
1st Standard English Book	" 1 6
New English First Reader	" 4 0
Do. Second	" 6 0
Do. Third	" 8 0
Do. Fourth	" 10 0
Do. Fifth	" 12 0
Do. Sixth	" 12 0

Discount allowed to Booksellers and Schools. Buyers will find it to their advantage to buy direct from the Orissa Mission Press.

For any of these books apply to:-

R. J. GRUNDY,

Supt. Orissa Mission Press,

CUTTACK.

WANTED

A Tahasil Amin for the Kothadesh Khasmahals on a salary of Rs. 20 a month. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 15th September next. Preference will be given to one, who has experience in accounts, survey and settlement works.

must be ready

of Rs. 200 in cash.

Dated Nimspara
The 25th August
1903.

କଟକ ମିଶନିପିଲିଟିର୍ ପାତ୍ର

କାନ୍ତିଏଳ୍

ଏହାର ସଂଖ୍ୟାଗରଣ୍ୟ, ଜାଗାର ବିଧ୍ୟାରୁଥିଲା ବ ଅନ୍ତରିକ୍ଷ କରିବାର କରିବାର କାହାର ପୋଖରିର ଜଳ ଦଳ ସାଡ଼ ଦୂରର କୋରାର ଯାଇଥିଲା । ତାହା ପରିଯାର କାହେବା ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଜଳ କଳ କିମ୍ବା ଅଛି । କୌଣସି ପ୍ରକାଶବେ କେହି ବ୍ୟବହାରକରି ଆଖିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ । ତା ୫ ରଙ୍ଗ ଅଗଞ୍ଜୁ ସନ୍ତୁ ମେଲ୍ ମନ୍ଦିରା ।

— ୦ —

ଆଜମଣ୍ଡା ବର୍ଷାରେ ଥିବା ମନ୍ଦିରିଯୋଜନା କାମର ଏକଟାଟି ପୁଷ୍ଟିଯୀରେ ଖୋଜାଯାଇଲା ଲୁଗା କାହିବେ ନାହିଁ । ଲୁଗା ସ୍ଵରେ ବାଜାଯୋଜନାରେ ଲୁଗା କାହି ଯାଇବେ ।

ସନ୍ତୁ ୧୯୦୩ ମିଶନର ମାସ ତା ୧ ରୁବା ।

ଏହାର ପରିପ୍ରେସ୍ (Hackney Carriage) ଗାଉର ମାଲିବାଳୁ କିମ୍ବା କର ଯାଇଥିଲୁ ଯେ ବେଳାମେ ଅପଣା ମାଲିବୁ ଉତ୍ସମୁଦ୍ରା ରଙ୍ଗ ୬ ମରମତିଥିବା କର ସନ୍ତୁ ୧୯୦୩ ପାଇଁ କିମ୍ବା କାରାଗା ଠକର ସକା ଅଛି । ତା ୧ ରଙ୍ଗ ବେଳା ମିଶନିପିଲିଟିର୍ ।

ପ୍ରକାଶକାଳୀ

ଦୁର୍ଗାପୁନାଥ ପଦ ଉପଲମ୍ବରେ କଳିବହା
ହାତେବୋର୍ଦ୍ଦ କଳଇ ମାସ ତା ଏ ଘଣଠାରୁ
ଜନମ୍ଭର ମାସ ତା ୧୯ ରଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ
ଦେବ । ଶାୟକୁ ବିଗ୍ରହପତି ସେଇ ଏବଂ ଶାୟକୁ
ବିଶ୍ଵରପତି ହେଣ୍ଟିଲି ସାହେବମାନେ ବନ ସମ-
ସର ବିଗ୍ରହକର୍ତ୍ତାର ଭାବ କେନ୍ଦ୍ରଅଛନ୍ତି ।

ସତ୍ତାବଦୀରେ ପୁରୁଷ ଯେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର କେ
କ୍ୟାନ୍ତି ଗଣକା ଦୂର କହିଥିଲୁଣ୍ଡି କି ରଳିଛି
ସେପେମ୍ବର ମାସର ୨୫ ଜୟେଷ୍ଠ ଏବଂ ଶର୍ଦ୍ଦି ସପ୍ତାବ୍ଦୀ
କ୍ରିରେ ଭାବୁ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ବିଶେଷତଃ ତା ୧୫,
୨୦ ଓ ୨୨ ଜାନ୍ମରେ ଅଛି ବୃଦ୍ଧିରେ କାଳା
ସ୍ଥାନ ଜଳମନ୍ତ୍ର ହେବ । ଏ ଗଣକା କେବେ ଦୂର
ଠିକ୍ ହୋଇଥିଲୁ ଅଳ୍ପଦିନେ ଜଣାପାଇବି ।

ଗବ ମାସ ଗା ୨୨ କିଞ୍ଚରେ ଶେଷ ଦେବୀ
ସପ୍ତାବଦରେ ଲାଭକରେ ପେଲେଗର ଉତ୍ସାହ
ଶାମଳୀ କଣ୍ଠିଥିଲୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଜହିପୁର ସପ୍ତାବଦ
ମୂଲ ୨,୫୨୯୩ ଏସପ୍ରାବର ମୂଲ ୨,୫୮୮ ଥିଲା ।
ଅଧିକାଂଶ ଦୂର ମଧ୍ୟକୁରରେ ଦିନ୍ତିଲ ଏବଂ
କମେର ଓ ମଧ୍ୟକୁରରେ ଧୂଷତାରୁ କିଛି ଭାଣ
ପତିଥିଲ ।

ତାଙ୍କ ସପ୍ରାଦରେ ନୁହିଲେ ସାହାଯ୍ୟ କାହାରେ
ପ୍ରଥମ ଦେଶରେ ସମ୍ମର୍ତ୍ତୁକୁପେ କଳ ଦେବାତ୍ମନୀ,
କେବଳ ଦଶହଜାର ଅଷ୍ଟମ ଲୋକ ଖରସତ
ପାଇଥିଲେ ।

ବମେରର ଗବହୀର ଲତ୍ତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କେ
ଶ୍ରାବରେ ଲତ୍ତ ଲମ୍ବିଣକ ନିହୁଣ୍ଡ ହୋଇ ବମେ-
ନ୍ଦ୍ର ଅସୁଅଛୁଟ୍ଟି । ବାହାଳର ବସ୍ତୁ ବରଶର୍ପ
ଅବେ । ସେ ପ୍ରଥମେ ଲତ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟବରଜର
ସଦାସ୍ଥ ଅଶ୍ଵାସ ପାବେବ ସେହେଠୀ ଥିଲେ
ଏବ ସନ ୫୦୫୨ ସାଲଠାରୁ ସବ ୫୫୦୯ ସାଲ
ଧର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଅଷ୍ଟୁଲିଯା ଅନୁରଗଚନ୍ଦ୍ର ଉକ୍ତପଲାନ୍ତର
ଗବହୀର ଥିଲେ । କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଶାନ୍ତ ବମେରରୁ
ପ୍ରସ୍ତାନ କରିବେ କୋଳ ବମେରବାସିମାନେ
ବାହାଳୁ ବିହାୟ ଦେଇ ପ୍ରକଳି ସମ୍ମାନ ଦେ-
ବାରେ ନୀତି ଅଛୁଟ୍ଟି ।

କଳିବଜାର ପୁଲାଶ ବିଦରଖାର୍ତ୍ତ ପ୍ରତାଶଯେ
ସନ୍ଧି ୧୯୦୨ ସାଲରେ ଜୟ ୫୦ ଗ୍ର ଏବଂ ଚହିଁପୁର୍ବ
ଦର୍ଶ ନା ୩୦ ଗ୍ର ପୁଲାଶ ଦର୍ଶକ୍ସମ୍ବନ୍ଦ ମାଜୁଲ
ହୋଇଥିଲେ । ତମା ବା ସାଦେହ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ-
କର ଯେ ପାନ୍ତର ଉନ୍ନତିର ଏକ କଳା ନ
ଦେଖାଯି କର୍ମଚାର ସୁଧାରିଯା ମାଜୁଲ ଦେ-
ନାର ପ୍ରତାଶ ହୁଏଥିଲେ । ଏହର ମନ୍ତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର

ଗରୀବାକୁ ଜନମୟୁବଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସଥା ଲୋକ
ଜିହ୍ଵାମାନ ଉଦ୍‌ବେଶ ଦ୍ୱାରା ପାଇଥିଲେ । ଯେହେ
ଦେବକେ କଲାବତୀ ଧୂମରଶ ଏ ଦଶା ଦେବେ
ଦେଲେ ମୋଧସଲ ପୁଜୁଶର ବିଦ୍ୟା ଥିନାଯୁ-
ଷରେ ଦିଶା ପାଇଥିଲୁ ।

ଅଗ୍ରାମୀ ଉଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତର ମାସରେ ଜାମାଯୁ ମହାବୀ
ମନ୍ଦିର ଅଧିବେଶନ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ହେବ । ସେହି
ଅସୁବେଶକର ସର୍ପର ହେବା ଦାରଖ ବିଲ୍ଲ-
କର ଛ ଥାଏ ଶମ୍ଭୁମୁଖ ସାହେବଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ଦେବାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ସେମାନେ କମ୍ପ୍ରେ କରିବାକୁ
ସମ୍ମରି ବଜ୍ରଲାର ପ୍ରକଳ୍ପାକ ଶ୍ରୀପୁରୁ ଲିଲ-
ମୋହନ ଘୋଷନ୍ତ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଥିଲା ।
ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ ବିଲ୍ଲକତାର କେବେକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ତାହାଙ୍କ ସହିତରେ ନଚ ଦେଇଥିଲାନ୍ତି । ଘୋଷ
ମହାଶୟୁ ଜଗେ ତେଜିଯୁନ୍ ସୁବନ୍ଦା ଏବଂ ପ୍ରଗାଢ଼ି
ଦେଖାନ୍ତରାଗୀ ଥିଲାନ୍ତି । ସେ ବିଲ୍ଲକରେ ଥିଲା
କାଳରେ ପ୍ରଦେଶର ହିତାର୍ଥେ ଯେ ଅମ୍ବଲୁ
କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରିଥିଲାନ୍ତି ଧେ ସମ୍ପ୍ର ଅଛିବି
କାହିଁ । ସେ ମହାଶୟୁର ସର୍ପର ହେବେ
କଞ୍ଚ ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ ଦେବ ।

ଗର ଗା ୨୭ ରଖଇ ଉତ୍ତିଆ ହୁ ଜବସମ୍ପଦ
ଦରେ ଯାଠ କଲୁ କି କାଳଦା କଲେଲ ଜୀମକ
ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ବାଲେଖରରେ ଚିବସ୍ତା ବ୍ୟବସାୟ
କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ଅଛି ବ୍ୟବସାୟ ବାଲକର ନମ୍ବର
ସେଗ ଭାଇ ବାରବା ବାରଙ ପାଦାର ଅଛି
ଭିଷରେ ଏମନ୍ତ ବାର ଦେଲେ ସେ ଦୂର ଅଛି
ବିରକାଳ ଜିମନ୍ଦେ, କଞ୍ଚି ହୋଇଯାଉଥିଲି ।
ସେଠାର ମାଜିଫ୍ଟ୍ରୋର ଶ୍ରୀମତୀ ଉଜ୍ଜବଳକ ସା-
ଦେବ ଏହା ଜୀବିଧାର ବାଲକଟିଲୁ ସିଭାର ସର୍ବ-
ନର ଜିଗରକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ତିବିଷ୍ଟର
ଅକୁସନାଳରେ ଅଛନ୍ତି । ସହମୋତୀ ସଥୀତ
ବହୁଅନ୍ତରୁ ବିଜୋଜିଲେ ଏପର ଅମାତ୍ରା ଦେବି
ଅକେବି ମିଳିବେ ଏହା ପରିଵାରାକ୍ଷଣ୍ଟି କି ଏହା
ଦମକର ବିଜ୍ଞ ଉପାୟ କାହିଁ କି ? ଆମେମାନେ
ମନେ ବିଜ୍ଞ କି ଅନୁଭବ ମୁଖ୍ୟ ବା ଅନ୍ତର୍ବାଦୀ
କହାପୁଷ୍ଟଙ୍କ ଅନ୍ତର କ୍ଷରିତର କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭବ
ଅକ୍ଷୟମୋଗରେ ଏପର ଦେବେ ଲୋକଟୁ ଧରି
ଜିବାରୁ କୁଳକ ଦେଲେ କିନ୍ତି ଧଳ ହୋଇ
ପାରେ ।

କୁଳାଳ ଜଳ ଶରୀରପୂର କରଇବ' ଶରୀ
ରପୂର କଟକ ମୀର' ନମନ ଦ୍ୟାମୁଳ ତ କୁଳା
ବଳ କାରଙ୍ଗାନ ଗହୁରେ ନାହିଁ କି କି କା
ହୋତା ଦର ଏକ ବଲର ନାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମର୍ମୟ
ମନ୍ୟ ହୋତା ତ ନାହିଁ ସର ବଲ ଯନ୍ତ୍ର କରିଥିଲା

ପରାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରାର୍ଥ ଗତ ବା ୨୮ ଜାନ୍ମରେ
କରିଛଗରେ ନିଲମ୍ବନାର ବିଚୀ ଦେଲୁ । ଅରିବା-
ଗାର ଥିଲେକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଏହି
ଜାବ ୨ଲକ୍ଷରୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ୨ଲକ୍ଷ ୩୦୭ଲକ୍ଷ
ଅର୍ପଣ୍ଟ ଜଠି ଥିଲାନକୁ ନିଲମ୍ବନାର ପ୍ରକାଶ
କଲେ କ ପ୍ରଥମେ ୨୦ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜରିଗରେ
ଉଚ୍ଚ ବାରଖାନା କବିଧୂଳି । ତଥାର କେହି
ନ ବଢ଼ିଗାରୁ ଉପରିଲିଖିବ କଲାପ ୩୦୭ଲକ୍ଷର
ରଖା ଜ୍ଞାନଧୂଳା ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଦାସ ଖାଟୋଟେ
ନାମରେ ନିଲମ୍ବନ ଘେର ହେଲା । ଖାଟୋଟ ମହା-
ଶୃଂ ବନ୍ଦେଇର ଜଣେ ଶୁଦ୍ଧତିର ବଧ୍ୟରେ ଓ
ଲୁଗାର ବ୍ୟବସାୟୀ ଥିଲୁ ଏହି ସେଠାରେ
ଜାହାଙ୍କର କଲ ଅଛି । ସେ ବନ୍ଦେଇରୁ ଆସ
ଦିଗଲାରେ ଏହି କାରଖାନା ଅଗବ କଲେ ଓ
କଲାପାର ମେଳ କେହି ଏହା କଣେ ତଳାର
ବାକୁ ସାତ୍ତ୍ଵ ଦେଇର ଗାହିଁ । ବଜାଦେଖି ପ୍ରତି
ଏହା କଣା ଦୋଲିଗାରୁ ହେବ ।

ଗବମାସ ତା ୨୦ ରାତିରୁ ତା ୨୨ ରାତ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନ ରୁ ପୁନାତାରେ ଶିଖା ସମ୍ଭବ
ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ବିଦେଶ ଗବମିମେହ
କାର୍ତ୍ତିକାଳର ମେନ୍ଦର ମାତ୍ରବର ପୁରୁଷଙ୍କ
ସାହେବ ସାହୁପତି ହୋଇଥିଲେ । ବିଦେଶର
ବିଷୟ, ଶିଖ ବିଶ୍ୱାସର ଜାଇରେକୁର ଶାସ୍ତ୍ର
ଜାଇଲ ସାହେବ ଅନେକ ଉତ୍ସବେଷୟ ଏବଂ
ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପର୍ଦ୍ଧି ଥିଲେ । ପଞ୍ଚମ
ଦିନ ସମ୍ମରଣ ବାର୍ଷିକ ବିନରଣୀ ପଠିବା ଦେବି
ଦୂତାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କଷ୍ଟୁମାଳ ବିଲୁର ଦେବାର
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ସଥା—ଏ ପ୍ରଗେଣକ
ଆଜିମହ ଅନ୍ତରାଳ ସବୁ ସମ୍ଭବ ସକଳ କୁଣ୍ଡଳୀର
ଲୋକଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଶାରେ ପ୍ରବନ୍ଧ କରିବା ନିମ୍ନେ
ସାହାର୍ଥ ଦେଖାଇ କରିବେ କାରଣ ପିତାଙ୍କ
ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଜାଗାୟ ଘୋଷିଗା
ନିରବ କରେ । ୨ୟ—ସାହିତ୍ୟମିତ୍ରମାଳଙ୍କର
ଅଭ୍ୟାସ ଦେଖି ଶିଖ ସମ୍ଭବ ହୁଅବିକ ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ
ସେପ୍ତମାର ସମ୍ଭବ ପ୍ରାୟ ବିଲୁପ୍ତରେ ମନୋ
ମୋହା ଦେବା ଏକାନ୍ତ ବର୍ତ୍ତନ ଅଟେ । ଶିଖ
ସମ୍ଭବ ବ୍ୟାପର ପଳି ପରେ ପ୍ରକାଶିଧାଇବ ।
ମାତ୍ର ସତକ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାଳକ ମଧ୍ୟରେ
ବିଦ୍ୟାଶାର ସତକ ଭାନୁକର ମୂଳ ଦେଉଥିଲେ
ଏଥରେ ଦିବୁଳି କାହିଁ । ସମ୍ଭବତାଲୀ ଦେଖ
ମାନକର ଅନ୍ତର୍ମା ଅନେଗନ ହର ଦେଖିବ
ଏ ଯେଉଁ ଦେଖରେ ପଢାନ୍ତି ମୋହକ ହାତା
ଯେତେ ଅଧିକ ସହ ଦେଖ ଦେବ ଉଦ୍‌ଦେଶ
ଲାଭାଶ୍ରମ । ମର୍ମକଦାର ଦୌର୍ଜନୀ ବାର୍ଷିକ ସାହାର
ଦେଇ କାହାରେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଷ୍ଟୁ କିମ୍ବା
କଷ୍ଟୁ ମାତ୍ରର କଦମ୍ବରୁ ଓ ପରିଷଂଖ୍ୟା ଦେଇ

କମା ପ୍ରତି ହେଲାହିଟେରିମାନଙ୍କୁ ଅବ୍ୟାକ୍ରମ
ଦେଖୁଣ୍ଡ ଦେଖିବା ଛାଇବା । ସିଂହା ଚନ୍ଦ୍ରକର
ପଂଜ୍ୟ ଅଥବା ହେଲେ ସିବା ଯହୁଠ୍ୟ ସମାଜା
ଦିର ହାତକାରିବା ନାହିଁ ନ କୁବା ଅବଶ୍ୟରେ
କେବଳ କରିବା ଡଳ ହେବ ।

ପ୍ରାପ୍ତ ଡକ୍ଟର ରୂପଚନ୍ଦ୍ର (୧୦)

ପୂର୍ବ ଦିନରେ ବାତମଙ୍କର ଦେଖିଥିଲୁ
ମୋତିର ସଙ୍ଗେ ଦେଲମେଳ ଥୁବାରୁ ଯେମାନେ
ଦେଶୀୟକ ମଧ୍ୟରୁ ଉପସ୍ଥିତ ମେହ କାହିଁ ଭାବ
ପଦ ସହିରେ ନିଷ୍ଠା କରୁଥିବାରୁ ମନୋଜାତ
ପୁଅ ଠିକ ଚଢ଼ିଥିବା ଓ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟା ପରସରେ ମନ୍ଦ-
ଲପ୍ତତ ଦୋଷଥିବାର ପୁରୁ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଦଖାଇ-
ଥିଛି । ମେ ଦେଲମେଳ କିମେ ବହି ହୋଇ-
ଯିବାରୁ ୩୦ ରେକ ହାତମରାନେ ଛଟଇ ଯୋଗା-
ଗୋଟିଏ ଲୋକ ତଥି କ ପାରିଲେ ଓ ସୁଧାରମ୍
ଦିଲେ ଦେହିଁ ଥୁବାରେ ଦ୍ୟକ୍ତ ଥର କୃତିତ୍ଥବ
ଆଯମରେ । ଏହି ପ୍ରକାରେ ଭାବୁ ପ୍ରଥାରେ
ଦେଶ ପଡ଼ିବାର ଘାହା ଡାଟିରାର ଲିଙ୍ଗପାତ୍ର

ଦେହୁ କହିବେ କି ତୋଥିଲ ଅପେକ୍ଷା
ବଜ୍ରାନୀମାତ୍ରେ ଉଚ୍ଛ୍ଵସ ଥିଲେ ମେଳକେ ରହ
ଏହି ସହିରେ ବନ୍ଧୁ କି ମୋର ନିର୍ମଳ ତୋଥ
ମାତ୍ରେ କଥାର ନିଯମ ହେବେ । ଏଥିରୁ ଆମେ
ବଜ୍ରାନୀର ଉଚ୍ଛ୍ଵସର ପ୍ରାଣର ଦୂର୍ଥତା
ବେଳାକେ ସୁଖବଦଃ ମନ୍ତ୍ରିଗୀରୀ ଜାରି ଓ ପଦ୍ଧତି
ପଞ୍ଚାଦିରେ ବିଧେସ୍ତାନ୍ତର ଲଭାନ୍ତି ।
ଏହା ତୋଥ କାହିଁର ଭାବରେ ଥିଲୁ
ପ୍ରଦେଶୀୟ ଦେବନ ଅପେକ୍ଷା ବଜ୍ରାନୀ ଅଥବା
ଦୂରତ ମରଦ ଅଟନ୍ତି । ହେବେ ମେଳକେ
ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ଉଚ୍ଛ୍ଵସ ଥିଲୁରେ ଦେଖି
ଦେବାର ଉଚ୍ଛ୍ଵସ ଥିଲ, ତାକା କି ହୋଇ
ଚାଲଗା, ଦେଖି, ମରଦଙ୍ଗ, ପାରସ୍ଯ ପରିଚି-
ମାଟେ ଥିଲା । ପ୍ରଦେଶରେ କଥା ଉଚ୍ଛ୍ଵସ
ସମ୍ଭାବ ଓ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବାଦ ହାତବୋଲରେ କର
ପହିରେ କଥାକି ହେଉଥିଲା । ସେ ସବୁ ପ୍ରଦେ-
ଶରେ ବଜ୍ରାନୀ କୁଠେ ନିଯନ୍ତ୍ର ହେଉଥିଲେ
ଏ ସେପରି ପକ୍ଷେ ଉଚ୍ଛ୍ଵସରେ ଥିଲା ।